

REZERVA OȘTIRII ROMÂNE

REVISTĂ DE INFORMARE, OPINIE ȘI CULTURĂ

ANUL XXI - Nr. 2(41) - DECEMBRIE 2019

Din cuprins:

- Imaginea ANCMRR, o funcție a organelor de conducere la toate nivelurile – *Gl. lt. (r) Neculai Băbnăreanu*
- 100 de ani de la intrarea trupelor române în Timișoara – 3 august 1919 – 3 august 2019 – *Col. (r) Constantin Gomboș*
- Un secol de la întemeierea Universității Daciei Superioare din Cluj – *Col. (r) dr. Cristache Gheorghe*
- O sută de excursii, o realizare deosebită – *Col. (r) Ioan Părean*
- Colaborarea Filialei Județene Galați a ANCMRR cu autoritățile administrației publice locale – *Gl. bg. (r) dr. Ion Vulpe*
- Dincoace și dincolo de Prut – Note de călătorie – *Col. (r) Mariana David*
- Fundația cultural-științifică „Pro-Patria” în anul cărții – *Simona Nagăț*
- România în căutarea destinului său istoric: De la Marea Unire la integrarea euroatlantică
Gl. mr. (r) dr. Adrian Leonard Bantaș
- Securitatea națională și dimensiunile acesteia – *Gl. bg. (r) dr. Gheorghe Crețu*
- Conducerea ANCMRR „Alexandru Ioan Cuza” a sărbătorit Ziua Armatei României
Gl. mr. (r) av. Vasile Domnu

ASOCIAȚIA NAȚIONALĂ A CADRELOR MILITARE
ÎN REZERVĂ ȘI ÎN RETRAGERE „ALEXANDRU IOAN CUZA”

**Președintele României a conferit ASOCIAȚIEI NAȚIONALE A CADRELOR MILITARE ÎN REZERVĂ ȘI ÎN RETRAGERE „Alexandru Ioan Cuza” Medalia Comemorativă „Centenarul Războiului pentru Întregirea Neamului”
28 NOIEMBRIE 2019**

DECRET 781 /2019

privind conferirea Medaliei Comemorative Centenarul Războiului pentru Întregirea Neamului

În temeiul prevederilor art. 94 lit. a) și ale art. 100 din Constituția României, republicată, precum și ale art. (1) alin. (1) lit. a) și alin. (2) din Legea nr. 91/2018 privind Centenarul Războiului pentru Întregirea Neamului și Centenarul Marii Uniri,

În semn de apreciere pentru contribuția avută la păstrarea vie a memoriei faptelor de armă și a sacrificiului uman consemnat în Războiul pentru Întregirea Neamului, ducând mai departe tradițiile istorice ale celor care și-au făcut datoria față de Patrie,

Președintele României decretează:

ARTICOL UNIC

Se conferă Medalia Comemorativă Centenarul Războiului pentru Întregirea Neamului:

1. Oficiului Național pentru Cultul Eroilor, București;
2. Institutului pentru Studii Politice și Istorie Militară, București;
3. Asociației Naționale Cultul Eroilor „Regina Maria”;
4. Asociației Naționale a Cadrelor Militare în Rezervă și în Retrageră „Alexandru Ioan Cuza”;
5. Asociației Ofițerilor în Rezervă din România;

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS
În temeiul art. 100 alin. (2) din Constituția României,
republicată, contrasemnăm acest decret.
PRIM-MINISTRU
VASILICA-VIORICA DÂNCILĂ

REZERVA OȘTIRII ROMÂNE

Revistă semestrială
ANUL XXI, nr. 2 (41) – Decembrie 2019

DIRECTORUL REVISTEI

General-locotenent (r)
NECULAI BĂHNĂREANU

COLEGIUL DE REDACȚIE

Redactor-șef
General de brigadă (r)
dr. **GHEORGHE CREȚU**

Redactori:

Col. (r) dr. **CRISTACHE GHEORGHE**
Col. (r) ing. **MARIN ANDREI**
Col. (r) ing. **MIRCEA ALEXE**
Gl. bg. (r) **VASILE ILIEȘ**

AU COLABORAT:

Gl. lt. (r) **NECULAI BĂHNĂREANU**
Col. (r) **CONSTANTIN C. GOMBOȘ**
Col. (r) **ION TRĂȘCĂ**
Col. (r) dr. **CRISTACHE GHEORGHE**
Col. (r) **TEODOR COASĂ**
Gl. bg. (r) dr. **ION VULPE**
Col. (r) **IOAN PĂREAN**
Gl. bg. (r) **CONSTANTIN ANTOHE**
Col. (r) **CONSTANTIN SEMEN**
Col. (r) **VICTOR NEGHINA**
MARIUS BECHERETE
Lt. col. (r) ec. **TUDOR ALEXANDRU-COSTEL**
Col. (r) **MARIANA DAVID**
Gl. fl. aer. (ret) **PETRE BĂNĂ**
SIMONA NAGĂȚ
Mr. (r) **DORIN OCNERIU**
Col. (r) **ION GH. TOMA**
Col. (r) **LIVIU VIȘAN**
Col. (r) dr. ing. **CONSTANTIN AVĂDANEI**
Col. (r) **IOACHIM GRIGORESCU**
Col. (r) prof. dr. **CONSTANTIN MONAC**
Gl. mr. (r) ing. **VASILE DOMNU**
Col. (r) **DUMITRU ROMAN**
Col. **ROMEO-AURELIAN POPOVICI**
Col. (r) ing. **AUREL POPESCU**
Gl. mr. (r) dr. **ADRIAN LEONARD BANTAȘ**
Cmdr. (r) ing. **BĂLUȚĂ NICULAE**

Adresa redacției
PALATUL

CERCULUI MILITAR NAȚIONAL
Str. Constantin Mille nr. 1, etaj 4, Sector 1,
București

Tel. 021.313.31.01; Tel/Fax 021.313.05.50

E-mail: ancmrrcentral@yahoo.com

SITE: www.ancmrr.ro

ISSN 1582-2222

SUMAR

♦ Editorial: Răspundere și angajare	2
♦ România Centenar. 100 de ani de la intrarea trupelor române în Timișoara 3 august 1919-3 august 2019	3
♦ O sută de ani de la ocuparea Budapestei de către armata română.....	6
♦ Spitalul Militar de Urgență „Dr. Constantin Papilian” Cluj Napoca a împlinit 100 de ani de existență	13
♦ Un secol de la întemeierea Universității Daciei Superioare din Cluj	14
♦ Imaginea ANCMRR, o funcție a organelor de conducere la toate nivelurile	19
♦ Codul de etică și integritate, contract moral între membrii și structurile de conducere ale ANCMRR	21
♦ 100 de excursii, o realizare deosebită a Filialei Județene Sibiu a ANCMRR „Al. Ioan Cuza”	23
♦ Colaborarea Filialei Județene Galați a ANCMRR cu autoritățile administrației publice locale	25
♦ Comemorarea unui secol de la moartea generalului erou Eremia Grigorescu	27
♦ Eroii de la Podul Jiului sărbătoriți cu mare cinste la Târgu-Jiu	29
♦ Omagiu eroului din Valea Jiului și celor din Pasul Vâlcan.....	30
♦ Ziua Armatei României la Oradea	31
♦ Manifestări științifice organizate de Secțiunea Militară a ASTREI, la Centrul de Instruire pentru Comunicații și Informatică „Decebal” și Cercul Militar	32
♦ Dincoace și dincolo de Prut	33
♦ Recunoștință veteranilor	34
♦ Fundația cultural-științifică „Pro Patria” în anul cărții	35
♦ O frumoasă prietenie, într-o frumoasă zi de toamnă, într-o frumoasă localitate din Ungaria	36
♦ Curier.....	37
♦ Batista de soldat o port la inimă	38
♦ Pagina lirică. Col.(r) George David. Aerul galant al unui trubadur	40
♦ Un martir al românismului Nicolae Bălcescu și istoria românilor	42
♦ 200 de ani de la nașterea cărturarului Dimitrie Bolintineanu	43
♦ Semnal	45
♦ Avram Iancu și templul Munților Apuseni	49
♦ Avram Iancu și arta militară la români.....	51
♦ Sfântu Gheorghe, primul oraș românesc eliberat după patru ani de la ocuparea acestuia în urma Dictatului de la Viena	53
♦ 30 de ani de la Revoluția din decembrie 1989 la Sibiu	55
♦ Conducerea ANCMRR „Alexandru Ioan Cuza” a sărbătorit Ziua Armatei României.....	59
♦ Colegiul Național Militar „Ștefan cel Mare”-95	61
♦ Revederea de aur a promoției „General Cristache Ștefănescu”	63
♦ La 60 de ani de la absolvire	65
♦ România în căutarea destinului său istoric: De la Marea Unire la integrarea euroatlantică	66
♦ Securitatea națională și dimensiunile acesteia	72
♦ REMEMBER: General de brigadă dr. Enea I. Gheorghe; Colonel Mihail T. Mihail	74
♦ IN MEMORIAM. Generalul Gheorghe Mărdărescu	77
♦ Tematica revistei „Rezerva Oştirii Române” Nr. 1(42)/2020	78
♦ Summary	79

EDITORIAL

RĂSPUNDERE ȘI ANGAJARE

Asociația Națională a Cadrelor Militare în Rezervă și în Retragere „Alexandru Ioan Cuza” se constituie într-un sistem asociativ complex, de nivel național, caracterizat de relații intrastructurale la care acțiunea socială ocupă un loc bine definit în cadrul fiecărei entități. Raporturile lor reciproce, ireductibile dar și inseparabile, presupun în permanență **răspundere** și **angajare**, două valori comportamentale care țin în primul rând de demnitatea membrilor ANCMRR și care contribuie permanent la echilibrarea individului, atât cu societatea cât și cu sine însuși, în lupta împotriva imperfecțiunii.

Această idee esențială a fost materializată în ultima vreme de conducerea ANCMRR, precum și de celelalte structuri ale sale, pe de o parte prin perfecționarea documentelor de organizare, funcționare, conducere și comportament, iar pe de altă parte prin însușirea și aplicarea acestora, în paralel cu continuarea luptei pentru apărarea drepturilor care li se cuvin cadrelor militare în rezervă și în retragere, pensionari militari și familiilor acestora.

Respectarea din convingere lăuntrică a normelor stipulate în documentele la care ne-am referit stimulează atât răspunderea, cât și un anumit comportament, atribute fără de care nu putem vorbi de un nivel ridicat de angajare în lupta cu anumite neajunsuri care pot să apară uneori.

Este bine cunoscut faptul că acele colective care sunt puternic închegate, așa cum este

ANCMRR, pot aduce o contribuție de prim ordin la orientarea membrilor lor în spiritul asumării conștiente de către aceștia a răspunderilor sociale și nu mai puțin a celor care le revin în calitate de membri ai acestor structuri.

Tot ceea ce s-a realizat în ultimii ani de către ANCMRR va trebui consolidat în viitor. Stă în putința noastră să o facem!

O sarcină deosebită pentru anul 2020 este pregătirea și sărbătorirea împlinirii a 95 de ani de la înființarea, în 1925, a Societății Ofițerilor în Rezervă Proveniți din Activitate (SORPA), structură asociativă pe care ANCMRR o moștenește. Sărbătorim totodată și împlinirea a 30 de ani de la înființarea ANCMRR după numai câteva luni de la evenimentele din 1989, fiind prima structură asociativă a cadrelor militare în rezervă și în retragere de o asemenea anvergură și de nivel național.

În contextul celor de mai sus, se impune ca organele de conducere de la toate nivelurile, precum și structurile ANCMRR, indiferent de mărimea lor, să respecte și să valorifice moștenirea înaintașilor, cu răspundere și angajare, în lumina virtuților cuprinse în deviza „PATRIE, ONOARE, DEMNITATE.

La sfârșit și început de an, urăm tuturor membrilor ANCMRR sărbători de iarnă cu multe bucurii și un An Nou 2020 mai bun!

La mulți ani!

Gl. bg. (r) dr. GHEORGHE CREȚU

ROMÂNIA - CENTENAR

Continuăm și în acest număr al Revistei noastre să menținem rubrica cu titlul de mai sus, în care ne-am propus să facem referire asupra unor mărturii care reprezintă consecințe ale realizării la **1 Decembrie 1918**, a României Mari.

De asemenea, vom aduce în prim-plan și alte aspecte care au, într-un fel sau altul, un anumit rol în punerea pe baze noi a societății românești în perioada imediat următoare Marii Uniri.

Nădărdum că în felul acesta menținem aprinsă flacăra recunoștinței pentru toți cei care, cu mintea și brațele lor, au clădit admirabile ctitorii în varii domenii, în România întregită.

100 DE ANI DE LA INTRAREA TRUPELOR ROMÂNE ÎN TIMIȘOARA *3 august 1919 – 3 august 2019*

Colonel (r) CONSTANTIN C. GOMBOȘ
Președintele Filialei Timiș a A.N.C.M.R.R.

În această vreme în care respectul pentru înaintași este din ce în ce mai scăzut, amintirea evenimentelor de acum 100 de ani, trebuie să constituie un avertisment serios pentru toți aceia care ne neagă istoria și care vor să ne scoată, pe noi, românii, din ea.

În volumul, **Istoria, adevărul și miturile (Note de lectură)**, Editura Enciclopedică, ed. a II-a, București, 2014, pag. XXI) semnat de academicianul **Ioan-Aurel Pop**, președintele Academiei Române, acesta sublinia că istoricul trebuie să se apropie cel mai mult de reconstituirea trecutului „așa cum a fost”. „Istoricii de meserie - sublinia autorul - scriind despre trecut - scriu despre viața oamenilor care au fost și-i învață pe oamenii actuali să nu acuze ori să condamne (pentru aceasta, sunt foruri de judecată, tribunale, experți), ci să înțeleagă, să învețe și să iubească omenirea, valorile umane, creația umană. Firește, punând accentul pe trecutul unor locuri anume, istoricii îi deprind pe tineri și cu iubirea locului de naștere, a patriei (în sensul regiunii în care au trăit și au murit părinții, moșii, strămoșii), a țării. Ce poate fi rău în asta? Numai iubindu-ți patria poți iubi și patriile altora, respectând omul de pretutindeni și umanitatea în general. După 1989 mulți au confundat comunismul cu iubirea de patrie, au identificat naționalismul (în înțelesul său vechi, de dragoste pentru propria națiune) cu xenofobia (ura față de străini) și i-au învățat pe tineri că este rușinos a crede în patrie, în patriotism, în valorile transmise de strămoși”.

Să ne aducem aminte cu respect și stimă pentru eroii acelor vremuri, mai ales noi, care am slujit Patria sub Tricolor, cu onoare și demnitate.

În dimineața zilei de **3 august 1919** orașul **Timișoara** luase un aspect sărbătoresc. Vestea că în

localitate urma să sosească ostașii unor unități militare operative ale armatei regale române se răspândise cu repeziciune în întreaga zonă. Îmbrăcați în haine de sărbătoare, zeci de mii de săteni sosiseră pe jos, călări sau cu căruțele, pentru a fi martori oculari la evenimentul anunțat. **Ioșif Velceanu**, dirijorul corurilor românești reunite cu acest prilej declara: „Și iată că la 3 august 1919, sosi deci ziua mult așteptată și dorită! *Peste noapte, Metropola îmbrăcase haine de sărbătoare. Ca o vrajă a unei nopți de vară, înfloriră pretutindeni steaguri tricolore. Dimineața, Metropola se deștepta transformată într-o podoabă neobișnuită de drapele românești, care fluturau vesel pe case și palate, pe turlile bisericilor și pe frontispiciile tramvaielor. Vitrinele prăvăliilor și geamurile cafenelelor erau toate împodobite cu portretele Regelui Ferdinand I și al Reginei Maria, iar între ele, împodobit cu panglici tricolore, portretul moștenitorului de tron A.S.R. Carol. Lumea orașană asalta balcoanele și ferestrele palatelor, mulțimea ocupase străzile, iar publicul românesc din Timișoara și jur se aglomerase spre centru, grăbind să-și asigure loc în Piața Unirii, unde autoritățile așteptau sosirea armatei române. Armata regală română, armată glorioasă, în ochii plini de admirație ai lumii, venită ca să ieie în stăpânire moștenirea. Azi a intrat cu glorie în cetatea Timișoarei. Flamura noastră tricoloră te transpunea parcă în alte lumi, te simțea oarecum înălțat văzând simbolul neamului nostru că fâlfăie în bătaia vântului și anunță dezrobirea de sub jug secular și preluarea în stăpânire a cetății lui Ioan Corvin și a pământului udat cu sângele strămoșilor noștri. Simțea o bucurie mare la vederea poporului nostru îmbrăcat în haine de sărbătoare, cum în șire prelungi, pe jos, în trupe*

de călăreți, grăbeau ca să salute pe luptătorul, care și-a dat viața pentru acest simbol, **pe mândrul dorobanț român!**" (Iosif Velceanu, Autobiografie, Institutul de arte grafice, Tipografia Românească, Timișoara, 1936, pag. 92-93).

Instalat de generalul francez **De Tournadre**, din ordinul Conferinței de Pace de la Paris, la 28 iunie 1919, în fruntea noului Județ Timiș-Torontal, dr. **Aurel Cosma** a luat măsuri pentru primirea ostașilor români. Consiliul Dirigent al Transilvaniei în colaborare cu Marele Stat Major al armatei române a dispus instalarea în garnizoana Timișoara a primelor unități militare românești, pentru apărarea noilor frontiere, după retragerea militarilor sârbi din Banat. În sprijinul său, în ziua de 2 august au sosit în garnizoană primii jandarmi români pentru asigurarea ordinii.

Potrivit programului stabilit, la ora 8.30 ostașii români au fost întâmpinați, la vama de la marginea orașului (azi Calea Dorobanților n.n.) cu flori și arcuiri de triumf (pe arcadele de flori era scris: **BINE AȚI VENIT!**, **TRĂIASCĂ ARMATA ROMÂNĂ!** n.n.), de către un numeros public, în frunte cu prefectul Aurel Cosma, care, în numele tuturor locuitorilor județului, le-a mulțumit pentru sacrificiile făcute și le-a urat bun venit pe meleagurile Banatului. Redau cuvintele sale, spre știință: „*Domnule colonel! D-ta, în fruntea Armatei, întâia dată intri în capitala Banatului. 18 veacuri sunt de când vulturii Romei au năvălit spre răsărit ca să ne deie țara aceasta în care suntem astăzi. De atunci, veacuri de-a rândul am avut bucurii puține, supărări multe, după cum arată și istoria. Acum, frații noștri, urmașii acestor vulturi, ați venit în leagănul românilor, vărsând sânge pentru noi, care am gemut sub stăpânirea străină. Vă mulțumesc în numele Banatului, cu deosebire în numele Timișorii, că ați venit, căci toți avem o singură inimă, nemaifînd nicio barieră. Vă doresc mulți ani și să vă simțiți bine la noi, unde sunteți la voi acasă, că tot ce este aici, al vostru este!*” (Dacia, Timișoara, I, nr.13, din 1 august 1939, pag.6) .

A răspuns, colonelul **Virgil Economu**: „*Domnule prefect! Aveți în față un batalion de infanterie din regimentul care a luptat în Dobrogea și în Moldova, pe Muscel, un batalion organizat până acum de trei ori. Acest regiment a avut până acum 4.000 de morți. Afară de acest batalion mai aveți două baterii de artilerie care s-au organizat din nou în Ardeal, din fiii Transilvaniei și ai României vechi. Această înfrățire de arme dovedește că din eroii de ieri și de astăzi se vor naște eroii de mâine și trecutul e o garanță că unde a pus piciorul românul, nu va mai da înapoi, viu, ci numai în coșciug și pe roata de tun. Cu aceeași dragoste vă salut cu care și D-voastră ne întâmpinați și să păstrăm dragostea noastră și către cel dintâi cap al țării, către regele Ferdinand!*”

Convoiul pornește apoi, spre oraș, trece podul peste Bega, în aclamațiile mulțimii entuziaste. În fața bisericii din Fabricul Timișoarei, protopopul **Ioan**

Oprea salută glorioasa armată română și oficiază un Te-Deum. Muzica intonează apoi Imnul Regal. Se continuă deplasarea spre Piața Domului (azi Piața Unirii n.n). Aici, pe o tribună, așteptau oficialitățile orașului, în frunte cu prefectul **Bocu**. Banderiul de călăreți înconjoară piața, cu fața către tribună. Intră și defilează armata română, compusă din două batalioane de infanterie ale Regimentului 2 Român, 2 companii de mitraliere și baterii de artilerie. Cu steagul zdrențuit în lupte al regimentului, col. Virgil Economu, călare, urmat de șase dorobanți, se apropie de tribună pentru salutul autorităților. Apare la tribună protopopul **Ioan Oprea**, care rostește următorul discurs: „*D-le colonel, d-lor ofițeri, bravi ostași! În numele populațiunii române adunate în așa număr impozant, la această mare sărbătoare națională, îmi dați voie să zic: BINE AȚI VENIT! V-am așteptat cu dor și astăzi vă întâmpinăm cu brațele deschise pe meleagurile mănoase din inima Banatului. Veacuri întregi a tăinuit și zăvorât în inima și sufletul nostru de buni români visul împlinit pe moment de spada însângerată a Voievodului Mihai Viteazul, eroul de la Câmpia Turzii. De atunci și până astăzi, s-au sfârșit toți înaintașii noștri cu acest dor, cu acest vis în sufletul lor, pe care ni l-au lăsat moștenire din neam în neam și acum, d-le colonel, sosit-a plinirea vremii. În focul năprasnic ce a cuprins tot rostogolul pământului, Țara Românească a adus pentru un ideal jertfe de sute de mii de vieți, sânge scump a stropit și adăpat vastele câmpuri de bătaie. Disprețul de viață al ofițerilor români, luptători vrednici în fruntea ostașilor lor, în rândurile și coloanele cele dintâi, jertfirea de sine a dorobanțului român, care știe să asculte, să rămână la locul fixat de comandantul său, ca stâncă de granit, să rabde și, dacă trebuie, să moară pentru idealul sfânt al neamului său, sunt tot atâtea virtuți alese care au pus lumea în uimire. Bravi ostași! Ați știut să opriți la Oituz și Mărășești cu trupurile și piepturile voastre goale, fără căști pe cap, cu cuțitul între dinți, puhoiul neamțului, care a voit să vă pună și vouă și urmașilor voștri din neam, lanțul sclaviei pe grumaz, voi ați știut să intrupați în fapte cuvintele comandantului general de la Mărășești, acum, durere, de pioasă memorie, **Eremia Grigorescu**, care a telegrafiat dușmanului său:*

„**PE AICI NU SE TRECE!** și nu s-a trecut, căci trebuia să treacă peste șirul nesfârșit de cruci de la miile de morminte ale eroilor noștri, trebuiau să treacă peste trupurile dorobanților români, care în frunte cu Marele Căpitan, **Regele Ferdinand**, a știut să înregistreze cea mai frumoasă pagină din istoria neamului românesc. Cu sângele ostașului român este stropit și sigilat zapisul înfăptuirii și închegării neamului românesc într-o unitate puternică și indivizibilă. Cu prețul sângelui vostru ați rupt toate zăgazurile ce erau între noi și voi, ați asigurat neamului românesc suveranitatea completă și pe noi ne-ați făcut părtași la comoara ce ne-o lăsară pe patul morții strămoșii noștri. Din mii de piepturi va răsună astăzi, d-le Colonel: „Osana, bine este cuvântat

cel ce vine în numele Domnului”. Știm, d-le colonel și bravi ostași, că veniți în numele Domnului, căci ne aduceți cu voi pacea, ne aduceți cu voi comoara dreptății pentru fiecare cetățean din aceste părți, în aceeași măsură. Ne cunoaștem trecutul, e de prisos să ne mai plângem de cele trecute, căci momentele acestea sărbătorești pe care acum le gustăm, nu-i permis să fie tulburate cu nici un act care ar denota lipsă de nobleță la neamul românesc. Accentuăm, noi nu cerem moartea păcătosului, el să se întoarcă și să fie viu. Noi nu cerem privilegiu pentru noi, din contră cerem să fim tratați, toți cetățenii fără deosebire, cu aceeași bunăvoință, cu aceeași dragoste, cu aceeași dreptate, căci în noua Țară Românească voim să fim frați și cetățeni egal îndreptățiți. Conclucrați într-acolo ca să știe toți cei care au vreo nedumerire că neamul românesc nu este prigonitorul nimănui, ci mai presus de toate ocrotitorul tuturor și tuturor năzuințelor bune, nobile și folositoare. D-le colonel, d-lor ofițeri și bravi ostași! Vă îmbrățișăm cu toată căldura inimii noastre de bună venire pe pământul nostru, ne închinăm înaintea izbândeii naționale înfăptuită prin vitejia brațelor voastre și în semnul biruinței, a păcii și a dreptății pe care ne-o aduceți plecăm genuchiul nostru înaintea steagului zdrențuit de gloanțe și zicem: Trăiască Maiestatea Sa Regele Ferdinand... Trăiască brava Armată Română!”

A răspuns colonelul **Virgil Economu** cu următoarele cuvinte: „Preasfințite Părinte! Nu sunt cuvinte care să încapă în gură și nici sentimente turnate în inimă ca să poată spune simțămintele soldatului român din clipele acestea mari ale neamului românesc. Ne bucurăm tot așa ca și D-voastră căci una suntem de când s-a zămislit neamul românesc pe pământ. De atunci am gândit într-un fel, am văzut o mamă, ROMÂNIA, care cu dor a așteptat să ne strângă pe toți la pieptul ei. Azi, România ne îmbrățișează pe toți cu aceeași căldură, că toți am făcut jertfe. Dumneavoastră ați avut credință, noi rege și armată. Dumneavoastră ați avut idee și ne-ați dat și soldați. Generalul Dragalina a fost de aici din Banat, acum cu toții să ne ridicăm la înălțimea chemării, că rostul vremii e al nostru. Acesta-i pământul, care l-am stropit cu sângele și cu dragostea noastră, din care a ieșit o Românie Mare. Cu aceste sentimente, în numele soldaților, în numele celor ce m-au trimis și în numele meu, care mă simt umil înaintea Dumnezeirii, strig: TRĂIASCĂ ROMÂNIA MARE!” Urale nesfârșite. Corul intonează Deșteaptă-te Române” (Aurel Turcuș, Constantin C. Gomboș, Marea Unire reflectată în presa românească din Banat, Ed. Excelsior Art, 2003, pag. 69-73)

Au salutat apoi, de la tribună, ostașii români: primarul Geml, viceprimarul Ferenczy, protopopol sârb Novacovici, dr. Karl Moller (în numele șvabilor din Banat), dr. Alber Marton (reprezentantul maghiarilor din Timișoara).

Amintindu-și de acest eveniment, peste ani, dr. **Aurel Cosma** va consemna în paginile gazetei

„Nădejdea” (IX, nr. 696 din 22 dec. 1927): „Era o zi mare pentru noi. și în această zi de sărbătoare, parcă bunul Dumnezeu a vrut să fie așa, a sosit între noi și dl. Ion I.C. Brătianu, care venise din Paris, unde era Conferința de pace, ca să ne apere drepturile noastre sfinte asupra provinciilor locuite de români. Nu se poate cuprinde în cuvinte însuflețirea nemărginită a Românilor de aici care au venit în număr de aproape o sută de mii ca să întâmpine glorioasa noastră armată. Dar această însuflețire și-a atins culmea în momentul când domnul I.C. Brătianu a venit în mijlocul bănățenilor cu următoarele cuvinte: „Simt o deosebită fericire că sunt în capitala Banatului, pe veci liberă. Soarta neamului nostru va fi asigurată cum nevoile sale o cer. Neamul nostru prin bărbăția sa și-a atras admirația lumii întregi. Acum vă pot spune că anarhia maghiară e înfrântă, patrulele cavaleriei noastre sunt la 15 km de Budapesta. Cu această știre vă zic, bine v-am găsit!”

Compozitorul bănățean Filaret Barbu își amintește în „**Jurnal de adolescent**”, manuscris aflat în posesia dr. Dan Traian Demeter, (nepot al tenorului Traian Grozăvescu de la Lugoj n.n.), că a venit dis de dimineață cu trenul de la Lugoj, împreună cu membrii vestitului cor Vidu, care a interpretat cântece naționale în Piața Domului (de atunci, Piața Unirii n.n.) și că de la tribună au vorbit și lugojenii Sârbu și Avram Imbroane. Corul lugojan a dat și un spectacol la teatrul din localitate, în entuziasmul și bucuria generală a bănățenilor.

Ce sentimente ne domină, la acest Centenar, pe cei care suntem urmașii celor care au intrat în Timișoara acum un veac: în primul rând de recunoștință pentru eroismul și sacrificiile celor care au făurit pe câmpul de luptă din Marele Război, la Chișinău, Cernăuți și Alba Iulia, România Mare; în al doilea rând, să educăm prin forța exemplului înaintașilor sentimentul mândriei naționale, într-o Europă unită, dar în care să nu fie negată istoria, tradiția și cultura română. Desigur că la Timișoara, în multiculturalitatea locuitorilor ei, sunt unii care apreciază mai mult intrarea în 17 oct.1714 a trupelor austriece ale generalului Eugeniu de Savoya, după înfrângerea forțelor otomane, dar noi, românii suntem mândri de intrarea vitejilor dorobanți români în Capitala Banatului, la **3 august 1919**. Nu în ultimul rând, să facem ca oștirea română de azi, membră a NATO, să cultive, în Țară și în teatrele de operații, respectul față de Patrie și Tricolor, de Neamul Românesc și eroii săi.

La ceas aniversar, Timișoara și întreg Banatul au sărbătorit cum se cuvine evenimentele care au avut loc aici cu 100 de ani în urmă, când această parte din Țară, prin instaurarea guvernării române, a intrat pe deplin și irevocabil în hotarele României Mari, **așa cum se stabilise la 1 Decembrie 1918 la Alba Iulia**.

100 DE ANI DE LA OCUPAREA BUDAPESTEI DE CĂTRE ARMATA ROMÂNĂ

General de brigadă (r) dr. GHEORGHE CREȚU
Vicepreședinte al ANCMRR

Spre deosebire de campaniile anilor 1916 și 1917, când armata română operase într-un război de coaliție, în intervalul noiembrie 1918 - august 1919 aceasta a desfășurat în mod independent Campania de eliberare a țării și de apărare a Marii Uniri. Periclitarea unității statale românești, prin forța armelor, de către Republica Ungară a Sfaturilor, ca și de Rusia și Ucraina sovietice, a impus o reacție pe măsură. În fața atacurilor armate, a acțiunilor militare coordonate, a violențelor și crimelor numeroase săvârșite asupra populației pașnice, România a fost obligată să recurgă la soluția extremă, zdrobind definitiv Armata Roșie ungară și ocupând Budapesta, la începutul lunii august 1919.

1. Intrarea trupelor române în Budapesta și sfârșitul operațiunilor militare

Intrarea trupelor române în Budapesta și încetarea oricărei rezistențe a trupelor ungare au marcat sfârșitul operațiunilor militare propriu-zise ale campaniei din 1919. Ele lăsa locului unor confruntări de altă natură între beligeranți – economică, socială și politică – deosebit de complexe și de dificile, cu profunde implicații interne și internaționale în viața celor două state și popoare, dar și pentru raporturile intereuropene. La numai o zi după capitularea Ungariei, Consiliul Suprem Aliat de la Paris numea o comisie formată din patru generali – Jean-César Grazziani (Franța), Reginald Gorton (Marea Britanie), Hary Hill Bandholtz (SUA) și Ernesto Mombelli (Italia) – cu misiunea de a reprezenta la Budapesta statele aliate și asociate, în tratativele dintre români și unguri. În calitate de înalt comisar al guvernului român în capitala ungară a fost desemnat

*Ofițeri români și membri
ai Comisiei Internaționale la Budapesta*

fostul ministru plenipotențiar Constantin Diamandy. La 7 august 1919 Consiliul Suprem informa guvernul de la București că, fără autorizația Conferinței de Pace de la Paris, nu avea dreptul să încheie niciun armistițiu cu inamicul învins.

Acțiunea militară a României împotriva Republicii Ungare a Sfaturilor s-a bucurat de o largă aprobare a opiniei publice din țările aliate, care a ținut să releve pe diverse căi, atât succesul operațiunilor desfășurate de trupele române cât și sensurile politice majore ale deznodământului conflictului militar.

Concomitent cu aceste opinii și aprecieri realiste, obiective, cercurile revanșarde și șovine maghiare, permanent obsedate de ideea restaurării, prin orice căi și mijloace, a „Marii Ungarii a Sf. Ștefan”, au dezlănțuit o susținută campanie de calomnii și zvonuri tendențioase, menite a discredita România și armata sa. Prin organele de presă din diferite țări, prin reprezentanțele diplomatice sau prin cointeressarea, nu întotdeauna „ortodoxă”, a unor personalități politice străine, a fost indusă în eroare o parte a opiniei publice și chiar unii diplomați din organisme de Pace.

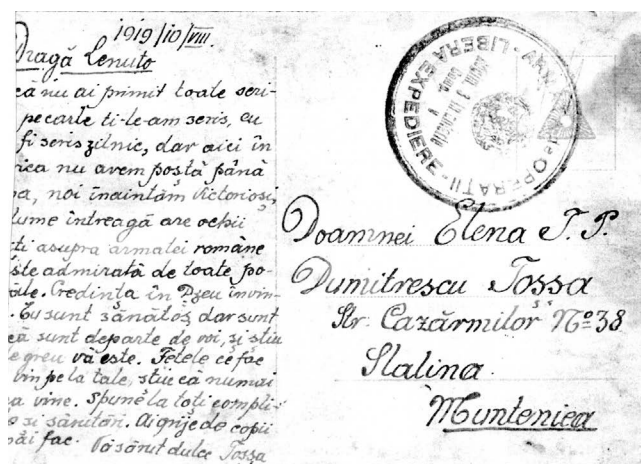
Reglementarea raporturilor româno-ungare, după încetarea ostilităților, prin semnarea unor convenții – conform normelor dreptului internațional – a întâmpinat o puternică rezistență din partea forțelor politice revanșarde maghiare. Se impunea, în mod firesc, ca Ungaria să fie dezarmată și pusă în imposibilitatea de a mai declanșa noi acțiuni agresive împotriva României. Proiectul convenției de armistițiu înaintat de România prevedea ca din materialele și tehnica de luptă rezultate în urma dezarmării – armament de infanterie și artilerie de diferite calibre, muniție, echipament, provizii, mijloace de transport etc. – să fie transferate în folosul armatei române, cantitățile necesare dotării complete a două divizii de infanterie. Era stipulată, de asemenea, returnarea tuturor materialelor jefuite de armata ungară, de pe teritoriul României, pe timpul retragerii la vest de Tisa. De o stringență cu totul aparte pentru refacerea economiei românești era recuperarea unei mari cantități de material rulant, ridicat de ocupanții germani și austro-ungari din România – estimat la 1800 locomotive, 4100 vagoane de călători, 40.000 vagoane de marfă (acoperite, descoperite și cisterne), clauză prevăzută de asemenea în convenția de armistițiu.

1919. Ofițeri și soldați români la Budapesta

Apreciind că materialele solicitate de partea română făceau parte din fondul general al reparațiilor de război care urmau să fie împărțite tuturor Aliaiților, Conferința de Pace de la Paris a refuzat României dreptul de a încheia, singură, armistițiul cu Ungaria, ignorând pagubele uriașe suferite de aceasta în anii 1916-1918.

În primele zile ale prezenței trupelor române în capitala Ungariei locuitorii acesteia se aflau sub imperiul unor stări de spirit contradictorii. „Când am intrat în Budapesta – avea să mărturisească C. Diamandy – prima impresiune a fost aceea a unui oraș care a scăpat de o mare primejdie, ceva haotic, zăpăcit, frica netrecută încă”. Desigur, mulțumirea de a fi scăpat de regimul dictatorial al extremei stângi, reprezentată de partizanii politici ai lui Béla Kuhn, nu putea îndepărta teama de eventuale persecuții și acte de răzbunare din partea armatei de ocupație, care dispunea acum de suficient potențial militar pentru a pedepsi pe aceia care provocaseră atâtea suferințe poporului român, în anii anteriori. Aceste temeri s-au spulberat curând, lăsând loc unor sentimente de sinceră recunoștință față de comportarea umană, civilizată și plină de înțelegere manifestată de militarii români pe tot timpul staționării lor în Ungaria.

Carte poștală trimisă din Ungaria de căpitanul Dumitrescu Tașsa, soției sale

În fața unor oameni care sufereau consecințele unui îndelungat război, luptându-se din greu cu o acută lipsă de alimente și resurse energetice, a unei societăți aflate într-o gravă și periculoasă instabilitate politică, un stat care, ca succesor al Imperiului austro-ungar, urma să plătească daunele de război impuse de învingători, Comandamentul român, în fruntea căruia se afla generalul Gheorghe Mărdărescu, a adoptat o atitudine întru totul conformă cu realitățile momentului. Este adevărat, o ocupație militară rămâne o operație dureroasă pentru partea care o suportă. Dar tot la fel de adevărat este și faptul că trupele române de ocupație nu s-au dedat la acte de represiune sau răzbunare inutile; mai mult, ele s-au implicat efectiv în efortul de redresare a vieții economice, sprijinind sub diferite forme noile autorități ungare. Spiritul care a prezidat întreaga comportare a armatei române, în cele patru luni de „conviețuire” pașnică cu populația Budapestei și din celelalte zone de dislocare, a fost exprimat, la 6 august 1919 de Alexandru Vaida-Voevod, membru al delegației române la Conferința de Pace de la Paris: „Ungurii sunt inamicii noștri de ieri, învingșii de astăzi și vrem ca ei să fie prietenii noștri de mâine”.

În perioada cât Budapesta a fost sub ocupație românească, obiectivele înaltului comisar Constantin Diamandy și ale armatei române au vizat restabilirea și menținerea ordinii și liniștii necesare reintrării în normal a vieții publice ungare, sprijinirea autorităților ungare pentru reluarea activității, instituirea unei administrații legale, asigurarea cadrului necesar manifestării libertăților politice și culturale, ajutorarea și alimentarea populației ungare, acordarea sprijinului pentru reorganizarea armatei și jandarmeriei.

În acest fel armata română a contribuit la stingerea focarului de război din centrul Europei și limitarea exportului de revoluție al sovietelor, iar Consiliului Suprem Aliat i-a dat posibilitate să încheie pacea cu Ungaria. Pentru împlinirea acestor obiective, autoritățile române de ocupație nu s-au amestecat în problemele interne ale statului ungar, dimpotrivă, au acordat libertate deplină presei, vieții politice și activității guvernamentale, cu singura condiție să nu se atingă de siguranța României și a armatei sale.

2. Administrarea și aprovizionarea trupelor și populației în zona ocupată

În documentul intitulat: „Dispoziții luate de Comandamentul român în vederea administrării și aprovizionării trupelor și populației în zona ocupată între Dunăre și Tisa”, datând din luna august 1919, se menționa că teritoriul respectiv fusese împărțit în zone de divizii, ale căror sarcini erau de a menține ordinea, de a continua dezarmarea resturilor Armatei Roșii ungare, ca și a populației, de a asigura bunul mers al

administrației teritoriului ocupat – exercitată prin autoritatea locală – și, în același timp, de a reglementa aprovizionarea populației, în special a marilor centre, unde „lipsa de alimente era serioasă”.

În privința aprovizionării trupelor române de ocupație, aceasta se realiza prin rechiziții de diverse produse alimentare, dar numai în zonele rurale și prin plata în bani sau cu bonuri de rechiziție cu valoare legală. Surplusul oricăror produse era pus în întregime la dispoziția organelor centrale ale administrației de la Budapesta. Prin ordinul autorităților militare române au fost exceptate de orice rechiziții alimentare o serie de comune din toate zonele de ocupație, indicate de Comisia maghiară de aprovizionare și a căror listă fusese comunicată Comisiei Interaliatate. Instrucțiunile Comandamentului român mai prevedeau că întreaga populație era obligată să execute lucrările agricole; la acestea urmau să participe și prizonierii din lagăre, organizați pe echipe. Spre sfârșitul lunii august, autoritățile ungare informau că recolta se strânge în mare grabă și că toate morile mecanice erau în funcțiune.

Preluând asupra sa, din proprie inițiativă, misiunea de a aproviziona cu alimente populația Budapestei, Comandamentul militar român a cedat administrației maghiare toate depozitele capturate, ca fiind proprietatea statului ungar, iar din depozitele proprii de subzistență, destinate armatei române de ocupație, a cedat jumătate pentru hrănirea locuitorilor Capitalei.

Grupul General Moșoiu trimitea zilnic la Budapesta 30 de vagoane cu grâu și 10 vagoane de legume, iar din stocul armatei române, un număr important de cai deveniți impropriei serviciului, au fost cedați pentru a fi tăiați în abatoare și distribuiți populației.

Din cele de mai sus se desprinde cu claritate faptul că marile dificultăți cu care se confrunta populația Ungariei în planul aprovizionării cu alimente și combustibil, ca urmare a distrugerilor provocate de război, dar și a slabei organizări a vieții economice, îndeosebi a transporturilor, nu au rămas străine Comandamentului trupelor române de ocupație.

Printre măsurile întreprinse de Comandamentul trupelor din Transilvania pentru a remedia această situație, enumerăm: autorizarea de liberă circulație în Ungaria a agenților oficiali din Serviciul aprovizionării al guvernului ungar, distribuirea, prin grija aceluiași Comandament a 50.000 de kg carne congelată, 20.000 de kg carne de vițel și 10 vagoane cu grăsime; la dispoziția Ministerului de Alimentare ungar au fost puși 60.000 de porci (pentru a se tăia câte 300 pe zi, pentru nevoile orașului); din zona aflată la est de Tisa au fost aduse și predate aceluiași minister 10.000 vagoane cu cartofi. S-a asigurat, de asemenea, hrană îndestulătoare spitalelor și sanatoriilor, iar depozitele cu alimente dosite de trupele Armatei Roșii au fost predate autorităților ungare. Pentru buna funcționare

a transporturilor au fost înființate 4 trenuri zilnice, care aduceau alimente și alte provizii, având prioritate chiar față de transporturile militare. Comandamentul român a luat, de asemenea, măsurile necesare pentru a se permite exportul vinului din Ungaria în Austria, în schimbul compensațiilor alimentare.

În vreme ce autoritățile române de ocupație luau asemenea măsuri benefice, în scopul rezolvării gravelor probleme alimentare cu care se confrunta populația Budapestei, acțiunea de denigrare și dezinformare, dusă cu obstinație de cercurile șovine maghiare, sub tutela unor diplomați occidentali, continua, în forme de-a dreptul monstruoase.

Pe cât de frecvente, pe atât de salutare au fost acțiunile umanitare ale forțelor de ocupație române, întreprinse la cererea autorităților administrative ungare, în multiple domenii ale vieții economice și sociale. În afara problemelor alimentare, Comandamentul militar român a fost solicitat să intervină în sprijinul asigurării carburanților și materiilor prime, pentru buna funcționare a întreprinderilor industriale, a minelor de cărbuni, precum și a instituțiilor școlare și spitalicești.

La 15 octombrie 1919, primarul Budapestei, dr. Bódy Teodor, adresa generalului Mărdărescu, printr-o scrisoare, rugămintea de a se asigura Capitalei ungare cantitățile necesare de combustibili. „Populația, arăta el, suferă enorm, printre altele, de lipsa petrolului și benzinei, lipsă care la apropierea iernii sumbre se resimte din ce în ce mai dureros”. El estima, ca nevoi minime, 50 de vagoane lunar, pentru iluminatul apartamentelor, atelierelor și magazinelor, ca și pentru felinarele publice cu petrol; 2 vagoane cu benzină pentru nevoile industriale ale uzinelor municipale și alte 8 vagoane pentru poștă și fierăstraie cu vaporii, remarcând că „numai în România sunt rezerve pentru export din aceste produse”.

În a doua jumătate a lunii octombrie și la începutul lunii noiembrie 1919, pe măsură ce situația aprovizionării cu alimente și alte produse necesare traiului cunoștea o sensibilă ameliorare, manifestările de recunoștință ale oficialităților ungare, ca și aprecierile, uneori elogioase, ale unor reprezentanți străini aflați în diverse misiuni la Budapesta, se înmulțesc. O confirmă documentele de arhivă, precum și consemnările din presa vremii.

Veridicitatea știrilor despre contribuția substanțială a armatei române la rezolvarea problemelor atât de dificile ale aprovizionării Capitalei ungare este confirmată și de numeroasele mesaje primite de comandantul șef al trupelor române de ocupație, generalul Gheorghe Mărdărescu.

Comisia Militară Interaliată de la Budapesta, care urmărea îndeaproape acțiunile forțelor române de ocupație, nu putea să nu recunoască aportul real al acestora la redresarea situației alimentare în rândul

populației ungare. La 12 noiembrie 1919, de exemplu, prin adresa nr. 840, semnată de generalul francez Grazziani, se făcea următoarea apreciere asupra hotărârii Comandamentului Trupelor din Transilvania de a distribui o serie de produse și articole în sprijinul populației sărace din Budapesta: „*Comisia nu poate decât să aplaude acest gen de umanitarism*”.

Dacă asigurarea cu produse alimentare a locuitorilor orașelor și comunelor ungare a constituit preocuparea majoră și de primă urgență a autorităților militare române de ocupație, nu le-au fost străine acestora nici celelalte domenii ale vieții sociale și economice, în care s-au implicat cu același spirit de înțelegere și omenie. Gesturile pline de bunăvoință ale românilor, izvorâte din dorința sinceră de a veni în ajutorul celor loviți de calamitățile unui război, care pentru poporul ungar durase vreme de cinci ani, au avut un ecou favorabil în rândul opiniei publice, contrastând total cu comportamentul brutal, arrogant și spoliator al forțelor de ocupație germane și austro-ungare, pe teritoriul României, în anii 1916-1918. La scurtă vreme după cartiruirea trupelor și comandamentelor române în diferite garnizoane din teritoriul intrat sub autoritatea militară a acestora, pe măsură ce viața social-economică reintra în normal - nu fără concursul masiv al „ocupanților” - temerile față de eventuale acte de răzbunare din partea românilor au dispărut aproape în totalitate, făcând loc unor neașteptate sentimente de admirație și recunoștință.

Pentru o evaluare corectă a caracterului și consecințelor reale ale ocupării de către armata română a unei părți importante din teritoriul Ungariei este necesară evidențierea poziției autorităților militare române față de viața politică internă, neimplicarea acestora, ca factor de presiune, în disputele dintre diferite partide sau organizații politice ungare.

Este cunoscut faptul că, la scurt timp după intrarea armatei române în Budapesta, cercurile de dreapta, cu ajutorul jandarmilor unguri, au reușit, la 5 august 1919, printr-o lovitură de stat, să răstoarne guvernul social-democrat condus de Pejdl Gyula, deși românii intraseră în tratative cu acesta. După arestarea membrilor acestui guvern, arhiducele Joseph a fost proclamat „regent”, iar Friedrich Istvan a fost desemnat prim-ministru. Guvernul său se sprijinea pe elementele social-creștine și promova o politică dură, intenționând să execute represalii de proporții împotriva foștilor susținători ai „Republicii Sfaturilor”. Noua echipă guvernamentală nu s-a putut deda însă la represalii sângeroase datorită măsurilor de ordine impuse de români. Fără a se amesteca în viața internă a Ungariei, autoritățile militare române, interesate în păstrarea ordinii civile, au luat măsuri pentru a se interzice orice vărsare de sânge. În consecință, ele au luat apărarea populației evreiești, amenințată cu pogromuri ca pedeapsă pentru

simpatiile manifestate față de comuniștii lui Béla Kun, dar și a numeroșilor revoluționari arestați după prăbușirea regimului politic condus de comuniști.

Cu toate acestea, nu de puține ori, românii au fost acuzați de Consiliul Suprem Aliat că a favorizat ascensiunea politică a arhiducelui Joseph. Ion I.C. Brătianu a respins categoric aceste acuzații. El, nota însărcinatul cu afaceri al Franței la București, s-a ridicat în special împotriva reproșului de a fi favorizat luarea puterii de către ducele Ioseph; interesul României rezidă în constituirea unui guvern democrat care să se consacre reorganizării interne și nu a unui guvern aristocrat, care ar avea, prin forța împrejurărilor, tendințe șovine și imperialiste.

Față de încercările unor forțe interne și externe de a instiga populația ungară împotriva armatei române, generalul Gheorghe Mărdărescu s-a văzut nevoit, la 10 august 1919, să se adreseze locuitorilor Budapestei și din zona limitrofă, printr-o *Proclamație*, în care se spunea: „*Zvonuri tendențioase și răuvoitoare au fost răspândite, cu scop de a insinua că Comandamentul militar sau guvernul român ar fi contribuit într-un mod oarecare la aducerea la cârma statului ungar a guvernului actual*”. Precizând în continuare că autoritățile române nu au și nu vor avea niciun amestec în chestiunile lăuntrice ale Ungariei, că rolul armatei române nu este nici de a aduce, nici de a menține guverne în teritoriul altor state și că nu a recunoscut până la acea dată niciun guvern ungar, în proclamație se afirma: „*dorința României este ca odată tranșate – de acord cu aliații – toate chestiunile care au rezultat din războiul actual, să reia relațiuni pașnice normale cu poporul vecin ungar, căruia îi cere numai o conduită leală și împlinirea strictă a angajamentelor luate*”.

Zece zile mai târziu, printr-o nouă proclamațiune adresată populației Budapestei, Comandamentul trupelor române din Capitala ungară declară că „*nu va servi ca unealtă nimănui pentru a se pune în serviciul persecuțiilor politice de orice natură*” și că cei care se vor deda la astfel de practici vor purta întreaga responsabilitate.

Grupările politice ungare cu orientări democratice au recunoscut rolul moderator al autorităților române de ocupație și au apreciat prezența armatei române ca o garanție a liniștii sociale și a evitării oricărui excese extremiste.

Activitatea Comandamentului român din Budapesta, menită a sprijini eforturile autorităților ungare pentru relansarea vieții economice și instaurarea unui climat politic normal, a fost însă deseori obstrucționată de chiar membrii Comisiei Militare Interaliatate. Deși în repetate rânduri au fost nevoiți să recunoască meritele armatei române în redresarea situației alimentare a populației, reprezentanții britanic, italian și american în această comisie, puternic

influențați de cercurile politice de dreapta, revanșarde, au făcut presiuni și demersuri diplomatice pentru a grăbi retragerea armatei române din Ungaria și aducerea la putere a amiralului Horthy.

Reorganizarea armatei naționale ungare, după dezastrul suferit de trupele roșii ale lui Béla Kuhn, precum și refacerea jandarmeriei, constituiau problemele stringente, de rezolvarea cărora depindea stabilirea momentului când armata română de ocupație putea să înceapă evacuarea din Ungaria. În această privință, cercurile politice și militare românești au răspuns întotdeauna prompt și favorabil cerințelor Comisiei Militare Interaliatate de la Budapesta și au acordat sprijin „pentru reînființarea și reorganizarea jandarmeriei și armatei naționale ungare”, Comandamentul armatei române de ocupație, primind dispoziția să asigure și armamentul necesar înzestrării noilor structuri militare ungare.

De asemenea, în scopul facilitării procesului de reorganizare a armatei ungare, Marele Cartier General român a transmis Comandamentului din Transilvania ordinul conform căruia forțele de ocupație trebuiau să evacueze o parte din teritoriul de la vest de Dunăre. „Armata ungară aflată în curs de organizare, se menționa în ordinul mai sus amintit, luându-și angajamentul ca prin forța de care dispune să mențină ordinea în teritoriul ocupat de către trupele noastre la vest de Dunăre, Marele Cartier General face cunoscut Comandamentului trupelor din Transilvania că „în principiu admite cererea Misiunii Militare Interaliatate relativ la predarea către autoritățile ungare a unei părți din teritoriul ocupat de trupele noastre la vest de Dunăre, trupele noastre, după predarea și evacuarea teritoriului, se vor opri și vor forma un cap de pod la 30 - 20 km vest de Budapesta, în fața căruia va rămâne o zonă neutră de cel puțin 5 km.

Pentru executarea ordinului primit, Comandamentul Trupelor din Transilvania a emis, la 28 septembrie 1919, *Ordinul de operații nr. 28*. Evacuarea urma să se execute conform unui program pe zile, cu menținerea unei linii de demarcație „pe care trupele ungare nu vor depăși-o până la ora ce le se va comunica de către delegații Misiunii Militare Interaliatate”.

Activitatea ordonată avea să înceapă la 4 octombrie 1919, când au fost evacuate și predate fără niciun incident de armata română, localitățile Győr, Varsány, Zirc și Veszprém. La 10 octombrie trupele române se aflau pe noul aliniament, stabilit de comun acord cu Comisia Militară Interaliată și Comandamentul Trupelor din Transilvania.

Sprijinul efectiv acordat pentru reorganizarea instituției militare naționale ungare nu a presupus amestecul în problemele interne privind configurația și încadrarea cu personal de comandă și conducere a noilor structuri militare.

La începutul lunii noiembrie 1919, reorganizarea armatei și a forțelor de ordine ungare era aproape

încheiată. Din cele 5 grupuri care alcătuiau forțele armate, dislocate la Szombathely, Kaposvár, Szekesfehervár, Siófok și Szeged, primele trei erau constituite, iar celelalte două se aflau încă în curs de organizare. De altfel, cu ocazia „evacuării teritoriului de pe malul drept al Dunării de către trupele noastre, Comandamentul maghiar a dislocat în această regiune o parte din trupele grupurilor Szombathely și Siófok, din zonele lor de organizare”. Există, deci, certitudinea că forțele ungare nou constituite erau capabile să asigure ordinea și liniștea în teritoriile care urmau să fie evacuate de armata română.

3. Operația de aducere a armatei române în țară. Planuri și etape

În condițiile create, Comandamentul Trupelor din Transilvania, în înțelegere cu înaltul comisar al guvernului român la Budapesta și cu Consiliul Dirigent al Transilvaniei, a fixat începerea operației de aducere a armatei române în țară pentru ziua de **7 noiembrie 1919**. În conformitate cu Ordinul de operații nr. 33 al Comandamentului român, activitatea urma să se execute în două etape. Prima, între 7 și 12 noiembrie (*etapa pregătitoare*), când trebuiau evacuate la est de Tisa toate materialele aflate asupra trupelor, mai puțin cele necesare unităților operative, bolnavii, aflați în infirmerii și spitale. De asemenea, trebuiau transportate în România ultimele unități din compunerea Diviziilor 6 și 7 infanterie și din Brigăzile 11 și 12 artilerie. În această perioadă au fost prevăzute mișcări de trupe, în scopul inducerii în eroare asupra momentului real al începerii retragerii trupelor române. Se asigura, astfel, securitatea operațiilor din prima fază a evacuării.

A doua etapă, cea a deplasării propriu-zise a trupelor, cuprinsă între 12 - 23 noiembrie, a început prin mutarea punctului de comandă al Comandamentului Trupelor din Transilvania, de la Budapesta la Oradea și prin acțiunea de evacuare a Budapestei, care s-a desfășurat în deplină ordine și s-a terminat în seara zilei de 16 noiembrie, când orașul a fost predat Comisiei Militare Interaliatate și autorităților ungare.

Până în ziua de 18 noiembrie, marile unități din compunerea grupurilor „General Moșoiu” și „General Olteanu” și-au continuat deplasarea pe jos, fiind interzisă rechiziționarea căruțelor de la populație, conform etapelor fixate prin ordinul operativ, pe următoarele direcții de evacuare: Brigada 5 roșiori – Budapesta, Aszöd, Hatvan, Kisköe; Divizia 1 vânători – Budapesta, Bakos Keresztúr, Abony, Szolnok; Divizia 2 vânători – Budapesta, Cegléd, Szolnok; Brigada 49 infanterie – Cegléd, Szolnok; Brigada 50 infanterie – Kecskemét, Kiskunfélegyháza, Csongrád; Brigada 4 roșiori – Kekzel, Csongrád. Deplasarea trupelor române spre Tisa și trecerea

spațiului și localităților evacuate sub controlul forțelor de ordine ungare s-au desfășurat normal, fără să survină incidente. Predarea localităților, instituțiilor publice aflate sub paza unităților române și lagărelor de prizonieri s-a făcut pe bază de proces-verbal, încheiat în trei exemplare, din care unul era predat reprezentantului Comisiei Militare Interlitate, al doilea autorităților locale, iar al treilea rămânea spre păstrare asupra comandantului român care efectua predarea localității sau obiectivului respectiv.

Până în seara zilei de 18 noiembrie 1919 forțele române au atins linia Miskolc, Füzesabony, Erdötelek, Cegléd, Nagykörös, Kecskemét, Kiskunmajsa.

În dimineața zilei următoare a început trecerea primelor unități și mari unități române la est de Tisa, prin punctele special amenajate la Szolnok și Tokaj. Divizia 1 vânători, parte din forțele Diviziei 2 cavalerie și Brigada 49 infanterie au trecut pe malul stâng al Tisei, pe la Szolnok, iar Regimentul 10 roșiori pe la Tokaj. Operația a continuat a doua zi, 20 noiembrie, când au traversat râul restul forțelor din Divizia 2 cavalerie, pe la Kisköre și Brigada 4 roșiori, pe la Csongrád. În cursul aceleiași zile Divizia 2 vânători a ajuns la Szolnok. Fiind ultima mare unitate care trecea Tisa prin dreptul acestei localități, o parte din forțele diviziei au organizat semicircular, pe malul vestic al râului, o centură de siguranță, sub a cărei protecție să se deruleze partea finală a traversării cursului de apă.

Pe parcursul zilelor de 21 și 22 noiembrie au trecut Tisa Divizia 2 vânători, inclusiv forțele care asiguraseră protecția la Szolnok și Brigada 50 infanterie, pe la Csongrád. Pe malul stâng al Tisei, forțele Diviziei 2 vânători au fost dislocate în zona Tiszaszajol, Törökszentmiklós, Fegyvernek, iar cele ale Brigăzii 50 infanterie în localitatea Szentes și în împrejurimi.

După trecerea armatei române la est de Tisa, Comandamentul Trupelor din Transilvania, prin *Ordinul de operații* nr. 34 din 25 noiembrie 1919, a dispus o nouă împărțire a teritoriului dintre râu și Carpați, organizând trei zone: 1. *Zona Grupului Tisa*, cuprinsă între râu și și limitele de vest ale districtelor Satu Mare, Bihor, Arad, iar la sud Mureșul. Aici era dislocat grupul comandat de generalul Traian Moșoiu, având punctul de comandă la Oradea; acesta era compus din Diviziile 20 și 21 infanterie, având misiunea să supravegheze și să acopere Tisa. De la gura Someșului până la Fegyverneck era dislocată Divizia 20 infanterie, iar de la Fegyverneck până la gura Mureșului Divizia 21 infanterie. Până la sfârșitul lunii noiembrie cele două divizii ale Grupului Tisa au preluat sectoarele de la divizia 18 infanterie și au organizat paza și supravegherea Tisei, prin servicii de patrulare și puncte fixe, având câte o brigadă în acoperire și una în rezervă; 2. *Zona de supraveghere a Corpului 6 armată*, unde erau dispuse, sub comanda generalului Nicolae Petala, Diviziile 16 și 17 infanterie

și Regimentul de vânători de munte de la Bistrița. Punctul de comandă se afla la Cluj. Trupele din această zonă, având misiunea de a menține ordinea și siguranța, acopereau spațiul care se întindea la răsărit de „linia de demarcație Clemanceau”, între localitățile Satu Mare, la nord și Gyula, la sud; 3. *Zona de supraveghere a Corpului 7 armată*, în care se aflau dispuse Diviziile 18 și 19 infanterie, sub comanda generalului Ioan Boeriu. Punctul de comandă a fost stabilit la Sibiu. Aria de supraveghere din competența acestor trupe se întindea spre est de „linia de demarcație Clemanceau”, între localitățile Gyula, la nord și aliniamentul Mureșului și Carpaților Meridionali, la sud.

Diviziile 1 și 2 vânători, Divizia 1 cavalerie, Regimentele 1 și 2 artilerie munte, Grupul 5 aviație și Companiile de pontonieri fluvii erau în subordinea nemijlocită a Comandamentului Trupelor din Transilvania.

În legătură cu situația militară a României în zona de operații din Transilvania, Marele Cartier General român a trimis Ministerului de Externe, la 23 noiembrie 1919, o notă, însoțită de două hărți, prin care se argumenta **necesitatea menținerii trupelor române pe Tisa** până când „*Ungaria va accepta, semna și chiar ratifica tratatul de pace*”, subliniindu-se totodată că „*este neapărat necesar să se obțină ca Consiliul Suprem să oprească până la încheierea păcii forțele militare ungurești de a trece la est de Tisa*”.

Situația din zona de operații a grupurilor Tisa, Corpul 6 armată și Corpul 7 armată a rămas neschimbată până la începutul lunii februarie 1920, când Marele Cartier General român a emis *Ordinul nr. 6718* privind revenirea în totalitate a armatei sale pe teritoriul național. Pe această bază, Comandamentul Trupelor din Transilvania, după ce a luat legătura cu reprezentanții Misiunii Militare Interlitate de la Budapesta, pentru a stabili de comun acord data începerii retragerii ultimelor trupe române și zonele neutre dintre forțele române și ungare, a emis la rândul său, la 16 februarie 1920, *Ordinul de operații nr. 35*, în care erau detaliate toate activitățile pentru aducerea în țară a forțelor Grupului Tisa. Astfel, erau consemnate aspectele privind conlucrarea cu reprezentanții Misiunii Militare Interlitate de la Budapesta, etapele deplasării, graficele zilnice de marș, aliniamentele care urmau a fi ocupate până la sosirea în țară, responsabilitățile și misiunile comandamentelor și trupelor angajate în operație. De asemenea, s-a subliniat că: „*Predarea se va aranja în cele mai mici detalii de către Grupul Tisa*”.

Deplasarea trupelor române de la Tisa până pe teritoriul național s-a executat în patru etape, așa cum s-a stabilit prin ordinul operativ al Comandamentului Trupelor din Transilvania.

În dimineața zilei de 24 februarie, Diviziile 20 și 21 infanterie au început deplasarea, ajungând după

două zile de marș, la linia marcată de localitățile Cop, la nord și Szentes, la sud. Evacuarea zonei a continuat și în următoarele zile, sub supravegherea Diviziei 1 cavalerie.

La sfârșitul lunii februarie Divizia 20 infanterie, terminând regruparea forțelor sale, a început deplasarea pe calea ferată spre garnizoanele de reședință.

În etapa a doua, care a început la 2 martie, Divizia 21 infanterie, în marșul său spre țară, a predat orașele Hódmezővásárhely, Szarvas, și Mezötúr, sub supravegherea Regimentului 1 roșiori. Desfășurarea normală, fără incidente, a operațiilor a permis respectarea strictă a graficelor zilnice, astfel că la 9 martie orașul Püspökladány era predat și el autorităților ungare.

În cea de-a treia etapă, 16-10 martie, au fost trecute sub controlul puterilor locale ungare o serie de noi localități – Kisvárd, Hajdúnánás, Balmazújváros, Hájdböszörmény, inclusiv importantul centru urban Debrecen.

Etapa a patra a început la 17 martie și a durat până la 30 martie, dată de la care toate trupele noastre se găseau pe teritoriul românesc.

Efortul militar al României pe întreaga durată a ocupației a fost considerabil, cu atât mai mult cu cât armata sa a fost implicată în rezolvarea unor probleme capitale cu care se confrunta poporul ungar – alimentarea cu produse agricole, carburanți, materii prime ș.a., reorganizarea jandarmeriei și a armatei naționale ungare, atenuarea măsurilor represive politice împotriva susținătorilor regimului comunist al lui Béla Kun.

Efectivul trupelor române angajate în perioada 19 august-4 octombrie 1919 a fost de 276611 militari, din care 7425 ofițeri și 269186 trupă. Sumele destinate armatei române pe timpul ocupației s-au cifrat la 382776370 lei și 132843291 franci, ceea ce a însemnat, pentru poporul român, aflat și el la sfârșitul unei perioade de trei ani de război, un efort material și financiar important.

În primăvara anului 1920, la câteva luni după retragerea armatei române, puterea în Ungaria a fost preluată de amiralul Horthy Miklós, devenit regent al acesteia, care mai bine de două decenii avea să promoveze o politică revizionistă și revanșardă, permanent ostilă României, declarată inamicul numărul unu al Ungariei.

Pentru a-și pune în practică planurile sale agresive, Horthy a întreprins, încă înainte de retragerea armatei române din Ungaria, un șir de măsuri militare și politice cu vădit caracter antiromânesc, pe care le-a continuat și după aceea, cu o intensitate tot mai mare.

Paradoxal, în timp ce noile oficialități ungare nu scăpau niciun prilej de a denigra armata română, aruncându-i învinuiri nedrepte și calomnioase,

cea mai mare parte a opiniei publice continua să păstreze sentimente de recunoștință și respect față de comportarea umană a militarilor români pe timpul temporarei ocupații.

Așa cum au relevat mulți observatori politici și militari contemporani, **cauza pe care a apărat-o atunci, România a avut și o reală dimensiune general-europeană, acțiunea ei de apărare a frontierelor României Mari barând marea bolșevică spre centrul continentului.** Acesta însă reprezintă aspectul secundar al problemei și nu cel fundamental, deoarece oricare ar fi fost inamicul și orice culoare politică ar fi avut, guvernul, armata și poporul român ar fi acționat în aceeași direcție, cu aceeași fermitate și energie.

Ocupația militară românească în Ungaria a durat exact cât a fost nevoie pentru a se stinge focarul de război din această regiune și pentru a se obține asigurările necesare pentru instaurarea deplină a păcii.

Prezența unităților române la Budapesta și în restul teritoriului ungar s-a caracterizat printr-o conduită umanitară, evidențiată de autorități, instituții și persoane particulare ungare de reprezentanți obiectivi ai Antantei. Armata română nu a fost animată de sentimentul răzbunării și nici nu s-a încercat culpabilizarea globală a populației ungare. De asemenea, așa cum a relevat pe larg Comandamentul român, fără a se amesteca în problemele interne ale statului vecin, a urmărit să faciliteze revenirea acestuia la o viață economică și publică normale, convins că realizarea acestei stabilități politice în Ungaria se va răsfrânge pozitiv în evoluția relațiilor viitoare dintre cele două țări, inclusiv asupra situației din centrul și sud-estul Europei.

Mai târziu, Ungaria a uitat beneficiile oferite de Armata Română pe timpul acestei ocupații atipice.

BIBLIOGRAFIE:

1. Gheorghe I. Brătianu, Acțiunea politică și militară a României în 1919, în lumina corespondenței diplomatice a lui Ion I.C. Brătianu, București, 1939;
2. Constantin Kirițescu, Istoria războiului pentru întregirea României 1916-1919, ed. III, vol. II, București, 1989;
3. Radu Cosmin, Românii la Budapesta, vol.I, București;
4. Generalul Gheorghe Mărdărescu, Campania pentru dezrobirea Ardealului și ocuparea Budapestei (1818-1919), București, 1922;
5. Istoria militară a poporului român, vol.V, Editura Militară, București, 1988;
6. România în anii Primului Război Mondial, vol.2, București.

SPITALUL MILITAR DE URGENȚĂ „DR. CONSTANTIN PAPILIAN” CLUJ-NAPOCA A ÎMPLINIT 100 DE ANI DE EXISTENȚĂ

Colonel (r) ION TRĂȘCĂ
Vicepreședinte al ANCMRR

Marea Unire de la 1 Decembrie 1918 a adus pe meleagurile transilvane, la două luni de la marele eveniment, înființarea prin hotărârea administrației românești din Cluj și a Ordinului Consiliului Dirigent, din data de 01.02.1919, a Spitalului din zona interioară nr. 400, care a fost preluat de la fosta armată austro-ungară de către Garda Națională.

În același an la 28.05.1919, prin ordinul nr. 1919/15015 al Marelui Stat Major, acest spital primește denumirea Spitalul Militar al Corpului 6 Armată, cu sediul în Garnizoana Cluj.

Spitalul Militar de Urgență Cluj-Napoca poartă numele ilustrului general medic **Constantin Papilian**, participant la Campania armatei române pe Frontul de Est, în cadrul Regimentului 431 vânători de munte, unitate care a participat la luptele din zona Caucazului.

În cei 100 de ani de existență Spitalul Militar din Cluj a fost prezent, prin medicii formați aici ca buni profesioniști, la toate evenimentele petrecute în procesul de transformare a societății românești de după Marea Unire. În conflagrația mondială din anii 1941-1945 a fost alături de militarii Armatei a 4-a Română pe front, de la Prut la Volga și de la Stalingrad în Munții Boemiei.

Transformările din zona Transilvaniei, în mod deosebit cele de ordin militar, găsesc Spitalul Militar Clujean în cadrul Regiunii a 3-a Militare sau Armatei a 3-a, respectiv Armatei a 4-a „Transilvania”, remarcându-se prin dăruirea și profesionalismul cu care a asigurat condițiile de sănătate și de tratament, atunci când a fost necesar, a cadrelor militare și soldaților din zona sa de responsabilitate.

Din anul 2001 spitalul a fost declarat, prin ordin comun al ministrului apărării naționale și ministrului sănătății, SPITALUL MILITAR DE URGENȚĂ.

Spitalul militar de urgență Cluj

Astăzi, când scriem aceste rânduri, Spitalul Militar de Urgență Clujean se bucură de aprecierile celor care au beneficiat de serviciile unor medici foarte bine pregătiți profesional, care au ca obiectiv bolnavul militar sau civil, într-un spital modern, cu condiții de tratament și cazare la standarde ridicate, o unitate profesională cu peste 200 de specialiști, conduși de col.dr. **Doina Baltaru**, comandantul acestei unități medicale de elită.

Spitalul răspunde, în condițiile legii, prin calitatea actului medical, pentru respectarea condițiilor de cazare, igienă, alimentație și de prevenire a infecțiilor nozocomiale și nu în ultimul rând de acordarea primului ajutor și asistență medicală de urgență oricărei persoane care se prezintă la compartimentul de primire urgențe, dacă starea acestuia este critică.

Spitalul este organizat în secții și compartimente cu paturi, laboratoare de analize medicale, imagistică-radiologie, compartiment de primire urgențe, ambulatoriu de specialitate, compartimente tehnice, economice și administrative. Remarcăm faptul că una dintre preocupările specialiștilor spitalului este aceea de dotare a acestuia cu echipamente medicale performante.

Sărbătorirea centenarului Spitalului Militar de Urgență „Dr. Constantin Papilian” Cluj-Napoca s-a desfășurat sub genericul „1919 - 2019 – 100 de ani de medicină militară Clujeană” și „Inovație și provocare în medicina militară Clujeană”, vineri 04.10 2019, în prezența a peste 300 de participanți – personalul spitalului și invitați.

Printre oaspeții de onoare participanți la această sărbătoare deosebită remarcăm: col. medic conf. univ. dr. **Dragoș Marian Popescu**, Șeful Direcției Medicale a M.Ap.N., Gl.mr. dr. **Virgil Ovidiu Pop**, comandantul Diviziei a 4-a infanterie „Gemina”, dr. ing. **Ioan Aurel Cherecheș**, prefect al Județului Cluj, conf. univ. dr. **Emil Boc**, primarul Municipiului Cluj-Napoca, prof. univ. dr. **Anca Buzoianu**, decan al Facultății de Medicină a UMF „Iuliu Hațieganu” Cluj-Napoca, precum și col. medic **Corneliu Moraru**, comandantul Spitalului Militar „dr. Iacob Czihoc” Iași ș.a.

Activitatea a început prin ceremonialul de dezvelire a plăcii comemorative care marchează cei 100 de ani de existență a Spitalului și serviciului religios, în prezența ÎPS dr. **Andrei Andreicuț**, Mitropolit al Clujului, Maramureșului și Sălajului, după care asistența a fost invitată să viziteze acest spital modern.

După alocuțiunile festive dedicate centenarului, unele înaintări în grad, acordarea de decorații militare și Diplome de apreciere pentru cei mai meritoși medici și cadre medicale din spital, s-au desfășurat o serie de conferințe și comunicări în domeniul medical, un adevărat schimb de experiență pentru toți participanții la acestea.

UN SECOL DE LA ÎNTEMEIEREA UNIVERSITĂȚII DACIEI SUPERIOARE DIN CLUJ

Col. (r) dr. CRISTACHE GHEORGHE

Membru titular al Academiei Oamenilor de Știință din România

S-a scurs un secol de la fundarea **Universității Daciei Superioare din Cluj**, rod prețios al împlinirii visului milenar al Unirii Transilvaniei cu Țara Mamă și gândurile celei mai adânci recunoștințe ne poartă mai întâi către nenumăratele, nesfârșitele șiruri de ostași eroi, care și-au jertfit viața pentru înfăptuirea **Marii Uniri de la 1 decembrie 1918**. Câtă admirație ne impune apoi pleiada acelor remarcabili oameni de știință români, autentici savanți patrioți, pe cât de valoroși pe atât de modești, care într-un răstimp uimitor de scurt au durat, cu mari sacrificii, de cele mai multe ori neștiute, o nouă universitate românească, moment nepieritor al culturii noastre, care avea să-și deschidă porțile, în toamna anului **1919**, în Clujul Transilvaniei dezrobite!

Parcă scrise cu litere de foc sunt cuvintele învățatului Sextil Pușcariu, primul rector al Universității Daciei Superioare: „*Când se va scrie odată istoria vremurilor mari, ai căror contemporani suntem, se va releva, desigur, ca faptă de mare importanță, înființarea Universității românești din Cluj, în chiar primul an al stăpânirii noastre în ținuturile strămoșești dintre Carpați și Tisa*”.

Se impun, mai întâi, câteva premise istorice... În primăvara anului 1919, Valeriu Braniște era numit șeful Resortului Instrucțiunii Publice din cadrul Consiliului Dirigent Român al Transilvaniei, iar Onisifor Ghibu, secretar general al aceluiași Resort și director al Învățământului Superior din Transilvania. La 11 iunie 1919, Valeriu Braniște trimite profesorului Sextil Pușcariu, profesor la Universitatea din Cernăuți, următoarea telegramă: „*În vederea organizării*

Sextil Pușcariu

Universității din Cluj este absolut necesar ca dv. să vă ocupați postul de Comisar general cel mai târziu la 20 iunie, când să vă și așezați în Cluj, pentru a putea prevedea imediat toate necesitățile împreunate cu această organizare. Vă rog a-mi răspunde de urgență pentru a mă putea orienta și pentru a lua măsurile ce se impun”.

Profesorul Sextil Pușcariu acceptă funcția, în cadrul căreia devine președintele Comisiei universitare, chemată să organizeze noua universitate românească și să prezideze lucrările pentru recrutarea corpului profesional. Comisia universitară, alcătuită din profesorii S. Pușcariu (președinte), V. Pârvan, D. Gusti, O. Ghibu, I. Lupaș, N. Drăganu, L. Mrazec, Gh. Țițeica, Iulian Teodorescu, Dr. M. Manicatide, Dr. Iulian Moldovan, Dr. Iuliu Hațeganu și Al. Borza, a ținut la Cluj prima ședință plenară la 11 august 1919. De acum Sextil Pușcariu muncea continuu și reflecta febril, zi și noapte, pentru ca noua universitate să-și deschidă porțile cât mai curând.

Care îi erau principiile călăuzitoare? Ce idei de forță îi animau spiritul? Ni le împărtășește în Raportul rectorului despre activitatea Universității din Cluj pentru anul 1919/1920, din care cităm câteva pasaje: „*Locul meu era la Sibiu (sediul Consiliului Dirigent), unde aveam să expun planul și mai ales la București, unde trebuia să desfășor activitatea. Căci un lucru mi-era clar de la început – sosise vremea ca Vechiul regat, căruia Transilvania îi dase, în curs de un veac împlinit de la descălecarea lui Gheorghe Lazăr, pleiada de dascăli și apostoli ai culturii naționale să întoarcă provinciei dezrobite nobila datorie și să-și trimeată ajutorul său frățesc*”.

Împrejurările din Transilvania nu fuseseră pentru români, sub regimul asupritor maghiar, prielnice unei dezvoltări științifice, iar numărul celor care, cu toate piedicile și greutățile pe care le întâmpinau, izbutiseră să lucreze pe ogorul științei, era neînsemnat. Ca un adevărat strateg, își elabora planurile: „*Trebuiau, înainte de toate, câțiva stâlpi puternici, înduplecați câțiva din cei mai de seamă savanți ai noștri, din țară și din străinătate, să se mute la Cluj, iar în jurul acestor bărbați, cu nume și cu experiență universitară, să se grupeze cele mai remarcabile talente ale generației tinere de învățați români*”.

Profesorul Sextil Pușcariu era conștient de spiritul de sacrificiu care li se cerea acestor oameni de știință, de a-și părăsi amfiteatrele și sălile de cursuri, laboratoarele și bibliotecile, institutele și seminariile, discipolii și studenții, pentru a se strămuta într-o universitate nouă... profesorul universitar la care se făcea apel avea atâtea alte îndatoriri față de catedra sa, încât mutându-se ar fi trebuit să părăsească o mulțime

de alte îndeletniciri în care cu greu el putea fi înlocuit. Afară de aceasta, nu trebuiau descompletate nici acele universități existente, care aveau o mulțime de catedre vacante. **Cu atât este mai mare meritul celor ce au renunțat la situații foarte bune pentru a da tot ajutorul lor tinerei Universități din Cluj.**

Profesorul Pușcariu era fericit să citeze câteva exemple: „Domnul Vasile Dimitriu, la o vârstă când omul se gândește de obicei la odihnă, a venit la noi, ca să înceapă aici o nouă activitate, primind chiar de la început sarcina grea a decanatului și mai apoi a rectorului, pe care le refuzase consecvent la Iași. Domnul Emil Racoviță, o celebritate mondială, a părăsit Franța și vechile sale legături științifice de acolo, pentru a veni la Cluj, împreună cu domnul R. Jeannel, de la Institutul de Speologie pe care-l conducea, să ne dea prețiosul său ajutor. Domnul Constantin Levaditi, subdirectorul Institutului Pasteur din Paris, care era considerat în străinătate între cei dintâi reprezentanți ai științei medicale, a primit catedra de medicină experimentală din Cluj. Și domnul Dimitrie Pompeiu, care predă cursul de matematică la Sorbona, ne-a făcut cinstea de a fi reprezentantul celei mai tinere universități la vechea și strălucita Universitate din Paris”.

Nu se poate să nu te emoționeze răspunsurile fără preget ale profesorilor patrioți la călduroasa chemare. Corpul didactic select și îndestulător al Universității Daciei Superioare, care și-a deschis cursurile la 3 noiembrie 1919, conform Decretului Lege din 12 septembrie 1919, cu patru facultăți: Științe, Medicină, Litere și Filozofie, Drept. Primul rector – Sextil Pușcariu. Lecția inaugurală a fost rostită de savantul istoric Vasile Pârvan (care a vorbit despre Datoria vieții noastre), în prezența unui număr de oameni de știință cu reputație universală, veniți de la celelalte universități românești: dr. Victor Babeș, Dimitrie Pompeiu, Gheorghe Murgoci, dr. Ștefan Nicolau, dr. Nicolae Minovici – toți de la București; Vasile Dimitriu, Gheorghe Vâlsan, Ion Ursu – de la Iași; Sextil Pușcariu – de la Cernăuți; apoi savanții români dr. Constantin Levaditi și Emil Racoviță, care lucrau în Franța.

Și acum câteva creionări în legătură cu Victor Babeș. Acesta primește emoționantul apel: „...e de datoria noastră să ne prezentăm cu un grup profesoral care nu numai să dea speranțe pentru viitor, ci să se prezinte, chiar de la început, cu câte un nume rostit cu respect și dincolo de hotare. Pentru acest scop Consiliul Dirigent roagă pe domnul profesor Babeș să aducă jertfa de a primi catedra de anatomie patologică și de bacteriologie la noua universitate, al cărei tineret va fi fericit să urmeze vestitele cursuri ale profesorului Babeș”. La 16 august 1919, Comisia universitară, întrunită în plen la Cluj, salută sosirea savantului Babeș în mijlocul ei. Savantul aduce

la cunoștință scrisoarea sa de răspuns către Consiliul dirigent, în care stătea scris, printre altele: „...*profund recunoscător și măgulit de modul cum am fost invitat de a primi catedra de anatomie patologică și de microbiologie de la Universitatea din Cluj, făcându-se apel la necesitatea de a preda la Cluj un profesor care să impună străinătății și fiind obligat ca bun român a nu refuza această invitațiune...*”

La 5 noiembrie 1919 profesorul Babeș își va deschide cursul. Strălucitul istoric Vasile Pârvan – cu „uscățiva lui ascetică siluetă, în pelerină”, cum îl zugrăvește o neuitată imagine argheziană – întreit și-a legat numele de noua citorie. Mai întâi el este, în martie 1919, autorul unui proiect de organizare „*cea mai competentă și completă contribuție adusă la direcționarea preconizatei universități clujene*, după cum subliniază documentele vremii, *a fost cea a lui Vasile Pârvan*”. În al doilea rând, marele istoric ia parte activă la lucrările Comisiei Universitare, pentru ca apoi să răspundă și el generos apelului: vacant să-și împartă activitatea în mod egal între universitatea din Cluj și cea din București.

Rectorul Sextil Pușcariu a eternizat în fraze lapidare apostolatul lui Vasile Pârvan la Cluj, în cel dintâi an universitar (1919-1920): „*Crezând că vremurile mari prin care trecem cer de la fiecare din noi să-și îndoiască activitatea, dl. V. Pârvan a făcut în semestrul I în Cluj, într-un număr de zece ore săptămânal, cursul de Istorie antică și Istorie a artelor pentru un an întreg, continuând în același mod în semestrul II la București activitatea sa de profesor. La plecare, domnia sa a lăsat pe seama studenților (care n-au înțeles să profite de niște cursuri pe care uneori le poți auzi chiar la universitățile mari din Apus) un fond de 9000 de lei, echivalent cu onorariul său în Cluj*”. Cine mai face așa ceva în anii noștri?

Savantul Constantin Levaditi, născut la Galați în 1874, funcționa atunci la Institutul Pasteur din Paris, dând și el curs invitației călduroase a Comisiei universitare și ține, în 1920, la Universitatea Daciei Superioare, ca profesor la Facultatea de Medicină, 30 de prelegeri. Dar, chemat stăruitor, se înapoiază la Institutul Pasteur, unde experimentele și cercetările sale se vor concentra asupra a 3 teme: Virusurile (în afară de virusul poliomieltic, abordează și alte virusuri neurotrope: herpesul, turbarea, zona zoster etc.), sifilisul și chimioterapia (ulterior, va întreprinde

Victor Babeș

Emil Racoviță

cercetări și asupra acțiunii antisifilitice a diverselor antibiotice). În 1928 a fost ales membru al Academiei de Medicină din Franța.

Revenind la reputatul savant Emil Racoviță, realizăm cât de mult ne impun atitudinea și onestitatea încă de pe atunci, a celui ce participase la expediția din Antarctica a navei Belgica (1897-1899) și care a pus bazele biospeologiei. Venirea de la Alma Mater Napocensis - pe care o relatează în amplele și, de ce n-am spune, palpitatele sale confesiuni apărute în „Travaux de L' Institut de Speologie” din Cluj - ar merita să fie prezentate pe larg, faptele stârnind interesul și fiind pilduitoare... Sextil Pușcariu îi scria printre altele: „...Dorința noastră este de a crea și la Cluj nu numai un focar de știință și de cultură națională ci și de a pune în valoare, încă de la început, noua Universitate românească, cu ajutorul câtorva dintre cei mai merituoși savanți ai noștri, cunoscuți și în străinătate ca stâlpi ai științei. Veți înțelege așadar, onorate coleg, pentru care motiv vin în calitate de comisar general, însărcinat de Consiliul Dirigent din Sibiu să reorganizez Universitatea din Cluj, să vă rog să acceptați catedra de zoologie de la Universitatea din Cluj. Nu ignor faptul că, în situația dvs. ... înseamnă să vă cer un sacrificiu, propunându-vă să vă stabiliți în Transilvania. Totuși, nu mă îndoiesc că rugămintea noastră va fi în măsură să facă să vibreze acea coardă a inimii dvs., care, în mărețele zile pe care le trăim, va fi gata să aducă ofrandă oricărui sacrificiu pentru marea cauză a românismului”.

„Dacă simplul sentiment al datoriei - consemnează cu maximă probitate Racoviță - mă îndeamnă să accept această propunere onorabilă, cu toate acestea, același sentiment al datoriei față de națiune și responsabilitățile față de tineretul românesc m-au îndemnat, după ce am chibzuit bine, să refuz. Ajuns la o vârstă la care este greu să-ți modifice aptitudinile, mă vedeam nevoit să debutez într-o carieră didactică pe care nu o exercitasem niciodată și să abandonez, deci, în decursul mai multor ani de pregătire aspră, domeniul cercetărilor pure în care aș fi putut, pe drept cuvânt, să aduc servicii, cu atât mai serioase cu cât mă puteam sluji de o experiență deja îndelungată”.

Și Racoviță, într-o scrisoare de răspuns, purtând data de 9 iulie 1919, își formulează refuzul, spunând printre altele: „Sunt foarte măgulit de oferta pe care binevoii să mi-o faceți și sunt profund conștient de importanța unei organizări cât mai bune cu putință a Universității din

Cluj... Profesiunea mea nu este de a fi „profesor”; eu nu am ținut niciodată lecții de zoologie clasică pentru a pregăti studenți în vederea susținerii examenelor de licență sau a altor examene elementare. Specialitatea mea constă în conducerea lucrărilor de cercetare, în dirijarea instituțiilor de istorie naturală și în explorările oceanografice sau terestre. Până în prezent am îndeplinit asemenea funcții și mă consider competent în aceste specialități. Sunt un om deja în vârstă; nu pot să mai iau în calcul decât puțini ani de activitate științifică. Nu cred că schimbându-mi acum specialitatea aș putea să obțin un rezultat satisfăcător, atât pentru Universitatea din Cluj, cât și pentru ducerea la bun sfârșit a lucrărilor personale efectuate. Din pricina explorărilor am căpătat boli cronice, astfel încât starea mea de sănătate lasă de dorit. Nu mă mai pot bizui pe energia și puterea de muncă necesare pentru a îndeplini rolul activ și militant pe care doriți să mi-l încredințați. Aceste fapte vă vor convinge că nu bunăvoința îmi lipsește, ci îmi lipsesc forța și de asemenea, convingerea că aș putea să ocup cu folos postul de onoare pe care mi-l propuneți”.

Dacă răspunsul meu, notează cu umor savantul, ar fi încăput pe mâna unei „administrații” cu tradiții închistate de numeroase lustre, el ar fi fost înregistrat după formele prescrise, prevăzut cum se cuvine cu ștampilele rituale și clasat în arhive, însoțit de avizele, rapoartele și referatele impuse de uzanțele și obiceiurile birocratice și totul ar fi fost încheiat pentru vecie! Dar el a ajuns la un **Consiliu Dirigent revoluționar** și acolo a fost pus în discuție de oameni „de acțiune” și nu „de forme”. Ceea ce a ieșit din deliberările lor este expus în scrisoarea expediată la 1 septembrie 1919 de la Sibiu, semnată de Onisifor Ghibu. Vom consemna următoarele: „Comisia de organizare a Universității din Cluj decide cu unanimitate de voturi că Emil Racoviță trebuie invitat din nou să-și dea concursul pentru organizarea noii Universități a Transilvaniei: dacă o catedră, având mai ales drept obiect pregătirea profesorilor din învățământul secundar, nu corespunde cadrului în care lucrează savantul, direcția unui institut de cercetări științifice și pregătirea de lucrări originale l-ar putea îndemna să părăsească Franța, cel puțin temporar, pentru a da patriei care îl cheamă, ajutorul lui de neprețuit”. În încheierea scrisorii - replică, se spune clar: „Comisiunea universitară opinează să se creeze pentru dvs., la Facultatea de Științe din Cluj, catedra pe care ați considerat-o cea mai convenabilă și în cadrul căreia nu ați avea obligația profesorală în înțelesul care se dă în mod obișnuit acestui termen, ci numai obligația de îndrumător în cercetările științifice”. Aceste noi propuneri - consemnează Emil Racoviță - îmi înlăturau toate rezervele legitime: nu numai că era de datoria mea elementară să le accept, dar ele împlineau dorințele mele cele mai scumpe. Autoritatea competentă declara: „Îmi asum întreaga responsabilitate de a te alege; ție îți revine să accepti

întreaga responsabilitate a alegerii instituției și a organizării sale. Nu am ezitat o singură clipă să-mi asum această responsabilitate. Și totuși trebuia, la vârsta mea și cu sarcinile mele familiale, să încep o viață nouă pentru mine și ai mei”.

La 27 septembrie 1919, de la Banyuls-sur-Mer, Racoviță răspundea că acceptă noile propuneri. Mai trebuia să-și reglementeze situația la Sorbona și treburile personale până la 1 mai 1920, acest interval de timp, notează Racoviță, nu era, cu siguranță, prea mare pentru a lichida o situație și o rezistență care durau de aproximativ 30 de ani. Dar, în mai 1920, sub conducerea lui Emil Racoviță, revenit pentru totdeauna în patrie, **se înființează la Cluj primul Institut de speologie din lume**, o glorie a științei și creației românești.

În continuarea prezentării datelor și faptelor semnificative vom dezvălui câteva crâmpie din viața – un îndelung sacrificiu – ai unuia dintre ctitorii de seamă a noii cetăți științifice clujene, ilustrul geograf George Vâlsan. În anul 1916, la 29 aprilie, George Vâlsan, în vârstă, atunci, de 31 de ani, era numit, pe bază de concurs, profesor de geografie la Universitatea din Iași. Dar în 1917, în plin război, în care era angrenată România, intervine o cotitură nefericită în viața profesorului Vâlsan. Trenul în care călătorea spre Iași deraiază în stația Ciurea. Urmările acestui teribil accident îl vor obliga să renunțe în mare măsură la activitatea de cercetare pe teren. Tot restul vieții rămâne un infirm, sub o supraveghere medicală permanentă, fiind nevoit să urmeze tratamente și în străinătate. Cu toate acestea, George Vâlsan, în anul 1919, răspundea apelului noii universități. În vederea lărgirii studiului geografiei în Universitatea Daciei Superioare și a creării unui institut geografic, Comisiunea universitară a hotărât să fie invitat profesorul George Vâlsan la Cluj. „Să nădăjduim – se pronunța președintele Comisiunii universitare – că dl. Vâlsan, care, după părerea pe care mi-a exprimat-o personal Emmanuel de Matonne, marele geograf de la Paris și profund cunoscător al Geografiei

George Vâlsan

României, este un geograf de seamă, se va restabili din boala sa grea atât de mult încât să poată veni la Cluj”.

La 19 noiembrie 1919 George Vâlsan ținea prelegerea inaugurală, intitulată: „Conștiința națională și geografia”. Prezența lui George Vâlsan s-a dovedit deosebit de benefică: „El avea să creeze la Cluj o școală geografică modernă, un învățământ

bazat pe principii înaintate, extinse ulterior în toate centrele universitare ale țării”. Reorganizează Institutul de geografie al Universității, unde lipseau îndeosebi colecțiile de hărți și de cărți românești sau referitoare la teritoriul României. O primă măsură: confecționarea de material didactic – planșe și diapozitive. Prin grija profesorului Vâlsan biblioteca Institutului de geografie a fost îmbogățită an de an cu hărți și atlase, cu cărți și reviste românești și străine.

George Vâlsan a organizat învățământul geografic și activitatea științifică geografică în Cluj. El a conceput predarea geografiei în două cicluri, corespunzând fiecare unei catedre: 1) Ciclul de geografie generală și 2) Ciclul de geografie descriptivă (cu geografia României și geografia continentelor). L-au interesat în mod deosebit completarea și precizarea nomenclaturii geografice românești, înlocuind neologismele cu termeni autohtoni adecvați. Pe lângă preocupările din domeniul terminologiei geografice și al toponimiei, George Vâlsan, începând chiar din anul 1919, participă în mod activ și regulat la cunoscutele ședințe săptămânale de comunicări și discuții ale „Muzeului limbii române”. O realizare importantă – de care își leagă numele – o constituie și editarea publicației periodice „Lucrările Institutului de Geografie al Universității din Cluj”. „Multilateralitatea și profunzimea științifică – notează profesorul T. Morariu – sînt cele două însușiri fundamentale ale operei lui George Vâlsan, concretizată în peste 100 de lucrări, articole, recenzii etc.”. El a fost deopotrivă geomorfolog, biogeograf, etnograf. A avut preocupări și în alte domenii: cartografie, climatologie, hidrologie, pedogeografie, geografia populației și a așezărilor, istoria geografiei etc. A fost, în același timp, un popularizator al geografiei și al frumuseților patriei, neegalat de niciunul dintre urmașii săi. Întreaga sa operă este străbătută și însuflețită de dorința de a promova geografia României în rândul adevăraților științe. Un episod emoționant... George Vâlsan se duce în câteva rânduri la Paris, pentru a urma o serie de tratamente severe, sperând să-și mai aline durerile crâncene și să mai adauge zile unei vieți închinată științei și propășirii patriei sale. Îi scrie de la Paris, prietenului său Emanoil Bucuța: „Cel puțin, dacă mă aflu aici, să încerc tot ce poate știința în privința bolii mele, cu toate că nădejdi mari nu am. Dar până la sfârșit, cu ultima licărire de speranță, voi lupta cu soarta, care mă dușmănește atât de aprig. Că voi fi biruit, o știu demult, însă nu cu ticăloșie...”. Și totuși, chiar și acolo, răpus de boală, savantul Vâlsan, neobosit cercetător, încrezător în menirea sa, făurește noi planuri de cercetări și lucrări. „Descoperea, într-o după amiază de răsfoire printre hârtoage vechi de la Biblioteca Națională din Paris, cea mai prețioasă hartă a țării, lucrată de caligrafi domnești în urmă cu două secole, de Dimitrie Cantemir...”. Vâlsan va sublinia, în

comunicarea intitulată „**Harta Moldovei de Dimitrie Cantemir**”, prezentată la Academia Română în 1926, după întoarcerea din Franța, că harta originală a lui Dimitrie Cantemir (care însoțește vestita lucrare „**Descriptio Moldaviae**”, publicată în 1716) este atât de amănunțită și de precisă, încât înregistrează limitele de județe până la cotiturile de mică importanță, cuprinde atâtea denumiri exacte de râuri, pârauri, sate și mănăstiri (în total peste 800), fiecare așezate la locul convenit încât este imposibil să fie realizată din memorie. Ea înseamnă un enorm progres față de toate hărțile făcute mai înainte asupra Moldovei și presupune o muncă desfășurată la fața locului, însemnări și schițe originale, poate chiar utilizarea cărților de hotărnicie – de care pomenește în text – din perioada în care Cantemir se afla în Moldova. Bucuța își amintește de emoția pe care a stârnit-o comunicarea lui George Vâlsan, „care răspândea în lume acest fapt **mai mare decât o biruință de arme**, dar foarte puțini, aflați mai aproape de om și nemărginiți de glasul lui liniștit, de focul neclintit din ochii mari, de fruntea largă... și mai cu seamă de zâmbetul bun și depărtat își dădeau seama de ce suferință fusese legată acea descoperire și că pasărea care ne cînta singera de o rană fără iertare”.

Cei mai buni ani ai săi, George Vâlsan i-a dăruit Universității clujene. Dar, la cererea lui Simion Mehedinți, din 1927, catedra de geografie de la Universitatea din București se scindează în: catedra de geografie generală și umană și, respectiv, catedra de geografie fizică, la ultima fiind numai titular G. Vâlsan, venit de la Cluj, prin transfer. Lecția inaugurală, la București, o va ține la 23 ianuarie 1930, când va vorbi despre „sensul geografiei moderne”.

Savantul George Vâlsan a încetat din viață la sanatoriul din Techirghiol, în 12 august 1935, la numai 50 de ani, dar urma ce va fi tras peste lume este neasemuită.

La 29 mai 1936, reputatul nostru neurolog Gheorghe Marinescu rostea, printre altele, în răspunsul pe care îl adresa la discursul de recepție al profesorului Dimitrie Pompeiu, cu prilejul alegerii acestuia ca membru al Academiei Române: „*În calitatea dvs. de bun român v-ați dat seama de rolul însemnat al Universității din Cluj... și, din primul an al funcționării acestei universități ați lăsat orice alte preocupări, creînd un seminar de matematici în acest oraș și, în decursul a 12 ani, v-ați obosit să formați o școală, grație entuziasmului și căldurii cu care*

ați profesat”. Învățăturile lui Gheorghe Marinescu a fost omagiat și el în slove de aur de comisarul general al Universității Daciei Superioare: „*Savantii noștri ne-au dat ajutorul lor prețios în măsură mare, ajutându-ne să stabilim de la început reputația tinerei noastre instituții... de asemenea, referitor la doctorul Marinescu, sosit dintr-un mare turneu american, am fi putut considera că ne-am*

Gheorghe Marinescu

indeplinit datoria și față de acest ctitor al Universității clujene, cu sublinierea că pentru un matematician care lucrează cu cele mai insensibile abstracțiuni, pentru un savant în plină activitate creatoare, ambianța cea mai propice este departe de a constitui schimbările de reședință și de obiceiuri...”. Numai că în structura sufltească a lui Pompeiu, ca și în aceea a lui Pușcariu, Pârvan, Babeș, Racoviță, Vâlsan și a altor savanți – marea deosebire dintre preocupările și specialitățile lor științifice ne jucând aici niciun rol – **patriotismul intra ca o componentă majoră**. Opera strălucită a savanților patrioți – care au dat dovadă de atâta abnegație pentru ridicarea patriei lor – ne amintește de emoționantele cuvinte ale altui savant român, care afirma: „*Dar când, după atâtea strădanii, ai ajuns în sfârșit la certitudinea (în privința unei descoperiri), încerci una din cele mai mari bucurii pe care le poate resimți sufletul omenesc, iar gândul că vei contribui la onoarea țării tale face și mai puternică această bucurie*”.

Dacă știința nu are patrie, omul de știință trebuie să aibă una, iar asupra patriei sale trebuie să se răsfrângă influența pe care operele sale o pot avea în lume. Dar câți dintre tinerii savanți români care se află în țară, sau pe diverse meridiane ale lumii, se mai gândesc la aceasta? La scurgerea a 100 de ani de la înființarea Universității Daciei Superioare trebuie să reținem că aceasta a constituit unitatea etalon pentru reorganizarea învățământului românesc din Transilvania și nu numai, după **Marea Unire de la 1 decembrie 1918**.

DIN VIAȚA A.N.C.M.R.R.

IMAGINEA ANCMRR, O FUNCȚIE A ORGANELOR DE CONDUCERE DE LA TOATE NIVELURILE

General-locotenent (r) NECULAI BĂHNĂREANU
Președintele ANCMRR „Alexandru Ioan Cuza”

Vorbim de nenumărate ori despre **imagine** și în speță despre imaginea ANCMRR și a structurilor sale, dar facem prea puțin pentru realizarea acesteia. Iată de ce mi-am propus ca în materialul de față să aduc în prim-plan câteva aspecte despre imagine și despre promovarea acesteia, atât în ansamblul ANCMRR, cât și la nivelul filialelor și subfilialelor și nu mai puțin, pentru fiecare membru al acesteia.

Imaginea oricărei structuri nu este altceva decât o reflectare senzorială în conștiința membrilor săi și în percepția publică, referitoare la oportunitatea țărilor pe care și le-a propus și atingerea acestora.

Imaginea publică se obține cu greu, iar de cele mai multe ori aceasta este oscilatoare (neconstantă) și influențabilă, de unde și necesitatea menținerii acesteia la cote favorabile. Așa stând lucrurile, atât la nivelul conducerii ANCMRR cât și la cele ale filialelor (subfilialelor) trebuie acționat de așa natură încât atunci când am construit o anumită imagine favorabilă, să o menținem.

Este o condiție indispensabilă pentru ca societatea să recunoască, în cazul de față, locul și rolul ANCMRR, al tuturor structurilor sale, la nivel național și respectiv local. În acest sens este bine să nu se uite nicio clipă că imaginea, construită cu trudă, în timp, se poate pierde ușor și se poate reface foarte greu.

Imaginea, prin importanța care i-a fost conferită pe plan social, ca segment al operațiilor informaționale, reprezintă o funcție a conducerii ANCMRR și a conducerilor filialelor și subfilialelor sale. Aceasta se asigură prin cunoașterea și respectarea Statutului ANCMRR și a documentelor elaborate în baza acestuia, dar și a legilor și normelor de conduită socială, prin promovarea intereselor și scopurilor care i-au justificat constituirea și existența.

Vorbind despre imagine avem în vedere cele două profiluri ale sale: interior și exterior. Profilul **interior** este reflectat în stilul de muncă adoptat, iar cel

exterior este dat de căile și mijloacele pentru atingerea scopurilor statutare, acceptate și recunoscute de putere și de societatea civilă.

Formarea unei astfel de imagini nu reprezintă un scop în sine ci o soluție reală de **creștere a credibilității funcției sociale a ANCMRR**, creditată de către Guvernul României ca fiind **de utilitate publică**. Cum realizăm însă acest lucru? Prin gestionarea imaginii, ceea ce înseamnă că aceasta necesită a fi gândită, intuită, promovată prin acțiuni concrete și menținută la nivelul cerințelor societății.

Responsabilitatea formării imaginii Asociației revine președintelui acesteia, vicepreședinților și șefilor de departamente, iar la nivel local președinților și comitetelor (birourilor) filialelor și subfilialelor. La îndeplinirea acestui obiectiv se asociază, prin activitate și comportament, toți membrii ANCMRR.

Considerăm că promovarea unei imagini corecte și concrete se poate face în baza prevederilor Statutului Asociației, documentelor întocmite în baza acestuia, precum și a Hotărârii Conferinței Naționale, ședințelor Consiliului Director și celor ale Biroului Permanent Central. Asigurarea aplicării întocmai a acestora rezidă în practicarea unei atitudini deontologice, la nivelul tuturor relațiilor pe care ANCMRR și structurile sale le au. Acestea pot fi de bun augur atunci când e vorba de imagine.

O cale deosebită pentru promovarea imaginii, la nivel central cât și local, revine și publicațiilor proprii. Tematica acestora trebuie să fie de așa natură aleasă încât să poată contribui la formarea, dar și la menținerea imaginii structurilor care le editează și nu numai.

Când avem în vedere imaginea, nu putem eluda locul și rolul pe care-l au structura de comunicare și purtătorul de cuvânt ale ANCMRR. Celor din urmă le revin responsabilități deosebite, comunicarea în întregul ei fiind o șansă în realizarea imaginii și menținerii acesteia.

Un rol deosebit în realizarea imaginii ANCMRR și structurilor sale îl au și activitățile sociale și culturale organizate de acestea sau în colaborare cu alte structuri. Se impune totodată ca ANCMRR să se implice în realizarea imaginii Armatei și a M.Ap.N., sub autoritatea căruia își desfășoară activitatea.

Considerăm că de un real folos este și realizarea unor schimburi de experiență privind **imaginea**, cu structurile similare din sistemul apărării, ordinii publice și securității naționale, schimb de experiență care poate potența un anumit nivel al acestora, benefic tuturor celor implicați.

Prin apărarea onoarei și demnității fiecărui membru al ANCMRR, printr-un autentic comportament civic,

dublate de acțiuni ferme și la obiect, fiecare dintre noi putem contribui la **imaginea Asociației** care, obținând și menținând girul societății, devine tot mai puternică și mai vizibilă.

Prevederile Statutului ANCMRR, Codul de Etică și Integritate, precum și celelalte documente de conducere, validate în ultimii trei ani, reprezintă pentru noi soluții pentru obținerea și păstrarea unei imagini a ANCMRR pe măsura demersurilor acestora de susținere a năzuințelor legitime ale cadrelor militare în rezervă și în retragere, membre ale acestei structuri și nu numai, care își desfășoară întreaga activitate sub deviza: PATRIE, ONOARE, DEMNITATE!

Sediul ANCMRR funcționează în clădirea Palatului Cercului Militar Național

CODUL DE ETICĂ ȘI INTEGRITATE, CONTRACT MORAL ÎNTRE MEMBRII ȘI STRUCTURILE DE CONDUCERE ALE ANCMRR

Colonel (r) TEODOR COASĂ
Secretar al Comisiei de Etică și Integritate

Codul de Etică și Integritate (Cod) are un rol deosebit în comunicare și în menținerea unui climat camaraderesc corect și responsabil. Adoptarea acestuia dovedește faptul că Asociația Națională a Cadrelor Militare în Rezervă și în Retrageră „Alexandru Ioan Cuza” își respectă promisiunile asumate la constituirea sa, privind valorile și principiile funcționale, în raport cu cerințele de echitate socială și militară. În același timp, Codul va ajuta la clarificarea eventualelor incertitudini comportamentale și de înțelegere a dilemelor privind etica și integritatea membrilor Asociației în aplicarea și respectarea **Statutului**, precum și în practicile și procedurile întâlnite în activitatea zilnică.

A. Structura Codului de Etică și Integritate.

Codul de Etică și Integritate este structurat în șase capitole, cu un total de 32 de articole, astfel:

Capitolul 1. **Definirea Codului de Etică și Integritate** - „idealurile, valorile, principiile și normele morale pe care și le însușesc și consimt să le aplice în activitatea curentă membrii ANCMRR, în

vederea respectării libertății de expresie a fiecăruia, a normelor civic-cetățenești și a creșterii responsabilității individuale”.

Capitolul 2. **Obiectivele Codului**, care urmăresc respectarea prevederilor Statutului, creșterea calității și eficienței activităților, o bună administrare în realizarea obiectivelor Asociației, precum și eliminarea birocrăției și a unor fapte incorecte sunt, în principal, următoarele: reglementarea normelor de conduită; informarea instituției sub autoritatea căreia își desfășoară activitatea (M.Ap.N.) asupra nivelului de așteptare în exercitarea atribuțiilor; crearea unui climat de încredere și respect reciproc între membri/susținători și colaboratori, precum și cu societatea civilă; comunicarea permanentă între structurile centrale de conducere ale ANCMRR și entitățile sale teritoriale; folosirea celor mai diverse și moderne mijloace pentru informarea membrilor Asociației; realizarea unor programe specifice de informare, orientate pe grupuri-țintă.

Capitolul 3. **Valorile fundamentale ale ANCMRR:** Valori morale (integritatea, loialitatea, responsabilitatea, respectarea legii, echitatea) și Valori profesionale (satisfația membrilor și colaboratorilor, experiență și competență, spiritul patriotic al activităților educative desfășurate în rândul tinerilor, spiritul de echipă).

Capitolul 4. **Principiile de etică și integritate** (prioritatea intereselor ANCMRR, libertatea de gândire și de exprimare, principiul echității, imparțialitatea, nediscriminarea, autonomia personală, dreptatea și echitatea, profesionalismul, onestitatea și corectitudinea, comportamentul integru, transparența, responsabilitatea profesională și socială, respectul și toleranța, bunăvoința și grija.

Capitolul 5. **Obligațiile care revin Asociației și membrilor săi**, rezultate din aplicarea principiilor de etică și integritate (cele de natură asociativă, rezultate din evitarea conflictului de interese, orice conflict de interese trebuie declarat, oferirea/acceptarea de cadouri-favoruri-servicii, conduita membrilor Asociației, responsabilitatea conducerii ANCMRR,

ASOCIAȚIA NAȚIONALĂ A CADRELOR
MILITARE ÎN REZERVĂ ȘI ÎN RETRAGERE
„ALEXANDRU IOAN CUZA“

Comisia de Etică și Integritate

CODUL
DE ETICĂ ȘI INTEGRITATE
REGULAMENTUL
COMISIEI DE ETICĂ ȘI INTEGRITATE

București
2019

informațiile cu caracter confidențial, participarea la activități politice, dezvoltarea aptitudinilor de comunicare, depășirea eventualelor obstacole care pot afecta comunicarea cu membrii Asociației, respectarea normelor etice).

Capitolul 6. **Dispoziții finale.**

B. Regulamentul de organizare și funcționare a Comisiei de Etică și Integritate (CEI) stabilește, în principal, modul de punere în aplicare a prevederilor Statutului și Codului, fiind structurat în opt capitole, cu un total de 33 de articole, prezentate în sinteză, astfel:

Capitolul 1. **Dispoziții generale.**

Capitolul 2. **Organizarea CEI** – comisie independentă constituită la nivelul central al ANCMRR, formată din cinci membri (președinte, vicepreședinte, secretar, membri, din care unul este purtător de cuvânt), de regulă cu studii juridice și obligatoriu cu o vechime de cel puțin doi ani ca membru al Asociației.

Capitolul 3. **Atribuțiile CEI** – se referă la asigurarea aplicării și respectării prevederilor Statutului și Codului, elaborarea Codului ca un contract moral între membrii Asociației și structurile de conducere de la toate nivelurile acesteia, redactarea regulamentului, pe care îl va prezenta pentru avizare-aprobare, întocmirea documentelor necesare analizării tuturor cazurilor de abatere sesizate/reclamate, vegherea ca toate hotărârile și deciziile elaborate de structurile de conducere ale Asociației să fie în conformitate cu prevederile Statutului, Codului și legislației în vigoare – sub incidența Comisiei intrând atât actele petrecute în ANCMRR cât și cele săvârșite în afara acesteia, în măsura în care este implicată.

Capitolul 4. **Funcționarea CEI** – se întrunește semestrial, în ședință ordinară și ori de câte ori este necesar, în ședință extraordinară, la cel mult zece zile de la primirea unei sesizări/reclamații, cvorumul ședinței fiind de $1/2 + 1$ din totalul membrilor Comisiei, iar hotărârea se adoptă cu majoritatea voturilor celor prezenți (în caz de paritate, votul președintelui fiind decisiv). Orice persoană cu funcție de conducere din ANCMRR care primește o sesizare/reclamație, referitoare la încălcarea eticii sau integrității, are obligația morală de a o prezenta CEI. Sesizările pot

aparține oricărei persoane – cele anonime nu vor fi luate în considerație.

Capitolul 5. **Procedurile de rezolvare a sesizărilor/reclamațiilor** – etapele de rezolvare a acestora sunt: primirea sesizării/reclamației, notificarea părții care face obiectul acesteia, investigarea și analizarea cazului, emiterea hotărârii. Hotărârea Comisiei este opozabilă hotărârilor adoptate de Biroul Permanent Central sau Consiliul Director, care vor decide în caz de contestație sau recurs. Hotărârea va conține descrierea abaterii săvârșite, concluziile rezultate, votul final și decizia adoptată, care apoi se comunică celui în cauză în termen de 48 de ore, de către președintele CEI.

Capitolul 6. **Sancțiunile referitoare la încălcarea eticii și integrității** sunt cele stabilite în Statutul ANCMRR și se aplică în cel mult 30 de zile din momentul în care rămân definitive.

Capitolul 7. **Hotărârea CEI** – poate conține declararea nevinovăției sau vinovăției celui investigat și analizat și sancțiunea stabilită. Aceasta poate fi infirmată în scris de Biroul Permanent Central al ANCMRR, din proprie inițiativă sau la cererea părților, făcută în termen de cinci zile de la data comunicării. Consiliul Director poate fi sesizat cu acțiunea de recurs în termen de 15 zile, hotărârea acestuia fiind definitivă;

Capitolul 8. **Dispoziții finale** – când sunt implicate și persoane din structurile afiliate, președintele CEI va prezenta situația respectivă președintelui ANCMRR, care este obligat să sesizeze în scris structura din care fac parte aceștia; dosarul cauzei se va clasa în arhiva Asociației și se va păstra timp de cinci ani.

La realizarea documentelor prezentate mai sus s-a avut în vedere conținutul altor documente asemănătoare cât și unele propuneri primite din partea entităților teritoriale ale ANCMRR, rezultate din experiența și pregătirea cadrelor militare în rezervă și în retragere și calitățile deosebite ale acestora.

Ambele documente, reglementări interne, au fost aprobate în ședințele Biroului Permanent Central și respectiv, Consiliul Director al ANCMRR din luna mai 2019 și au fost aduse la cunoștința tuturor membrilor Asociației. Acestea pot fi modificate și/sau completate ulterior, cu noi prevederi, dacă se apreciază ca fiind necesar de către cei în drept, fără a se opune spiritului acestora.

DIN VIAȚA FILIALELOR ȘI SUBFILIALELOR A.N.C.M.R.R.

100 DE EXCURSII, O REALIZARE DEOSEBITĂ A FILIALEI JUDEȚENE SIBIU A ANCMRR „ALEXANDRU IOAN CUZA”

Colonel (r) IOAN PĂREAN

Președintele Filialei Județene Sibiu „Gl. Ilie Șteflea” a ANCMRR

De-a lungul anilor, cadrele militare care au decis să devină membri ai filialei noastre au desfășurat numeroase activități de socializare: revelioane comune, participarea în grup la diverse lansări de carte, la concerte, sărbătorirea Zilei Femeii, Ziua Armatei României, Ziua Națională etc. Cercul Militar Sibiu, unde își are sediul Filiala noastră, găzduiește permanent Comitetul și Biroul executiv ale Filialei, iar în zilele de joi, de la orele 10 până la 12, au loc ședințele săptămânale ale membrilor Filialei.

Cu ocazia Adunării Generale și a alegerii noii conduceri a Filialei, din luna martie 2012, s-a ridicat și problema efectuării unor excursii cu familiile militarilor rezerviști. Se urmărea vizitarea unor obiective istorice sau doar turistice din zona sibiană și nu numai.

Având în vedere că în anii în care eram încă în activitate am condus Cercul de Turism Montan „Cindrelul” al Garnizoanei Sibiu, am fost desemnat de către Adunarea Generală să organizez excursii, de data aceasta pe mijloace auto, pentru membrii Filialei și familiile acestora.

S-a început cu o excursie de o zi, pe traseul: Sibiu – Sebeș - Alba Iulia – Mănăstirea Râmeți, iar la întoarcere s-a vizitat frumoasa cetate nobiliară de la Călnic, județul Alba. În prima excursie, s-a mers cu două microbuze. Apoi, rând pe rând, ne-am deplasat din ce în ce mai departe; s-au vizitat orașe, cetăți și castele, case memoriale, saline, monumente istorice, mănăstiri etc.

De la incomodele microbuze cu care am început, s-a trecut la autocare spațioase, cu care ne puteam deplasa la distanțe din ce în ce mai mari, iar spre unele destinații am zburat chiar cu avionul (Israel).

Astfel, încetul cu încetul, am străbătut întreaga țară, iar începând din vara anului 2015, am depășit hotarele României. Până în prezent, am efectuat excursii externe în: Ungaria, Slovacia, Cehia, Germania, Franța, Austria, Bulgaria, Grecia, Italia, Israel, Polonia și Republica Moldova. În ultimele luni ale acestui an,

vom vizita: Ucraina, Israel și Turcia, iar trecerea dintre ani, Revelionul 2020, îl vom face în Grecia.

În anul care urmează, 2020, avem în vedere vizitarea marilor metropole: Atena, Roma, Paris, Viena și ... bătrânele piramide ale Egiptului.

În peregrinările noastre prin țară, rareori am străbătut același traseu. Am combinat astfel itinerarele încât să vedem mereu locuri noi. Avem câteva zone pe care le vizităm în fiecare an: Delta Dunării și Gura Portiței, Nordul Moldovei, Maramureșul, Clisura Dunării și, nu în ultimul rând, Șoseaua Transalpină.

De-a lungul timpului, ni s-au alăturat numeroși sibieni și nu numai, care au solicitat să-i primim în Filiala noastră în calitate de membri susținători (conform Statutului ANCMRR). Ei n-au fost niciodată militari de carieră, dar s-au adaptat perfect cerințelor grupului de militari rezerviști în ceea ce privește punctualitatea, seriozitatea și coeziunea grupului.

Acești membri „susținători” ai filialei noastre, dintre care cei mai mulți sunt pensionari, au fost: ingineri, profesori, medici, economiști, juriști, muzeografi etc., care împreună cu militarii rezerviști, alcătuiesc o adevărată familie și se bucură că pot lua parte la diversele activități desfășurate în cadrul Filialei noastre. S-a creat astfel o adevărată simbioză între caracterul auster și cazon al rezerviștilor militari și civismul și relaxarea aduse cu ei de către prietenii noștri proveniți din viața civilă.

Am realizat o insignă a grupului, purtată cu mândrie de toți participanții la excursii. Pe un disc roșu-albastru este inserat, cu galben, conturul hărții județului Sibiu, care poartă pe el „roza vânturilor” și inscripția „Grupul de Turism Sibiu”. Această insignă este distribuită gratuit membrilor care participă prima dată la o excursie de-a noastră.

În fiecare an, în luna decembrie, lună fără excursii, are loc un concurs cu tema: Recunoașterea obiectivelor istorice și turistice din România, vizitate în anul în curs. Fotografiele sunt prezentate video și toți participanții din sală scriu răspunsurile pe chestionare tipărite.

Câștigătorul sau câștigătoarea concursului primește: o cupă personalizată, o cupă transmisibilă, o diplomă și...o excursie gratuită, prima din anul următor. Pot participa cu șanse egale atât militarii rezerviști, cât și membrii susținători. Anul acesta, 2019, suntem la cel de-al V-lea concurs. Primul concurs a fost câștigat de către un rezervist, iar următoarele, de doamne din rândul membrilor susținători.

Toate activitățile filialei, inclusiv excursiile, sunt cuprinse în albume anuale (≈300 pagini color), intitulate: *Cronica Ilustrată a Filialei Județene Sibiu „Gl. Ilie Șteflea a ANCMRR, vol..., anul...* Activitățile din acest an calendaristic vor fi incluse în volumul al VI-lea, care va apărea în ianuarie 2020.

În anul 2018, anul **Centenarului Marii Uniri**, am realizat un banner tricolor cu însemnele noastre și ale acestui an jubiliar, pe care l-am purtat permanent cu noi. Din nordul Moldovei la Cazanele Dunării, de la Prut la Timișoara, din Deltă și până în Maramureș, l-am avut permanent cu noi și ne-am fotografiat cu el, avându-l în fața grupului. Anul acesta, anul în care sărbătorim realizarea celor 100 de excursii, avem alt banner tricolor pe care este scris, cu litere mari: **SIBIU – ROMÂNIA**.

Cea de-a 100 excursie și cea mai recentă am sărbătorit-o la prietenii noștri, rezerviștii argeșeni.

Traseul pe care l-am urmat a fost următorul: Sibiu – Avrig – Cârțișoara – Transfăgărășan (cu opriri la Bălea Lac și Barajul lacului Vidraru) – Curtea de Argeș (unde au fost vizitate: Mănăstirea Argeșului, Muzeul Arhiepiscopiei, necropolele regale, Fântâna lui Manole etc.) // Curtea de Argeș - Domnești – Mănăstirea Corbii de Piatră – Nucșoara – Domnești – Mănăstirea Aninoasa – Câmpulung Muscel – Mănăstirea Nămăești – Mausoleul Eroilor de pe dealul Mateiaș – Dragoslavele - Rucăr – Bran – Vulcan – Codlea – Făgăraș – Sibiu.

La Curtea de Argeș, prietenii și colegii noștri argeșeni, care au participat la multe din excursiile noastre, au organizat o masă festivă comună, cu muzică și „lăutari”, cu un meniu bogat și băuturi de calitate, dar și cu un tort, pe care era scris: **„La mulți ani, 100 de excursii!”**.

Până după miezul nopții, muzica și dansul nu s-au oprit. A fost o seară specială, pe care nu o vor uita cei 80 de sibieni participanți la această excursie jubiliară.

Cu ocazia celor 100 de excursii s-au făcut peste 10.000 de fotografii, pe care sperăm să le tipărim într-o carte album, cu explicații la fiecare imagine.

100 de excursii. Multe, puține!? Dar ce mai este sută în ziua de astăzi?

Și... numărătoarea nu se oprește aici!

COLABORAREA FILIALEI JUDEȚENE GALAȚI A ANCMRR CU AUTORITĂȚILE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE LOCALE

General de brigadă (r) dr. ION VULPE
Memburu al Comitetului Filialei Galați a ANCMRR

Ca reprezentantă a intereselor unui segment socio-profesional aparte, din cadrul județului și în conformitate cu art. 7, aln. j, din Statutul ANCMRR, ediția 2019, pentru Filiala Galați, realizarea și consolidarea unor punți de legătură cu instituțiile administrației publice locale și îndeosebi cu Instituția Prefectului, Primăria și Consiliul Local, precum și Consiliul Județean Galați, au devenit o necesitate vitală.

Colaborarea cu Instituția Prefectului Galați a constituit o preocupare permanentă a Filialei noastre, încă de la înființare. Ca reprezentant al Guvernului în teritoriu, Prefectul coordonează instituțiile deconcentrate din județ, având posibilitatea să rezolve o multitudine de probleme cu care se confruntă cadrele militare și familiile acestora.

La solicitarea noastră adresată prefectului, comisia județeană a urgentat reconstituirea dreptului de proprietate și corectarea unor erori din titlurile de proprietate ale unor membri de familie ori rude apropiate ale cadrelor militare în rezervă și în retragere.

Tot prin Instituția Prefectului primim periodic lista cu ofertele de muncă la nivel local, național și internațional, informații utile mai ales membrilor de familie ai camarazilor noștri.

O prezență activă o avem și în cadrul ședințelor lunare ale Comitetului consultativ pentru problemele persoanelor vârstnice. Reprezentanții noștri au prezentat propuneri concrete de îmbunătățire a activității instituțiilor deconcentrate aflate sub coordonarea Instituției Prefectului, unele dintre acestea fiind urmate de decizii ale Prefectului.

Ca parte activă și recunoscută în viața cetății ne-am implicat, în colaborare cu Prefectura și Inspectoratul pentru Situații de Urgență Galați, în ajutorarea sinistraților afectați de inundațiile din vara anului 2005, prin donarea de îmbrăcăminte, încălțăminte și de sume bănești, unui număr de 20 de cetățeni din comunele Cosmești, Piscu, satele Salcia și Torcești (com. Umbrărești), aflați într-o situație mai grea.

Pe timpul derulării protestelor cadrelor militare în rezervă referitoare la pensiile militare de serviciu, din

data de 5 aprilie 2019, delegația noastră a fost primită cu înțelegere de prefectul Dorin Otrocol, căruia i s-a înmănat **Nota de protest** și revendicările legate de afectarea pensiilor militare prin ordonanțe de urgență, pentru a fi transmisă în regim de urgență la Guvern.

Avem o bună colaborare cu reprezentantul Oficiului Național pentru Cultul Eroilor din cadrul Instituției Prefectului Galați. Periodic, suntem informați de acesta, cu starea cimitirelor și operelor comemorative de război, din județ și participăm la toate ceremonialele militare și religioase pentru cinstirea eroilor neamului și a zilelor festive organizate de Prefectură.

Ca semn de recunoaștere a bunei colaborări cu Instituția Prefectului Galați, la propunerea Biroului Permanent al Filialei, Președintele ANCMRR a acordat prefectului în funcție, domnul Dorin Otrocol, „Emblema de Onoare a ANCMRR”.

Colaborarea cu Primăria și Consiliul local Galați se face în baza unui plan reînnoit periodic. Printre activitățile în curs de derulare enumerăm: acordarea de asistență socială în sistemul instituționalizat sau rezidențial, pentru 10 membri ai Filialei, cadre militare în rezervă sau membri ai familiilor acestora, lipsite de ajutor familial și cu dizabilități; sprijin juridico-administrativ persoanelor în vârstă înaintată sau nedeplasabile, membri ai Filialei sau membri de familie a acestora, în rezolvarea unor probleme de drept privat (terenuri, imobile, bunuri), taxe și impozite locale, utilități, raporturi cu diverse instituții ale Primăriei.

Întrucât mai mulți membri ai Filialei, cadre militare în rezervă sau în retragere, sunt președinți sau administratori ai unor asociații de proprietari, Primăria, prin Poliția locală, urmează să înmâneze, la șase din aceștia, legitimații pe baza cărora se vor putea adresa direct polițiștilor din cartierele Orașului, pentru rezolvarea unor probleme urgente privind liniștea și ordinea publică, curățenia, problemelor de urbanism etc., din zonele administrate. La rândul nostru și polițiștii locali vor fi sprijiniți de camarazii noștri în exercitarea unor acțiuni specifice Poliției locale, desfășurate în zona asociațiilor de proprietari.

Suntem în curs de a realiza, împreună cu filialele locale ale c.m.r.r din MAI și SRI, un Corp de voluntari în cadrul Primăriei Galați, care să activeze în domeniile de interes comun, atât pentru c.m.r.r. cât și pentru comunitatea locală.

Un grup de rezerviști care au activat în cadrul B.300 I.Mc. Galați a inițiat proiectul „Omagiu pentru comandant”, în memoria gl. bg. Adrian Soci, fost comandant al unității, decedat în anul 2017, prin care se intenționează realizarea și amplasarea unui bust de bronz al acestuia, în cazarma unității. În acest scop s-a solicitat Primăriei Galați sprijin pentru realizarea lucrării, urmând ca propunerea să fie dezbătută într-o ședință a Consiliului local. În cazul aprobării solicitării, fondurile vor fi transferate în contul bancar al Filialei noastre, care va efectua operațiunile financiare legale (evidență, cheltuieli, documente justificative).

La propunerea noastră recentă, referitoare la realizarea sau reabilitarea unor obiective comemorative de război, din fonduri europene, așteptăm un răspuns oficial.

Filiala județeană are o bună colaborare și cu Consiliul Județean Galați. Președintele Consiliului participă frecvent la activitățile organizate de noi și este informat periodic cu preocupările și nevoile c.m.r.r.

Am fost ajutați în mai multe rânduri pentru achiziționarea de coroane de flori, cu ocazia unor sărbători naționale, cum ar fi Ziua Eroilor, Ziua Armistițiului, Ziua Națională ș.a.

Merită remarcată colaborarea noastră cu instituțiile de cultură din subordinea Consiliului Județean Galați, respectiv: Muzeul de Istorie „Paul Păltânea”, Biblioteca Județeană „V.A. Urechia”, Muzeul de artă vizuală și Centrul Cultural „Dunărea de Jos”.

În colaborare cu Muzeul de istorie am organizat mai multe activități specifice aniversării Centenarului

Marii Uniri, de la 1 Decembrie 1918. Anul acesta, am comemorat, împreună, 100 de ani de la trecerea în neființă a generalului erou Eremia Grigorescu, născut la Tg. Bujor, iar la propunerea noastră, Consiliul Județean Galați are în vedere realizarea și amplasarea în Municipiul Galați a unui bust din bronz al generalului erou.

Cu Biblioteca Județeană „V.A. Urechia” am organizat periodic simpozioane, expoziții de carte cu caracter tematic și informări cu noutățile editoriale.

Prin dispoziție internă a președintelui Consiliului Județean, se permite accesul gratuit la Complexul muzeal de științe ale naturii Galați, atât membrilor noștri cât și colegilor din alte filiale, individual sau în grup, la trecerea prin Municipiul Galați.

Ca o apreciere a activității membrilor Filialei noastre la propunerea Consiliului Județean Galați, colonelului (r) dr. Ioan Filip, fost comandant al Spitalului Militar de Urgență, la împlinirea vârstei de 90 ani, i s-a acordat titlul de „Cetățean de Onoare al Județului Galați”.

Acceași înțelegere din partea Consiliului Județean Galați o avem și cu ocazia organizării funeraliilor cadrelor militare decedate care, în lipsa unei fanfare militare, permite trompetiștilor din cadrul Centrului Cultural „Dunărea de Jos”, să participe la ceremonial.

Am prezentat doar o mică parte din activitățile organizate în colaborare cu autoritățile și instituțiile locale.

Ca membri activi ai comunității, suntem legați prin mii de fire de autoritățile publice locale, cu instituțiile de cultură, cu organizațiile de profil similare, iar activitatea noastră se desfășoară în spiritul devisei asumate, „Patrie, Onoare, Demnitate”, realizând cerințele cultivării patriotismului, înfăptuirii aspirațiilor membrilor noștri în domeniul militar și de protecție socială.

COMEMORAREA UNUI SECOL DE LA MOARTEA GENERALULUI EROU EREMIA GRIGORESCU

General de brigadă (r) CONSTANTIN ANTOHE
Președintele Filialei Galați a ANCMRR

*„Generalul Eremia Grigorescu A AVUT
CHEIA CE TREBULA SĂ DESCHIDĂ MĂ-
REAȚA CLĂDIRE A ROMÂNIEI MARI sau
Mormântul României Mici ȘI A ȘTIUT ATÂT DE
MAGISTRAL S-O FOLOSEASCĂ”.*

PETRU PONI - noiembrie 1918

La 19 iulie 2019 s-au împlinit 100 de ani de la moartea generalului Eremia Grigorescu, cunoscut în istorie ca Eroul de la Oituz și Mărășești.

Eremia Grigorescu s-a născut pe meleaguri gălățene în anul 1863 la Golășei - Țirgu Bujor, a urmat studiile gimnaziale la Liceul Vasile Alecsandri din Galați, liceul la Iași, școala militară la București și Paris, apoi a urcat treptele ierarhiei militare până la gradul de general, cu funcții de comandant de divizie, corp de armată și armată. Generalul a condus armata română în luptele victorioase de la Oituz și Mărășești, din vara anului 1917, împotriva Puterilor Centrale, în cursul Primului Război Mondial. Sub deviza „Pe aici nu se trece!” a blocat ocuparea Moldovei de către coteropitori, salvând astfel ultima provincie a României în care statul român a putut să mai funcționeze cu instituțiile sale, refugiate la Iași, asigurând apoi refacerea oștirii și eliberarea țării, condiții esențiale pentru făurirea României Mari de la 1918.

După luptele din 1917 a îndeplinit funcția de inspector de armată și a fost cel care a semnat, în octombrie 1918, ca ministru de război, alături de Regele Ferdinand, Decretul de mobilizare care a dus la reintrarea României în război, creând astfel o poziție mai bună de negociere a păcii alături de Aliați și recunoașterea Marii Uniri.

Mulți contemporani, istorici civili și militari, i-au recunoscut meritele incontestabile ca om și ca militar, generalul fiind recompensat cu mai multe ordine și distincții naționale și străine.

A decedat la numai 56 de ani, răpus fiind de gripa spaniolă care bântuia atunci prin Europa și față de care bravul general nu a fost suficient de prevăzător, fiind

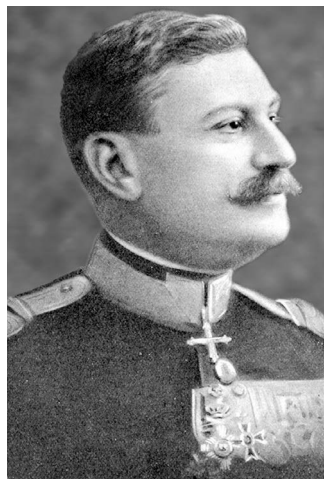
înhumat la Mărășești, alături de ostașii săi eroi căzuți pe câmpurile de luptă.

Conform Planului de activități al Filialei Județene Galați a ANCMRR, în colaborare cu Filiala locală Cultul Eroilor, Garnizoana Galați, Muzeul de Istorie Galați, I.J.S.U. Galați, Primăria și Protoeria Tg. Bujor, Județul Galați, în zilele de 19 și 20 iulie 2019, s-a desfășurat o suită de activități de comemorare a 100 de ani de la moartea Eroului.

Activitățile au debutat în dimineața zilei de 19 iulie ora 9, cu participarea unei delegații a Filialei Galați la sediul I.J.S.U. Galați, care are patron tot pe Eremia Grigorescu, unde a fost dezvelit un basorelief cu efigia generalului, montat pe peretele de la intrarea în clădirea instituției.

Începând cu ora 11, în sala de festivități a Cercului Militar Galați, în prezența unui larg auditoriu: membri ai celor două filiale, cadre militare active din garnizoană și I.J.S.U. veterani de război, studenți de la Facultatea de istorie, a fost prezentată evocarea istorică: „100 de ani de la trecerea la cele veșnice a generalului erou Eremia Grigorescu”. În cadrul acesteia, președintele Filialei Județene Galați a ANCMRR a evidențiat personalitatea militară a generalului, profesor muzeograf Damian Mihaela de la Muzeul de Istorie Galați a adus în prim plan aspecte inedite din viața socială a eroului, iar scriitorul și publicistul Victor Cilincă, a susținut o comunicare cu privire la legăturile Generalului Eremia Grigorescu cu Galațiul. Comunicările au fost sintetice și cu informații inedite, fapt apreciat de participanți cu îndelungi aplauze. Activitatea a fost mediatizată în ziarul local „Viața liberă” din 24.07.2019.

Sâmbătă, 20 iulie 2019, la Tg. Bujor, locul de naștere al lui Eremia Grigorescu, în prezența Primarului, Comandantului Garnizoanei Galați, primului-adjunct al Șefului I.J.S.U. Galați, delegațiilor Filialelor ANCMRR și Cultul eroilor, precum și a multor localnici, s-a desfășurat un ceremonial militar religios. După slujba de pomenire, primarul Gădei Laurențiu și col. (r) ing. Paraschivan, președintele Filialei Cultul Eroilor Galați, au ținut scurte alocuțiuni evocând viața

General Eremia Grigorescu

Comemorarea generalului Eremia Grigorescu la Mausoleul de la Mărășești

și faptele de armă ale lui Eremia Grigorescu. Au fost depuse apoi coroane de flori și în final s-a asistat la defilarea gărzii de onoare, alcătuită dintr-un pluton al unității de garnizoană și două de la I.J.S.U.

În continuare, delegațiile celor două Filiale împreună cu delegația Primăriei Tg. Bujor, s-au deplasat la Mausoleul de la Mărășești. Activitățile de aici au început la ora 13 și au fost organizate de A.C.M.F.R.R „St. Ecaterina Teodoroiu” (care a obținut din timp aprobările necesare), în colaborare cu Garnizoana Focșani.

După primirea oficialităților, comemorarea s-a desfășurat în camera centrală a mausoleului unde se află sarcofagul cu rămășițele pământești ale eroului. S-a început cu intonarea Imnului de Stat și slujba de pomenire, apoi au urmat alocuțiunile din partea organizatorilor, oficialităților invitate și ale unor participanți. Președintele Filialei Județene Galați a ANCMRR a prezentat succint aprecierile unor personalități contemporane autohtone și străine privind faptele de armă ale generalului Eremia Grigorescu. Din partea tuturor celor prezenți a fost depusă o coroană de flori la sarcofagul cu 100 de lumânări (pentru secolul scurs de la moarte) și în final s-a asistat la defilarea gărzii de onoare, constituită de către Bg.282 I.Mc. Focșani.

La întoarcere către Galați am oprit la Tecuci, în parcul central al orașului, lângă care se află clădirea în care a funcționat Comandamentul Armatei 1 în anul 1917. Aici ne-au așteptat membri ai subfilialelor noastre din localitate și un grup de copii de la cercurile de cercetași și Cultul Eroilor. Cei doi președinți au rostit scurte alocuțiuni privind personalitatea eroului, câțiva elevi au recitat poezii despre eroii neamului și s-au depus jerbe de flori la locul cu inscripția care amintește

de locația Comandamentului Armatei 1 în 1917.

Într-un moment de mare cumpănă pentru popor și ce mai rămăsese din țară, prin geniul său militar și eroismul ostașilor pe care i-a condus magistral în luptă, generalul Eremia Teofil Grigorescu a fost o „verigă” tare, prin contribuția sa decisivă la dănuirea noastră ca nație. VIITORUL ȚĂRII A FOST SALVAT ȘI PAMÂNTUL ROMÂNIEI A FOST REUNIT APOI, MAI ALES DATORITĂ EROISMULUI ȘI JERTFEI DE SÂNGE A CELOR CE AU LUPTAT ÎN BĂTĂLIA DECISIVĂ DE LA MĂRĂȘEȘTI SUB CONDUCEREA GENERALULUI EREMIA GRIGORESCU.

Iată de ce marele nostru istoric Nicolae Iorga l-a numit „păstrătorul moșiei noastre și apărătorul plin de încredere al onoarei românești”.

Suntem mândri că îl avem ca patron al Filialei, fapt care ne obligă în continuare să fim la înălțimea virtuților lui. Glorie eternă **generalului erou Eremia Grigorescu** și pomenirea lui să fie în veci!

Având în vedere faptele și meritele generalului erou Eremia Grigorescu, contribuția sa substanțială la apărarea Statului român în Primul Război Mondial și la realizarea visului de veacuri al românilor, **Marea Unire**, în Ședința Extraordinară a Comitetului Filialei Județene Galați a ANCMRR din 25 iulie 2019 a fost aprobată **inițiativa Biroului Permanent al Filialei privind acordarea gradului de Mareșal post-mortem generalului Eremia Grigorescu.**

Filiala Județeană Galați a ANCMRR a înaintat această propunere președintelui ANCMRR, domnul general-locotenent (r) Neculai Băhnăreanu, pentru a informa pe cei în drept și pentru a întreprinde demersurile necesare în acest sens.

EROII DE LA PODUL JIULUI, SĂRBĂTORIȚI CU MARE CINSTE LA TÂRGU-JIU

Colonel (r) CONSTANTIN SEMEN
Filiala județeană Gorj a ANCMRR

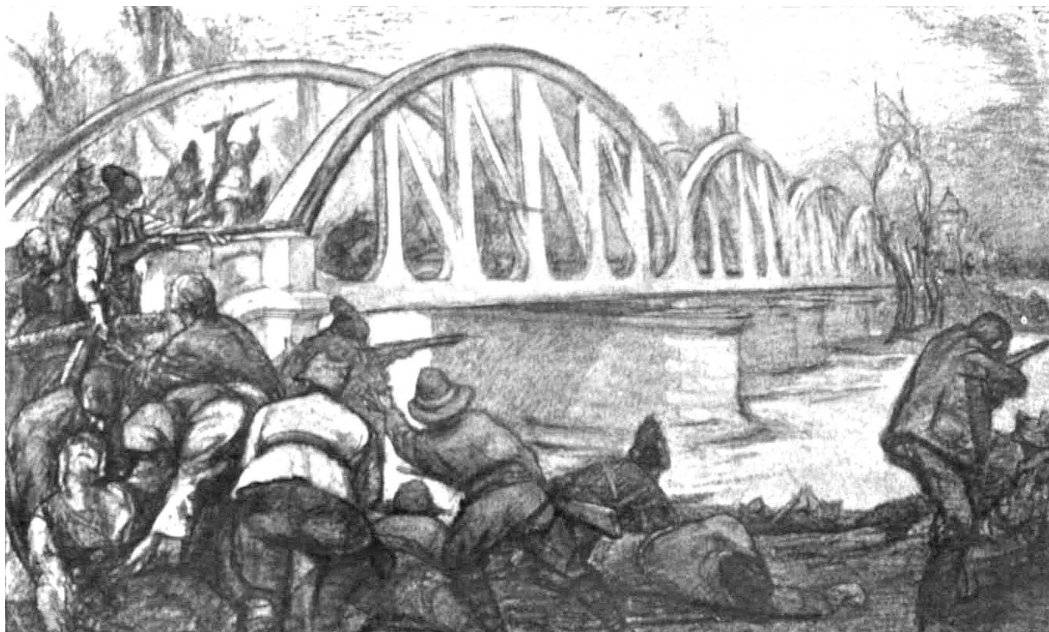
Bătălia desfășurată la Podul Jiului la 14 octombrie 1916, când populația civilă a orașului, alături de cercetași și de polițiști, a reușit să stopeze o primă încercare a trupelor Diviziei a XI-a bavareze de a ocupa orașul Târgu-Jiu, constituie un moment de referință al luptelor de apărare a țării desfășurate în timpul **Războiului pentru Întregirea Neamului**.

Aici, unde în urmă cu 103 ani era realizat – așa cum scrie generalul C. Găvănescu în cartea sa „Războiul nostru pentru Întregirea Neamului” – „*unul dintre cele mai înălțătoare tablouri ale neamului, copii între moșnegi, luptând alături pentru țară... amestecați cu câțiva țărani și civili, iar lângă ei, imediat în spatele lor, mai multe femei venite și ele să ajute pansând pe răniți, cărând munițiune soldaților până pe linia de luptă sau încurajând pe luptători*”, sâmbătă 12 octombrie a.c. a avut loc la Podul Jiului-nou și la fostul Pod Ferdinand, un complex de manifestări evocatoare și de reconstituire a unor momente înălțătoare de luptă din vremea respectivă, pentru care orașul Târgu-Jiu a fost decorat în anul 1933 de către regele Carol al II-lea cu „Virtutea Militară de Război”.

Evenimentul comemorativ, la care au participat cadre militare active, în rezervă și în retragere, personalități ale orașului și un număr mare de locuitori ai acestuia, a debutat la ora 10.00 cu primirea autorităților, onorul militar și intonarea Imnului de Stat, continuând cu depunerea de coroane de flori și defilarea Gărzii de Onoare.

Alături de prefect, au fost prezenți la aceste manifestări: prof. dr. **Gheorghe Nichifor** – vicepreședintele Consiliului Județean Gorj, primarul Municipiului Tg. Jiu, **Marcel Romanescu** și viceprimarul **Aurel Popescu**, alte oficialități și șefi ai instituțiilor militare (comandantul Garnizoanei Tg. Jiu, șefii Inspectoratelor Județene de Jandarmi, de Pompieri, I.S.U. Gorj, S.R.I. etc. După defilarea Gărzii de Onoare și a militarilor din Garnizoana Tg. Jiu, manifestările au continuat la Podul Ferdinand, vechiul pod care exista și în urmă cu 103 ani, unde a avut loc reconstituirea istorico-militară a Bătăliei de la Podul Jiului.

Aici, în Parcul Central-Insulița Jiului, lecția de istorie despre semnificația momentului a fost prezentată de către prof. dr. **Costin Scurtu** - directorul Muzeului Militar Național „Regele Ferdinand I” Filiala Constanța, după care a avut loc reconstituirea istorico-militară, pusă în scenă de asociațiile ostășești: Asociația „Tradiții Ostășești”, Asociația „6 Dorobanți”, Asociația „Floare de Colț”, Clubul de Istorie Militară și Asociația Culturală „Tomis”. Momentul a fost urmărit cu interes deosebit și emoție de către toți cei prezenți. Manifestările zilei s-au încheiat cu marșul comemorativ în amintirea eroilor căzuți în luptele de la Jiu, în toamna anului 1916, pe traseul Parcul Central - str. Eroilor - str. Narciselor - Cimitirul Militar al Eroilor din Tg. Jiu.

A.G. Verona: Lupta de la Podul Jiului

OMAGIU EROULUI DIN VALEA JIULUI ȘI CELOR DIN PASUL VÂLCAN

MARIUS BECHERETE

De Ziua Armatei României, din acest an, am răspuns generoasei invitații făcute de conducerea Filialei Județene Gorj „General Ioan Culcer” a Asociației Naționale a Cadrelor Militare în Rezervă și în Retrageri „Alexandru Ioan Cuza” și am însoțit o delegație, condusă de președintele Filialei, dl. general de brigadă (r) **Ioan Bărbulescu**, într-un periplu omagial în Valea Jiului și Pasul Vâlcan.

Din delegație au mai făcut parte dl.col.(r) **Octavian Nicola** - vicepreședinte, col.(r) **Dumitru Popescu**, secretar executiv și alți membri ai Filialei. Dl. col. (r) **Emanuel Bărbulescu**, prim-vicepreședintele Filialei Gorj a ANCMRR, însoțit de o mare parte dintre membrii Filialei au participat la manifestările care au avut loc, în aceeași zi, în Piața Prefecturii din Tg. Jiu.

Prima oprire a delegației Filialei Județene Gorj a ANCMRR în Valea Jiului a fost la Crucea comemorativă ridicată în Defileul Jiului, pe locul în care a fost rănit grav generalul Ion Dragalina, la 12 octombrie 1916.

La Crucea ridicată în memoria bravului erou al Armatei Române am fost așteptați de o numeroasă delegație din județul vecin, Hunedoara, condusă de primarul Municipiului Vulcan, dl. **Gheorghe Ile**, formată din numeroase cadre militare active, în rezervă și în retrageri, reprezentanți ai I.J.J.Hunedoara (comandant, col. **Robert Iulian Vătă** – cel care, în urmă cu exact 40 de ani, era făcut... pionier chiar la acest monument) ș.a. Am fost întâmpinați cu prietenie de către membrii conducerii Filialei Județene Hunedoara „Sarmisegetuza” a ANCMRR (președinte, col. (r) **Moldovan Dănilă**, vicepreședinte, col.(r) **Constantin Fulga**, secretar, col. (r) **Virgil Sanda**), ceilalți membri ai conducerii filialei județene și subfilialei din Vale.

După intonarea Imnului de Stat al României și un cuvânt introductiv din partea gazdelor, s-a oficiat o slujbă de pomenire pentru Eroii Neamului: General Ion Dragalina, sublocotenent Ecaterina Teodoroiu și militarii Armatei României jertfiți în luptele de pe Valea Jiului și din Defileul Jiului, în Primul Război Mondial. Slujba religioasă a fost oficiată de un sobor de preoți având în frunte pe starețul Mănăstirii Lainici,

P.C. Arhimandrit **Ioachim Părvulescu**. Au rostit alocuțiuni evocatoare: primarul Municipiului Vulcan, **Gheorghe Ile** - care a dat citire și mesajului trimis de către nepoata Eroului general Ioan Dragalina, **Opritsa Dragalina**, care trăiește acum în Statele Unite, dl. General de brigadă (r) **Ioan Bărbulescu** - președintele Filialei Județene Gorj a A.N.C.M.R.R. „General Ioan Culcer”, col. (r) **Octavian Nicola** - vicepreședinte, alți invitați.

Manifestarea s-a încheiat cu depunerea de coroane de flori de către delegațiile celor două Filiale județene ale ANCMRR și a Jandarmeriei hunedorene, pe acordurile Imnului Eroilor.

Periplul a continuat cu deplasarea în Municipiul Vulcan, la Monumentul Eroilor, ridicat în anul 1926, prin contribuție publică, autor – sculptorul M. Onofrei, închinat memoriei militarilor jertfiți pe fronturile primei conflagrații mondiale. S-a desfășurat apoi un scurt ceremonial militar, cu intonarea imnului național și depunere de coroane de flori, încheiat cu semnalul de trompetă adecvat momentului solemn și fotografii de grup.

A urmat apoi deplasarea la cota 1621 m în Pasul Vâlcan, unde a fost ridicat un complex statuar denumit „**Memorialul Eroilor**”, cuprinzând opt busturi ale Eroilor Neamului Românesc (Regele Ferdinand I, Regina Maria, generalii Ioan Culcer, Ioan Dragalina, col. Dumitru Cocorăscu, slt. Ecaterina Teodoroiu, lt. Emil I. Popoviciu, lt. Gheorghe Tătărescu), având în fața lor un impresionant sarcofag de marmură neagră care va adăposti Mormântul Eroului Necunoscut. Totul fiind străjuit de un crucifix înalt de câțiva metri, situat central, reprezentând pe Domnul Iisus Hristos răstignit pe cruce. După alte momente de ceremonial militar cu intonarea Imnului de Stat și depunerea coroanelor de flori, pe acorduri de trompetă, festivitatea s-a încheiat cu semnalul Stingerea.

La final, gazde și oaspeți ne-am regăsit la o agapă prietenească, depănând amintiri, oferind Diplome de Onoare și de Excelență, cu ocazia Zilei Armatei României, alături de cadouri simbolice și legând noi prietenii.

ZIUA ARMATEI ROMÂNIEI LA ORADEA

Locotenent-colonel (r) dipl. ec. TUDOR ALEXANDRU - COSTEL
Secretar executiv. Filiala Bihor a ANCMRR

Filiala Județeană Bihor „Gl. Traian Moșoiu” a ANCMRR „Al.I. Cuza”, în parteneriat cu Universitatea Agora din Municipiul Oradea, International School Agora, Garnizoana Oradea, Cercul Militar Oradea, ANCE „Regina Maria” Filiala Bihor, ANVR Filiala Bihor, a organizat un simpozion dedicat Zilei Armatei României intitulat „Importanța Zilei Armatei României la împlinirea a 75 de ani de la eliberarea teritoriului național” care a avut loc în data de 24.10.2019, orele 11.00 în sala de festivități a Centrului de Excelență NATO Oradea.

Moderatorul simpozionului a fost dl gl. bg. (r) dr. **Creț Vasile**, președintele Filialei Bihor „Gl. Traian Moșoiu” a ANCMRR.

Simpozionul a debutat cu intonarea Imnului Național de către corul „ARISTON” al Liceului de Arte, coordonat de dna prof. **Ionoi Alexandra**.

A urmat momentul de salut adresat invitaților și participanților de către dl gl. bg. (r) dr. Vasile Creț.

Au conferențiat următorii: Preot capelan lt. col. **Ioniță Mircea**, preotul garnizoanei Oradea, care a prezentat materialul „Armata și biserica, două instituții fundamentale ale statului român”; Avocat **Pașcu Balaci**, membru al Uniunii Scriitorilor din România, care a prezentat materialul „Armata Română și satul românesc”; Gl.bg.(r) **Grigore Bartoș**, care a prezentat materialul „Armata Română în Campania din Est, 22.06.1941 – 23.08.1944”; col. dr. **Kis Alexandru**, ofițer specialist în cadrul Centrului de Excelență NATO, care a prezentat materialul „Centrul de Excelență NATO la 10 ani de la acreditare”; Prof. univ. **Alexandru Porțeanu** din Academia Română, președinte al Asociației Refugiaților din România

care a prezentat materialul „75 de ani de la eliberarea N-V Transilvaniei de sub ocupația Ungariei hortiste și a Germaniei hitleriste”.

A urmat un program artistic susținut de: Taraful popular al Liceului de Arte coordonat de dl. prof. **Sorin Miescu**; Grupul folcloric „Simboluri bihorene” coordonat de dna prof. **Aurica Boțu** care a interpretat un potpuriu de cântece patriotice; Corul „Ariston” al Liceului de Arte, coordonat de dna director **Mihaela Bondar** și dna prof. **Ionoi Alexandra** care a interpretat Imnul României și trei cântece patriotice; Corul școlii gimnaziale din Hidișelul de Sus, coordonat de dna director prof. **Elena Moza** și dna prof. **Anca Călinescu**, care a interpretat trei cântece patriotice; Eleva **Oana Berdie** de la Liceul Onisifor Ghibu, originară din Hidișelul de Sus, care a interpretat trei cântece patriotice.

Printre participanți s-a numărat comandantul Garnizoanei Oradea, cadre militare active din Inspectoratul de Jandarmi Județean Bihor, ISU Oradea, Inspectoratul Poliției de Frontieră al județului Bihor, Școala Agenți Poliție de Frontieră „Avram Iancu” Oradea, CMDTA Oradea, Spitalul Clinic de Urgență „Avram Iancu” Oradea, CMJ Bihor, Centrul 54 Comunicații, Centrul de excelență NATO.

Au fost invitați și au participat la simpozion cadre universitare, cadre didactice din mediul preuniversitar, studenți, elevi, cetățeni ai Municipiului Oradea, cadre militare active, în rezervă și în retragere din structurile asociative din structurile de apărare, ordine publică și siguranță națională.

Manifestări științifice organizate de Secțiunea Militară a ASTREI, la Centrul de Instruire pentru Comunicații și Informatică „Decebal” și Cercul Militar

Colonel (r) VICTOR NEGHINĂ
Filiala Județeană Sibiu a ANCMRR

Miercuri, 19 iunie a.c., Secțiunea Militară a ASTREI a organizat, împreună cu Centrul de Instruire pentru Comunicații și Informatică „Decebal”, manifestarea științifică „1879-2019, perioadă istorică determinantă în afirmarea ASTREI și Armatei Române ca instituții active în evoluția Academiei Române”, în cadrul căreia au fost susținute următoarele comunicări: „Asociațiunea ASTRA - precursora a Academiei Române”, susținută de prof. univ. dr. Dumitru Acu, președintele ASTREI; „Contribuții semnificative ale Asociațiunii ASTRA în Academia Română”, prezentată de prof. univ. dr. Elena Macovei, președinte al Secțiunii de Pedagogie a ASTREI; „Prezențe ale Armatei la slujirea și îndeplinirea rolurilor majore asumate de Academia Română”, a col. (r) prof. univ. dr. Mircea Cosma, președintele Secțiunii Militare a ASTREI și „Militari ai Armatei, membri marcanți ai Academiei Române în promovarea și apărarea intereselor naționale”, susținută de lt. col. Cristi Macaveiu, de la Centrul de Instruire pentru Comunicații și Informatică „Decebal”. Moderatorul evenimentului a fost, la Centrul de Instruire pentru Comunicații și Informatică „Decebal”, col. dr. Dorin-Cristinel Alexandrescu.

Joi, 20 iunie, la Cercul Militar a avut loc manifestarea științifică „Promovarea și apărarea

demnității naționale prin știință și cultură de către personalități astriste și militare, în cei 140 de ani de evoluție a Academiei Române”, organizată în colaborare cu Filiala Județeană Sibiu „General Ilie Șteflea” a Asociației Naționale a Cadrelor Militare în Rezervă și în Retragere „Alexandru Ioan Cuza”.

În cadrul evenimentului, moderat de col. (r) Ioan Părean, prof. univ. dr. Dumitru Acu, președintele ASTREI, a vorbit despre „Personalități astriste promotore ale idealurilor naționale în cadrul Academiei Române prin excelență științifică și culturală”, prof. univ. dr. Elena Macovei despre „Contribuții semnificative ale unor personalități astriste la conducerea și îndeplinirea rolurilor majore ale Academiei Române”, iar col. (r) prof. univ. dr. Mircea Cosma despre „Participarea unor personalități militare, în calitate de membri ai Academiei Române, la promovarea și apărarea aspirațiilor și valorilor naționale prin știință și cultură”.

Această activitate științifică, desfășurată în cadrul Filialei Județene Sibiu „General Ilie Șteflea” a ANCMRR, dovedește preocuparea pentru cunoașterea istoriei poporului nostru și pune în valoare bunele relații ale comitetului Filialei cu instituțiile de cultură din Municipiul Sibiu și, îndeosebi, activitatea merituosă a președintelui Filialei, col. (r) Ioan Părean.

DINCOACE ȘI DINCOLO DE PRUT

Colonel (r) MARIANA DAVID
Filiala ANCMRR Sector 5 București

Excursia organizată de conducerea Filialei ANCMRR Sector 5 București s-a desfășurat în nota obișnuită, decent, degajat, cu mare dorință de cunoaștere a locurilor defnitorii pentru istoria noastră. Nici nu se putea altfel,

pentru că organizarea a fost exemplară, planul deplasării comunicat din timp și parti-

cipantii interesați. Adunați la poalele Dealului Mitropoliei, niciunul dintre noi n-a bănuț ce bucurii ne va oferi această „plimbare” în stânga și dreapta Prutului.

Am vizitat toate monumentele întâlnite, aducând omagiu eroilor. Urcăm trepte și desfășurăm drapelele, bucurându-ne că putem să-i cinstim, în felul nostru sincer, alături de colegi, membri de familie sau simpatizanți. Am poposit prin piețe încărcate de istorie, am văzut parcuri și un teatru de vară. Ar fi simplu să spunem: am fost la Focșani, Vaslui, Iași etc. De fapt ne-am bucurat să privim împreună câmpuri, sate, poduri, norii care alergau cu noi, cerul la apus.

La Iași ne-am mirat ca niște copii de frumusețea marelui oraș. Chiar și cei care s-au născut acolo descopereau cu surprindere Universitatea, Palatul Culturii, Monumentul Unirii, bisericile din centru, crama Bucium (nu menționez degustarea, deși...).

Intrarea în Basarabia ne-a adus în față primul oraș – Bălți. Dacă întrebai ceva, ți se răspundea românește. La Soroca, un pic mai colorat (cel puțin cartierul „bogat” de la intrare). Aici este impresionantă cetatea. O fortificație circulară dând impresia de siguranță (invincibil). Sentimentul că am venit la o întâlnire cu frații noștri ne-a urmărit aproape tot timpul. Priveam fascinați apa (Nistrul), orașele ascunse în verdeață, decente, rezervate, demne.

Ne-a impresionat Mănăstirea Saharna, cu izvoarele ei vindecătoare, cu cascadele vii și bisericile ei rupestre. O încărcătură emoțională egală cu cea de la Orheiul Vechi. Istorie în piatră.

Rezistență în timp. Trebuie să mărturisim: între cele două obiective cu mare încărcătură spirituală am poposit la Cra-

mele Cricova. Am parcurs un traseu subteran inedit și, cu siguranță, ne dorim să revenim.

Capitala este primitoare și nu ne referim doar la fabrica de bomboane, avem în vedere anvergura culturală a Chișinăului (clădiri administrative, monumente, biserici, teatre, școli, universitate). Cazarea și mâncarea - la superlativ. Am privit oamenii, i-am cunoscut și ne-au impresionat calmul, curățenia, educația.

Au fost foarte multe momente memorabile în acest periplu, conacul Manuc-bei din Hâncești (arhitectura, legenda fascinantă, oglinzile multiple, tunelurile) sau orașul Comrat din Găgăuzia, care ne-a părut oarecum ermetic, hanurile la care ne-am oprit pentru masă. Cimitirul de Onoare de la Țiganca, unde am dus un lumânăr (acțiune coordonată de prim-vicepreședintele Asociației) și am susținut un moment liric dedicat eroilor necunoscuți de acolo este punctul culminant al excursiei.

La intrarea în țară, după un somn la noi acasă, ne-am plimbat prin Brăila (străzi, clădiri de patrimoniu și monumente, faleza Dunării) dar și prin parcurile Marghiloman și Crâng din Buzău.

Președintele Filialei, domnul colonel (r) Oancă Neculai a știut că excursia va fi reușită pentru că a urmat programul minut cu minut. Între noi fie vorba, nu e prima excursie pe care o organizează. Doritorii s-au înscris deja pentru excursia viitoare, oriunde va fi să fie.

NOTE DE CĂLĂTORIE

DIN VIAȚA STRUCTURILOR ASOCIATIVE CU CARE A.N.C.M.R.R. COLABOREAZĂ

RECUNOȘȚINȚĂ VETERANILOR

General de flotilă aeriană (rtr.) PETRE BĂNĂ
Asociația Națională a Veteranilor de Război

În Sala Bizantină a Cercului Militar Național a avut loc adunarea generală de bilanț pe anul 2019. Au participat președinții filialelor județene, ale Municipiului București, reprezentanți ai unor ministere, ai asociațiilor cu care A.N.V.R. are legături permanente, ai Patriarhiei României.

Întru cinstirea și omagierea eroismului dovedit pe câmpurile de luptă de ostașii Armatei României, a celor care s-au mutat la Ceruri în anii postbelici, la propunerea președintelui A.N.V.R., generalul (ret) **Marin Dragnea**, care a prezidat și moderat adunarea, s-a păstrat un pios moment de reculegere.

Noul ministru al apărării, domnul **Nicolae-Ionel Ciucă**, a transmis, prin consilierul său, generalul-locotenent **Laurian Anastasof**, un cald Mesaj în care a exprimat devotațiilor slujitori ai Patriei cele mai frumoase gânduri din partea instituției militare, pentru care nu există cuvinte să exprime recunoștința nutrită față de veteranii Armatei României și cinstirea faptelor lor de arme. Numindu-i **eroi în viață**, așa cum, pentru prima dată veșnicul de pomenire Patriarh al României, Teoctist, noul ministru care, în calitate de șef al Statului Major al Apărării, a fost adesea în mijlocul veteranilor și i-a sprijinit permanent, a evidențiat faptul că ei „și-au sacrificat tinerețea pe front, au luptat pentru apărarea gliei strămoșești, pentru România de azi și de mâine. Au trăit, pe viu, anii grei ai războiului și, în continuare, au contribuit din plin la efortul de refacere și dezvoltare a țării. Toate acestea vă îndreptățesc să vă bucurați de adâncul nostru respect, al armatei de azi și al societății românești”.

Subliniind obiectivele principale ale Asociației, domnul ministru al apărării a enumerat, printre acestea: „păstrarea și întărirea unor raporturi bune între corpul ofițerilor activi și în rezervă și retragere, precum și dezvoltarea solidarității și camaraderiei”. Totodată, a salutat inițiativele veteranelor, specificând că acestea dovedesc un înalt spirit civic și reprezintă un exemplu demn de urmat pentru întreaga populație.

Idei asemănătoare a avut în cuvântul său domnul general-locotenent (r) **Neculai Băhnăreanu**, președintele Asociației Naționale a Cadrelor Militare în Rezervă și în Retragere „Alexandru Ioan Cuza”, care a evidențiat colaborarea permanentă a structurii asociative pe care o conduce, cu A.N.V.R., multe dintre obiectivele care le stau în față spre rezolvare fiind comune. În acest sens, domnul general și-a oferit tot sprijinul în rezolvarea lor.

De un larg interes s-a bucurat și faptul, relevat și în timpul discuțiilor care au urmat, că distinși membri ai ANCMRR sunt președinți de filiale ale A.N.V.R.

Veteranii, invalizii de război au nevoie de respect, de sănătate și împliniri, a concluzionat, în Mesajul său, liderul cadrelor militare în rezervă și în retragere.

Prezență notabilă la adunare, ministrul Afacerilor Interne, domnul **Ion Marcel Vela**, a rostit un frumos discurs. Noul demnitar a spus că, fiind și senator, a inițiat unele legi pentru veterani și va continua să o facă și în viitor, va sprijini doleanțele și propunerile lor.

Generalul (ret) Marin Dragnea l-a declarat membru de onoare al A.N.V.R., iar ministrul i-a înmănat, în semn de respect și recunoștință, **Placheta de onoare** a M.A.I.

Prezent din partea Patriarhiei Române, preotul militar **Florin Vlădoiu** a transmis binecuvântarea Prea Fericitului Părinte Patriarh **Daniel**, a subliniat rolul important pe care Armata și Biserica l-au avut și îl au în viața societății românești, în apărarea idealurilor poporului român, jertfa pe care cele două instituții sacre au dat-o în momente cruciale ale Țării.

Raportul anual al A.N.V.R., prezentat de generalul de brigadă (ret) **Ion Dănilă**, secretarul general al Asociației, a făcut o analiză succintă și coerentă a principalelor acțiuni desfășurate de Biroul Permanent, la nivel central și în teritoriu, a evidențiat însemnătatea adoptării noului Statut al Asociației, a demersurilor efectuate în ultimul timp în vederea soluționării, de către

organele centrale ale statului, a problemelor privitoare la îmbunătățirea activității cotidiene, a drepturilor și facilităților care se cuvin membrilor A.N.V.R. Întrucât multe dintre acestea au fost diminuate, unele chiar anulate, prin intervenția președintelui A.N.V.R., a instituțiilor cu atribuții în domeniul Asociației, s-a reușit, în baza Legii 163 din octombrie 2019, o ușoară ajustare a drepturilor.

În pofida modestei reveniri, cele cuvenite veteranilor, invalizilor de război, soțiilor supraviețuitoare au rămas mult sub nivelul celor acordate veteranilor din țările NATO, precum și din alte state. De 10-15 ori mai mici. Tratamentele, medicamentele gratuite, protezele subvenționate de stat au rămas doar pe hârtie, deși membrii segmentului sunt bătrâni, suferinzi, trecuți bine de 90 de ani. Mai mult și mai grav, văduvele veteranilor de război nu au niciun drept la medicamente gratuite. Și sunt câteva zeci de mii în această situație grea.

Și biletele de tratament în stațiunile balneoclimaterice în regim de prioritate sunt doar pe

hârtie. Greutăți sunt și în privința aprobărilor care ar trebui date veteranilor, potrivit legilor și memorandumurilor în vigoare, de a-și cumpăra apartamentele proprietate de stat în care locuiesc.

În raport s-a făcut o justificată referire și la o altă aberație, produsă de Legea 2015/2016, prin care veteranii de război sunt nevoiți să depună, la ceremonialele comemorative, coroane de flori la monumentele eroilor, foștii camarazi, numai după încheierea cadrului oficial.

Câtă nedreptate și umilință!

A fost semnalată de asemenea, situația gravă existentă la unele cimitire și monumente ale eroilor, starea de degradare în care acestea se află.

Au fost stabilite obiectivele care stau în fața A.N.V.R. în anul 2020, când se împlinesc 75 de ani de la marea victorie asupra Germaniei hitleriste, la care România, Armata sa, bravii veterani și-au adus o contribuție deosebită.

În final, activitatea a fost apreciată ca un eveniment de o însemnătate deosebită.

FUNDAȚIA CULTURAL-ȘTIINȚIFICĂ „PRO PATRIA” ÎN ANUL CĂRȚII

SIMONA NAGĂȚ

Fundația Cultural-Științifică „Pro Patria“

Așa cum subliniam în articolul publicat în numărul 1/2019 al revistei „Rezerva Oștirii Române“, Fundația cultural-științifică „Pro Patria” s-a aliniat încă de la început obiectivelor stabilite de Legea privind instituirea **Anului Cărții** și mai ales Programului Național lansat de aceasta, „**România Citește**”, care viza în mod direct transmiterea către copii și adolescenți a preocupării și plăcerii pentru lectură, pentru citit, pentru studiu, atât la nivel școlar cât și extrașcolar, având în vedere faptul că acest proiect, conform inițiatorilor, face parte din pachetul legislativ „**Pactul pentru carte**” care Își propune să dubleze consumul de carte, în doi ani.

Înainte de a se angaja în sprijinirea derulării acestui program conducerea Fundației cultural-științifice „Pro Patria” a studiat temeinic situația pe plan național dar și experiența altor țări, precum Bulgaria, Polonia, și Turcia care, cu ani în urmă, au desfășurat campanii de

promovare a lecturii și literaturii care și-au dovedit din plin utilitatea.

După ce s-au conturat căile de urmat și modalitățile prin care Fundația să participe la activitățile specifice Anului Cărții și la programele naționale lansate în cadrul acestuia, s-a pornit la drum.

De un interes deosebit s-au bucurat întâlnirile membrilor Fundației cu elevii din diferite școli, activitate în cadrul căreia aceștia au fost îndemnați să citească, fiindu-le prezentate pentru lectură cărți specifice vârstei și aspirațiilor lor. Totodată, elevii au luat cunoștință și despre locul și rolul **bibliotecilor personale**, despre rostul pe care îl au târgurile, expozițiile de carte dar și librăriile, unde se poate cumpăra o carte sau se pot răsfoi cărți.

Conducerea fundației a avut în vedere și târgurile de carte și alte manifestări de prezentare de carte. Astfel, în perioada 13-16 iunie, a participat la a III-a ediție a Târgului de carte de la Pitești, în cadrul căreia membri ai Fundației au prezentat unele cărți, acțiune care s-a dovedit deosebit de favorabilă stimulării

consumului de carte. Un exemplu în acest sens îl reprezintă și cartea „Transfăgărășanul”, autor președintele fundației, reeditată la Editura Eco Transilvan din Cluj-Napoca și care a fost bine primită și cerută în special de tineri.

Promovarea cărții de autor a fost o altă preocupare a Fundației. Astfel, spre exemplu, cu ocazia Zilelor Muscelului și Câmpulungului, doi membri ai Fundației, respectiv colonel (r) dr. Gheorghe Cristache și colonel (r) Ion Bratu, au lansat cărțile „Cuza

Vodă, făuritor al Statului român modern” și respectiv „Am sub veston o țară”, ocazie cu care, în dialogul cu cei prezenți, în majoritate tineri, a fost subliniată necesitatea de a face din citit o preocupare permanentă. Cele câteva exemple nu epuizează activitățile Fundației cultural-științifice „Pro Patria” în Anul Cărții.

În opinia majorității membrilor acesteia, activitățile privind promovarea cărții nu trebuie să se oprească niciodată, astfel încât cititul să devină o pasiune și o necesitate.

RELAȚII INTERNAȚIONALE

„O FRUMOASĂ PRIETENIE, ÎNTR-O FRUMOASĂ ZI DE TOAMNĂ, ÎNTR-O FRUMOASĂ LOCALITATE DIN UNGARIA”

Maior (r) DORIN OCNERIU

În conformitate cu programul anual de prietenie și colaborare dintre Filiala Județeană Arad „Ziridava” a ANCMRR și Clubul Camarazilor Militari din Szeged, Ungaria, vineri 20 septembrie 2019 un grup de 40 de rezerviști și membri de familie ai acestora din Arad, Ineu și Lipova a vizitat orașul turistic Morahalom, Județul Csongrad.

Excursioniștii români au fost așteptați la intrarea în orașul Szeged de un grup de camarazi unguri, în frunte cu președintele Clubului, maior (r) **Csepy Laszlo** și de grupul de camarazi de la Bekescsaba, condus de președinte, domnul colonel (r) **Zhoran Gyorgy**.

După salutarile ocazionate de această întâlnire și un scurt moment de socializare, a urmat deplasarea pe o distanță de 20 km, spre localitatea de destinație, Morahalom, unde au fost vizitate obiectele turistice și istorice: centrul orașului, monumentul eroilor din Primul Război Mondial, Biserica Catolică, Baza de agrement și alte obiective, sub îndrumarea unor competenți ghizi locali, traducător fiind colonel (r) **Czernak Francisc**, de la Lipova.

Cel mai atrăgător loc a fost proiectul PARK MINI HUNGARY, o zonă de câteva sute de metri pătrați pe care este în fază avansată de amenajare o hartă redusă a Ungariei, cu machete ale unor edificii reprezentative din istoria poporului maghiar: Parlamentul de la Budapesta, catedrale, cetăți, turnuri, alte clădiri cu rezonanță deosebită de-a lungul secolelor, printre ele și Castelul

Corvinilor de la Hunedoara și Palatul Administrativ din Arad. Orele amiezii ne-au adunat la aceeași masă festivă, unde gazde și oaspeți deopotrivă s-au simțit bine, au degustat mâncare și băutură cu specific local și s-au lansat în vijelioase ceardașuri și polci.

„Ne bucurăm cu toții de această frumoasă prietenie, în această frumoasă zi de toamnă, într-o frumoasă localitate din Ungaria. Mulțumim prietenilor de la Szeged pentru ospitalitatea lor și vom continua proiectul nostru de colaborare la nivel și mai apropiat, în anii următori”, au fost cuvintele pe care le-a adresat domnul general-maior (r) **Vasile Ionel Heredea**, președintele Filialei Arad „Ziridava” a A.N.C.M.R.R.

„Cu multă bucurie am așteptat venirea prietenilor români, alegând și noi o stațiune balneară ca loc pentru această întâlnire, după ce, în vară, am fost primiți la Moneasa, perla Munților Apuseni. Sper că v-ați simțit bine la noi și ne dorim cât mai multe întâlniri prietenești ca aceasta” a răspuns președintele Clubului Camarazilor Militari din Szeged, domnul maior (r) **Csepy Laszlo**.

La rândul său, președintele Clubului Camarazilor din Bekescsaba, domnul colonel (r) **Zhoran Gyorgy**, a adăugat: „Am răspuns cu plăcere invitației de a veni la Morahalom, unde trei asociați au întărit și mai mult colaborarea dintre membrii lor. Ne vom pregăti să fim la înălțimea așteptărilor în luna octombrie, când vom fi gazdele unui astfel de eveniment, la Bekescsaba”.

CURIER

1. Domnul Gl.bg.(r) conf. univ. dr. **Vasile Creț**, președintele Filialei Bihor a ANCMRR, ne semnaleză lansarea la Cercul Militar Oradea a unei noi cărți a domnului Plt.adj.pr.(r) **Stan Alexandru** membru al Comitetului acestei structuri asociative, autor al unui număr de șapte cărți, scrise în perioada 2014-2019 și care, la 11.12.2019, va împlini 80 de ani.

Domnul general menționează, în materialul trimis la redacție, faptul că lucrările autorului au fost apreciate în mod deosebit, dovadă fiind participarea la acest eveniment literar a unor personalități importante din conducerea județului, cadre militare active în rezervă și în retragere din structura de apărare, profesori universitari și de licee, studenți, elevi ș.a.

2. Domnul col. (r) **Victor Neghină** de la Filiala Sibiu a ANCMRR, neobositul nostru colaborator, a trimis redacției numeroase materiale, printre care remarcăm: „Interviu cu col. (r) Ioan Bălbă fost ofițer de securitate”; la începutul cărui se menționează lansarea, la Sala Festivă a Bibliotecii Județene ASTRA, a cărții „*Trădarea României socialiste în viziunea unui ofițer de securitate*”, semnată de interviuat și prof. dr. Corvin Lupu; „141 de ani de independență statală a României. Sibienii - participanți activi la efortul de război al României în anii 1877 - 1878 - Interviu cu prof. univ. dr. Mihai Racovițan; „Hugo Amster, eroul care a murit „la lopată”; „Lt. Victor Comșa, eroul sibian șters de ruși din istoria orașului”; „Glorie eternă eroilor Regimentului 48 Infanterie Buzău; „Lt. col. Alexandru Munteanu”; „Memoria fotografiei”; „Grupul monumental din Cimitirul Municipal Sibiu, ridicat în memoria eroilor anticomuniști”.

3. Domnul sublocotenent (r) **Barbu Jane**, de la Craiova, a trimis redacției noastre articolul intitulat „**Adrian Păunescu - Până la capăt cu poporul meu**”, în care aduce în prim plan locul poetului Adrian Păunescu în literatura română, atât prin valoarea operei sale cât și prin volumul acesteia și tirajul publicațiilor sale (cărțile sale au un tiraj de un milion de exemplare iar volumele de poezie însumează trei sute de mii de versuri).

Articolul scoate totodată în evidență locul și rolul „Cenaclului Flacăra”, inițiat și condus de Adrian Păunescu și militantismul promovat în

cadrul manifestărilor la care, în perioada de activitate a Cenaclului, au participat peste 6 milioane de spectatori și în cadrul căruia foarte mulți tineri au fost sprijiniți în a-și valorifica talentele.

Sunt subliniate de asemenea sentimentele de patriotism, de dreptate socială și de apărare a valorilor pe care Adrian Păunescu le-a promovat și le-a cultivat permanent.

Autorul se referă și la câteva repere biografice ale poetului Adrian Păunescu, de la nașterea cărui în 2019 sau împlinit 76 de ani și 10 ani de la deces.

4. Domnul Maior (r) **Dorin Ocneriu** în articolul intitulat „Ziua Armatei - sărbătorită la Arad” prezintă manifestările organizate în Municipiul Arad cu ocazia zilei de 25 Octombrie, zi în care în acest an se împlinesc 75 de ani de la eliberarea teritoriului național și 60 de ani de când ziua de 25 octombrie este sărbătorită ca Ziua Armatei României.

În cadrul acestor manifestări la Monumentul Eroilor „Detașamentului Păuliș” a avut loc o ceremonie în care au fost depuse coroane de flori și au fost rostite cuvinte de remember de către arhiepiscopul Aradului și primarul comunei Păuliș, iar la Monumentul Ostașilor Români din Municipiul Arad au fost depuse coroane de flori și au vorbit despre eveniment personalități ale Aradului. A avut loc, de asemenea, ceremonialul de sfințire a Drapelului de Luptă al Batalionului 191 Infanterie.

5. Din informațiile primite la redacție rezultă că Ziua Națională a României a fost sărbătorită prin activități multiple, în propriu, desfășurate atât la nivelul conducerii ANCMRR cât și al filialelor și subfilialelor. De asemenea, cadrele militare în rezervă și în retragere, membre ale ANCMRR, au participat la activități organizate la nivel național și local (parade militare, depuneri de coroane de flori, adunări festive, spectacole, retrageri cu torțe și încă multe altele).

Și cu această ocazie, cadrele militare în rezervă sau în retragere au militat pentru unitatea poporului român, pentru angajarea fiecărui cetățean în a realiza ceva pentru țară și pentru instaurarea pe teritoriul României a unui înalt civism.

Gl. bg. (r) dr. GHEORGHE CREȚU
Col. (r) MIRCEA ALEXE

ECOURI

BATISTA DE SOLDAT O PORT LA INIMĂ

Colonel (r) ION GH. TOMA

Cu peste patruzeci de ani în urmă, mai precis în 1975, participam la inundațiile catastrofale din acel an, cu două bărci pneumatice ale Regimentului de tancuri din Galați și două echipe de militari, în localitatea Barboș, din lunca Siretului. Pe luncă, apa avea 2-3 m și tot atâta în sat. De-a lungul anilor, apa Siretului, miraculoasă, fermecătoare, le-a produs multe bucurii sătenilor. Acum însă, lunca dispăruse. Le-a otrăvit inimile oamenilor, inundându-le casele și culturile și înecându-le animalele.

Totul era o mare de apă. Ici, colo, câte o salcie, un salcâm, un stejar aminteau că pe aici a fost viață. Pe ulița satului dinspre luncă apa înghițise multe case, unii oameni, ca să se salveze, se urcaseră pe acoperișuri.

Așa am ajuns, cu o barcă, în dreptul casei lui moș Radu, urcat pe acoperișul acesteia, cu speranța că cineva îl va salva. Auzind zgomotul bărcii, striga după ajutor. Situația era destul de grea. Apa îi cuprinsese aproape toată casa. Soldații l-au atenționat că-i aruncă o frânghie de care să se prindă. Dacă soldații s-ar fi urcat pe casă era riscul ca aceasta să se prăbușească. Pentru a-l salva i-au aruncat frânghia o dată, de două ori, de mai multe ori, dar omul nu schița niciun gest.

Și atunci, de furie, de necaz, un soldat, parcă Mircescu îl chema, din Mărășești, s-a cam răstit la sărmanul om:

- Ce tataie, nu vezi ce facem noi, îți aruncăm o frânghie să te prinzi de ea, ca să te ajutăm să cobori! Iar mata nu vrei să o prinzi!

- Scumpii mei copii, Tataia este orb. În primul război mondial o grenadă a explodat în apropierea mea și de atunci am rămas orb. E prima dată când zic că-i bine că nu văd urgia apei.

Toți am rămas înmărmuriți. Parcă și barca și pomii din jur și razele soarelui, participau la durerea, la suferința eroului nostru. Cu toate aceste, viața lui nu a fost numai întunecată. Inima, sufletul, l-au ajutat să se mențină, să trăiască în viață, să simtă bucuriile pe care le-a avut, așa cum a fost când s-a căsătorit băiatul Ion, când fata Nuța a intrat la facultate. Pentru el viața a fost frumoasă și pe întuneric, bucuria mare fiind că și-a făcut datoria față de țară, de pământul acesta pe care acum l-au inundat apele.

Atunci, soldatul, Mircescu și-a dezbrăcat vestonul, l-a legat de frânghie și a strigat la erou:

- Tataie, am legat de frânghie o haină, ca să poți să te prinzi de ea.

Apă rea ce ești, zise ca pentru sine soldatul Mircescu, să nu ne omori eroul! Lasă, că te omorăm noi pe tine! Și cu un efort deosebit, soldatul Mircescu aruncă frânghia cu haina și moș Radu reușește minunea: prinde haina și are o surpriză deosebită, ceea ce nu i s-a mai întâmplat până acum, la optzeci și doi de ani. Simte în nări mirosul hainei de soldat, transpirația acestuia, hărnicia, dragostea lui de țară.

Pe moș Radu mirosul hainelor de soldat l-a hrănit toată viața, după ce a rămas fără vedere.

- Voi sunteți ostașii țării!.. Dragii de voi, scumpii mei soldați! Ați ajuns la mine.

Sunt ca și soldat! Ce bucurie, să mă salveze soldații! Ei, cărora le-am dedicat tot ceea ce a fost bun în ființa mea, chiar dacă am fost orb!

Și în timp ce moș Radu s-a prins bine de frânghie și a început să coboare, pentru o clipă Dumnezeu i-a dat parcă vedere.

- Vă văd soldați! Vă îmbrățișez! Ce face soldatul țării? Apără pământul sfânt al patriei, salvează oamenii din calamități! Să trăiți, soldații țării!

Fiind la inundații de mai multe zile, în ultimele două nopți eu am scris pentru ziarul **Viața Nouă**, din Galați, o pagină intitulată „**Brazii țării nu se clatină**” iar pentru ziarul Brăilei, **Înainte**, o pagină „**Soldații înving furia apelor**”. În acea întâlnire cu moș Radu m-a bufnit sângele pe nas. Am avut mult de suferit din această cauză. Atunci, soldatul Mircescu scoate din buzunar o batistă de soldat, i-o pune în mâna eroului și-i spune să mi-o facă cadou. Am avut atâta emoție, gestul m-a copleșit. Era primul cadou pe care îl primeam în viața mea de la un soldat. Și culmea, suferința a încetat, nu mi-a mai curs sânge. Am dus la buzunarul inimii batista. Pentru mine a fost un mare simbol, mi-a dat putere totdeauna.

Am purtat cu cinste batista de soldat, toată viața, dar mai ales când acționam în Direcția Lucrări în Economia Națională a M.Ap.N. ca șef de birou de protecția muncii.

Mă aflu în control la mina Lupeni, împreună cu șeful inspectoratului de protecția muncii din Combinat. În sectorul 6 minier am întâlnit o situație deosebit de gravă la un abataj. Acesta, pe o distanță de șase metri, nu avea asigurată susținerea, fiind pericol iminent de producere a accidentelor mortale. Față de această situație deosebit de gravă, am hotărât

retragerea celor patru militari care lucrau în acest sector și am făcut propuneri de trimitere în judecată a celor vinovați. A doua zi, chiar în acest loc, s-a produs un accident mortal cu două victime. Soldații noștri au fost salvați de la acest pericol, pentru că am interzis să mai lucreze în abatajul respectiv.

Acest caz l-am prelucrat cu toți militarii din unitatea militară respectivă. În front erau și cei patru militari care lucraseră în abatajul respectiv. Când am terminat de prezentat această situație deosebită, în fața frontului a ieșit soldatul Ion C. Ion și a raportat: - Noi, cei patru soldați care astăzi suntem în viață și nu pe lumea cealaltă, permiteți-ne să vă mulțumim și pentru ceea ce ați făcut pentru noi vă rog să primiți din partea noastră o Batistă de soldat!

Cu alt prilej eu le-am povestit istoria batistei pe care o promisem de la un militar la inundații... Gestul m-a copleșit. Nu știam ce să zic, cum să acționez. În cele din urmă mi-am revenit. Am desfăcut batista primită, am fluturat-o în fața frontului și în sufletul meu se derula imaginea tuturor soldaților care lucrau în minerit, în construcții și în alte sectoare, unde nu odată munca istovitoare și condițiile grele le puneau în pericol sănătatea și chiar viața.

Am sărutat batista de soldat, am introdus-o în buzunarul de la inimă, am scos-o pe cealaltă și le-am dăruit-o soldaților ca un omagiu, ca o prețuire a muncii pe care o desfășurau în acele condiții deosebit de grele.

Am purtat în tot restul vieții mele batista aceasta cu deosebită bucurie, ea încălzindu-mi inima, aceste fapte având pentru mine o încărcătură emoțională deosebită.

PAGINA LIRICĂ

Colonel (r) George David AERUL GALANT AL UNUI TRUBADUR

George David este un nume important în rândul scriitorilor militari de astăzi. A absolvit Liceul Militar „Ștefan cel Mare” din Câmpulung Moldovenesc (1976) și Școala Militară „Nicolae Bălcescu” din Sibiu (1979), ofițer chimist. A lucrat multă vreme în presa militară, unde și-a afirmat cu pregnanță talentul incontestabil, atât ca poet cât și ca prozator, fiind distins cu importante premii la concursurile organizate de publicații literare prestigioase.

Între volumele de versuri publicate, din care am selectat și poemele cuprinse în acest grupaj se numără „Muntele de sunet” (1990), „Numele focului” (1997), ambele apărute la Editura Militară, „Deliricasese și splendori” (2015), „Songbook” (2018)

și antologia „Fotografie cu înger lipsă” (2018), publicate de Fundația culturală „Antares” din Galați.

Colonel (r) George David, reputat specialist în comunicare, autor al unor tratate în acest domeniu este, în prezent, profesor la universitățile „Titu Maiorescu” și S.N.S.P.A. din București. Este membru al Uniunii Scriitorilor din România.

Într-o cronică publicată în Revista Tomis (nr. 5, 1997), criticul literar Gabriel Rusu remarcă la poetul George David „aerul galant al unui trubadur”. Acest portret i se potrivește perfect.

Colonel (r) LIVIU VIȘAN

Revedere

*ne-om revedea-ntr-un fel de Cișmigiu
cu-arbuși ciudați, parcă din altă lume,
un parc pustiu dintr-un oraș pustiu
ce nici nu-l afli pe vreo hartă-anume.*

*pluti-va peste noi, spre asfințit,
un fost acord (o pasăre bizară)
de-alămuri de fanfară militară
cu foșnet straniu, de neauzit.*

*și chiar de-am vrea, nu vom fi fericiți
știindu-ne tot timpul urmăriți
ghicind, după orice tufiș stingher,
doi ochi ca două guri de revolver.*

Piesă pentru violă

*domniță, un poem ți-am făurit
pentru întâia întâlnire-a noastră,
dar nu-l pot cânta însumi, ci-ți trimit
privighetori de cântec sub fereastră.*

*eu sta-voi în ăst timp în așteptare
pe meterez, prea dornic sub armură,*

*cătănd să văd, urcuș pe scara sură,
condurul cum sub rochie-ți tresare.*

*și-mi zic în gând: fericite, cavalerie!
deși știu că e totul doar părere,
c-am să devin, pe meterez țințit,
o stană de clocotitor granit.*

Epistolă

capcana foii albe mă vânează
de câte ori încerc să-ți scriu, iubito,
dar lupt cu ea, păstrând în minte, trează,
scrisoarea ce cu drag ți-am pregătit-o.

aud chemări ce-s ademenitoare
oricând din albul foii către mine,
străvăd în ea fâgăduieli virgine,
metafore, idei scânteietoare

dar, fie cursa cât de poleită,
nu mă va-nfrânge cu a ei ispită,
un dor mă arde și frumos mă doare:
eu știu că trebuie să-ți scriu scrisoare.

Baladă pentru un diavol blond

și ne-om iubi cu-atâta-nverșunare.
pe dinăuntru încuiați cu cheia,
că toți găsi-ne-vor asemănare
cu demonii-Astarot și Astarteea

cu forme diavolesc de dulci dansa-vei
ca flacăra comorilor ascunse
săgeți cu-al desfătării venin unse
în ochi-mi, Salomeeo, împlânta-vei

dans pierzător, iubire de pierzare:
ce altă plată-mi trebuie mai mare
să fac poem din astă zi prozaică?
ci pierde-mă, fierbintea mea drăcoaică!

Marină

se reazemă amurgul pe-orizonturi
și mă îndeamnă să visez la tine:
te văd pe țărm de Euxine Ponturi,
pășind pe așternut de scoici marine

sandaua ți-e atât de diafană
de parcă glezna ți-o încununează
și, gingaș, pe sub mersul ce-ți vibrează,
taie-n nisipul ud suavă rană

și tare-aș vrea să pot să-ți ies în cale,
nălucă din a valului petale...
dar am de-nvins, ca să ajung la mare,
deșertul a o mie de Sahare.

Serenadă

în seara care picură pe oraș,
cu vagi inflexiuni de semiton,
îți fac în gând – căci glasul mi-este laș –
o serenadă mută sub balcon

și cânt în mine torsul tău sprintar,
și părul tău de flacăra bălaie
ce-ți cade peste umeri ca o ploaie,
și pasul tău de feminin Cezar

și te slăvesc în cânt fără cuvinte
pândind balconul cu luare-aminte,
speranța împletindu-mi-o cu frica...
dar tu n-auzi, tu nu auzi nimica.

VALORI ALE CULTURII, CIVILIZAȚIEI ȘI SPIRITUALITĂȚII ROMÂNEȘTI

UN MARTIR AL ROMÂNISMULUI NICOLAE BĂLCESCU ȘI ISTORIA ROMÂNILOR

Colonel (r) dr. CRISTACHE GHEORGHE
Membru titular al Academiei Omenilor de Știință din România

Se împlinesc 200 de ani de la nașterea lui **Nicolae Bălcescu**, suflet zbuciumat „**erou al suferinței**”, cum l-a numit marele Iorga, nu pentru că a alergat după satisfacerea de ambiții și de patimi ale lui, ci pentru că se robise ideii de a contribui cu ceva la ridicarea țării din starea de înapoiere în care se afla, din cauza asuprii naționale și sociale. Pentru aceasta, Nicolae Bălcescu a făcut istorie și a intrat în istorie ca un vajnic luptător, ca un erou, care și-a luat ca deviză călăuzitoare „**Dreptate, Frăție, Unitate**”.

În anii tinereții a adunat cronici și documente pentru a scrie o istorie a românilor bogată și documentată, vie și practică. Toate le făcea cu interesul, cu dragostea, cu pasiunea, cu seriozitatea cuvenită celor mai importante și mai solemne comandamente ale vieții. Să ni-l închipuim încadrat în conspirația condusă de Dimitrie Filipescu, ori în închisoarea de la Mărgineni, pe un pat de scânduri, cu o manta soldățească sub cap, tremurând de frig. Să-l aflăm în sfat de mare taină, alături de Ion Ghica și Cristian Tell, pentru a pune bazele societății revoluționare secrete „**Frăția**”, cu lozincă „**Dreptate, Frăție**”. Când se gândea la țară, la popor, la trecutul și mai ales la viitorul ei, mărturisește Ion Ghica, lui Bălcescu „*I se lumina fața lividă și i se ușura suflarea când trăgeam împreună pe harta Europei liniile care ar fi cu drept să fie ale României*”. Sacrifică totul pentru propășirea țării și a poporului în istorie, în Europa și în lume. Redactează în 1844 un studiu asupra „**Puterii armate la români**” și îl publică în „**Foia științifică și literară**”, de la Iași.

În 1845, Bălcescu, împreună cu transilvăneanul A.T. Laurian, publică primul număr din „**Magazin istoric pentru Dacia**”, în care precizează că „*Istoria este cea dintâi carte a unei nații. Întrânsa ea își vede trecutul, prezentul și viitorul. O nație fără istorie este un popor încă barbar și vai de acel popor care și-a pierdut religia suvenirilor*”. Lucrarea „**Despre starea socială a muncitorilor plugari în deosebite timpuri**”, apărută în 1846, surprinde prin titlu și cu atât mai mult prin conținutul ei de istorie socială.

În țară, ca și la Paris, Viena sau Roma, pe unde ajungea în peregrinările sale, Bălcescu purta în minte și în suflet imaginea patriei subjgate, aduna documente și căuta să le pună cât mai repede în valoare. A cercetat

biblioteca și arhiva Vaticanului, cât și Columna lui Traian, iar la 1 octombrie 1847 îi scrie, din Paris, lui Alecsandri, îndemnându-l să alcătuiască o poemă epică asupra cuceririi Daciei de către romani, folosindu-se de columna ridicată de marele cuceritor antic, „**unde se află descrișă cu de-amănuntul toată această luptă**”.

Evenimentele revoluționare din 1848 l-au smuls pe Bălcescu de la masa de lucru... Revine în patrie și participă activ la mișcarea națională, atât în Țara Românească, cât și în Transilvania. Scrie în ziarul lui Bolintineanu „**Poporul suveran**” câteva articole în care arată că „**Părinții noștri au vărsat prețiosul lor sânge pentru a ne lăsa de moștenire drepturile noastre politice și datoria noastră de a le păstra, cu aceeași putere pentru fii noștri**”.

A vrut să ridice țărâniea și s-o împrumietărească, așa cum prevedea „**Proclamația de la Islaz**”. A organizat „**comisia de proprietate**”, ca să pregătească exproprierea boierimii, convins fiind că „**pământul e făcut pentru toți și nu numai pentru câțiva**”. A vrut să proclame **Republica**, iar guvernul să întocmească o oștire puternică, bine înarmată, însuflețită de un sfânt patriotism, capabilă să înfrunte armatele și silniciile marilor împărății.

Întors la Paris în 1849, Nicolae Bălcescu publică „**Manualul bunului român**”. Tot aici scrie „**Cuvânt asupra mișcării românilor din Ardeal la 1848-49**”, pe care o publică în „**Junimea română**” din 1851 și lucrează de zor la „**Istoria românilor sub Mihai Vodă Viteazul**”, opera sa de căpătâi, la care a trudit ultimii ani de viață. Scrisă cu mâna tot mai slăbită a Bălcescului, ea se oprește la pagina 138, cu însemnarea capitolului „**XXXIII**”, în care avea să urmeze textul său. Aici se oprește pana lui Nicolae Bălcescu. Era capitolul 33 al scrierii sale, care corespundea cu capitolul 33 al vieții sale, vârstă la care a murit la data de 16 noiembrie 1852, departe de țară, la Palermo.

Când, în 1863, domnitorul Alexandru Ioan Cuza a trimis pe Nicolae Ionescu să aducă în patrie rămășițele aceluși bărbat, cu care națiunea română se mândrește, acesta a putut numai să constate la fața locului că trupul lui Bălcescu era pentru vecie amestecat printre osemintele sărăcimii din Palermo.

200 DE ANI DE LA NAȘTEREA CĂRTURARULUI DIMITRIE BOLINTINEANU

Colonel (r) dr. CRISTACHE GHEORGHE
Membru titular al Academiei Oamenilor de Știință din România

Limbă românească veche, limba copilăriei poeziei românești. Aceste cuvinte ni-l dezvăluie pe cel de la a cărui naștere se împlinesc 200 de ani – **Dimitrie Bolintineanu**, poet foarte cunoscut și prețuit de-a lungul multor generații. Nu lipsea din manualele școlare. El venea din neam vechi de români, fiind - acolo, în Bolintinul din Vale, aproape de București - fiul cuțovlahului Enache Cosmad din Ohrida, Macedonia și al Adinei, munteancă din comuna amintită, în care, la 1819 a văzut lumina zilei și poetul. La 10 ani el este adus la București, în mahalaua Dudescului, unde învață carte împreună cu copiii pitarului Pădeanu. Mai apoi, va merge la Școala Sfântu Sava.

Din fragedă tinerețe Dimitrie Bolintineanu își încearcă în poezie condeiul: gândul de bază, să cânte vitejia românească, Țara, dragostea pentru cei apropiați lui. Una dintre primele poezii scrise: „O fată tânără pe patul morții” (1842), este inspirată de scurta dragoste a poetului, curmată brusc de moartea prematură a tinerei. Publicată în „Curier de ambele sexe” prilejuiește lui Eliade Rădulescu o notiță în care apreciază că „prevestește opere demne de un secol mai ferice”. Dar secolul lor nu era deloc ferice. Când poetul Bolintineanu publică o nouă creație – repede cunoscută și ajunsă pe buzele tuturor, „Ca robul ce cântă amar în robie...” etc., C.A. Rosetti o elogiază, iar „Asociația literară”, sprijinită de frații Alexandru și Ștefan Golescu, îi acordă o bursă de studii la Paris, unde pleacă în octombrie 1845. Studiază și își revede poeziile pe care Rosetti, în 1867, i le publică aici, acasă, sub titlul „Colecția din poeziile d-lui Bolintineanu”.

În 1848, la izbucnirea revoluției, Bolintineanu revine grabnic acasă. Împreună cu Cezar Bolliac, Nicolae Bălcescu ș.a. redactează ziarul „Poporul suveran”, cu ținta sigură de a lupta contra tiraniei și

pentru unirea Principatelor Române. La 1 august 1848 este ales în Comitetul central electoral, care avea misiunea de a pregăti alegerile de deputați pentru Adunarea Constituantă.

Imperiile vecine erau deja alertate de „gândul unirii”, pe care îl nutreau pașoptiștii români. Trimis într-o delegație de negociere în tabăra trupelor otomane, condusă de Fuad-Pașa, ajunge, după lupta eroică a pompierilor din Dealul Spirii cu otomanii invadatori, la 13 septembrie 1848, printre arestații închiși în mănăstirea de la Cotroceni și apoi surghiuniți. Împreună cu alții, scapă de sub escortă și fuge în Transilvania, iar de aici – la Constantinopol, apoi la Paris.

Din orașul luminilor, alături de N. Bălcescu, Bolliac, Rosetti ș.a. Bolintineanu adresează marilor puteri „Anglia, Austria, Prusia”, un protest în care se explică adevăratele cauze și țeluri ale revoluției din Țările Române; dar fără izbândă... În 1851 a scos în capitala Franței „Albumul pelerinilor români”.

În 1852, G. Sion îi tipărește „Cântece și plângeri”, iar în 1855 „Poezii vechi și noi” și încă altele, pentru ca în 1856, la Paris, să-i apară lucrarea-studiu „Les Principautés Roumaines”.

A venit în țară abia în 1857, participând intens la lupta pentru Unirea Principatelor. În 1858 a scos ziarul „Dâmbovița”, în paginile căruia a sprijinit alegerea colonelului Alexandru Ioan Cuza, căruia i-a fost prieten și sfătuitor.

Luminoasa domnie a lui Alexandru Ioan Cuza îi aduce mai multe înalte demnități în noul guvernământ al Principatelor Unite: la 21 aprilie 1860 – membru în Comisia Europeană a Dunării, apoi efor la Spitalelor civile, iar la 12 mai 1861, în guvernul lui Ștefan Golescu, ministru de externe ad-interim la Departamentul Controlului. El

se găsește în suita prințului Alexandru Ioan I, când acesta, în 1861, face prima sa vizită la Înalta Poartă. Ca ministru al Instrucției Publice (1863-1864), Bolintineanu, sprijinit de prim-ministrul M. Kogălniceanu, se gândește și la românii rămași pe meleaguri străine și înființează primele școli românești în Macedonia, de unde venise și tatăl său, plănuiind și altele.

Dimitrie Bolintineanu era omul vremurilor noi; ca ministru a asigurat aplicarea Legii pentru „Secularizarea averilor mănăstirești” din 1863, adică revenirea în proprietatea țării a averilor pe care diferiți domnitori și demnitari români le dăduseră mănăstirilor grecești din afara hotarelor noastre. (Palestina, Muntele Athos etc). Călugării greci veneau la el cu pungii de galbeni, cerând „mici înlesniri”; deși sărac, Bolintineanu n-a cedat „ispitelor”.

După detronarea lui Vodă Cuza s-a retras din viața politică, așa cum au făcut și alții, printre care Costache Negri și, pentru o perioadă, chiar

Mihail Kogălniceanu, consacrandu-se scrisului. În 1868 a publicat volumul memorialistic „Viața lui Cuza Vodă”, care a cunoscut mai multe ediții. Apoi i-a apărut volumul de poezii „Briser d’Orient” poemul lui Conrad, epopoea Traianida (neterminată), care se alăturau scrierilor publicate anterior, Poezii vechi și nouă (cu ciclurile: Elegii, Balade, Florile Bosforului, Epistole, Cântece, Poeme), Legende sau Basme naționale în versuri, Călătorii pe Dunăre și în Bulgaria, Călătorii la românii din Macedonia, volumul de satire, Viețile romanțate: Viața lui Vlad Țepeș, Viața lui Mircea Vodă cel Bătrân, Viața lui Mihai Viteazul ș.a.

Când boala l-a osândit să se retragă din viața publică, el s-a văzut silit să-și vândă biblioteca și mobila la licitație și să se retragă, însingurat, la Spitalul Pantelimon. Aici el închide ochii pe vecie, la 20 august 1872, uitat de toți; el care, primul profetise: „*Viitor de aur țara noastră are / Și prevăd prin secolii a ei înălțare...*”

Mormântul și bustul lui Dimitrie Bolintineanu din Bolintin Vale, județul Giurgiu

SEMNAL

CĂRȚI...

O VIAȚĂ DE OFIȚER ȘI GENERAL DIN ARMA PROTECȚIE ANTICHIMICĂ AȘA CUM A FOST; 1949-1983 (N.B.C. - C.B.R.N.) AMINTIRI, MEMORII ȘI REFLECȚII

Cartea de față se constituie într-o monografie autobiografică în care autorul, domnul general de brigadă (r) **Desideriu I. Zastulka**, ajuns la vârsta de peste 90 de ani, se confesează cu o sinceritate debordantă despre întregul drum pe care l-a parcurs cu demnitate, identificându-se de fiecare dată cu oamenii și atmosfera locului.

Anii copilăriei, petrecuți la Petroșani (unde s-a născut la 23 mai 1928) și la Baia Mare, împreună cu părinții săi, Iosif și Elisabeta, l-au marcat profund, dar l-au și responsabilizat, dat fiind faptul că a trebuit să muncească încă de la o vârstă fragedă, fie ca muncitor necalificat, fie ca lăcătuș de mină.

Despre viața militară, așa cum a fost, domnul general de brigadă (r) Desideriu I. Zastulka nu se sfiște să înceapă cu cea de militar în termen și să continue apoi cu cea de elev la Școala Militară de Ofițeri Activi de Chimie Militară din Kostroma-URSS (1949-1952). Întors din URSS, între anii 1952-1955 îl găsim în Comandamentul Trupelor Chimice.

O perioadă fastă din viața sa este cea de ofițer elev în Academia Militară Generală, pe care o absolvă ca „șef de promoție”.

Ocupă apoi, rând pe rând, funcțiile de Șef al protecției antichimice la Divizia 9 Mărășești, Șef al Secției de Învățământ și Front la Școala Militară de Chimie și apoi, timp de 23 de ani, funcția de Șef al Serviciului

de Protecție Anti-chimică, în Comandamentul Armatei a 3-a.

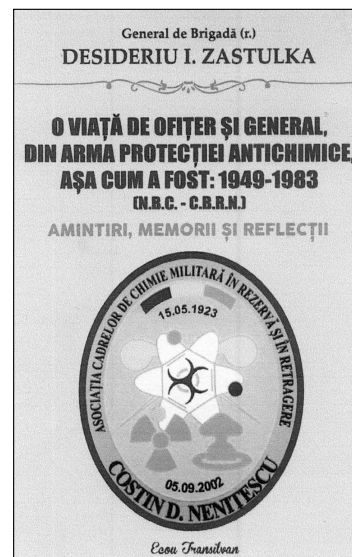
Faptele, locurile de muncă, activitatea specifică și mai ales oamenii și colectivele în care a lucrat ocupă un loc bine definit în cuprinsul cărții, constituindu-se în remarcabile exemple pentru cadrele militare tinere de azi.

O preocupare de seamă a autorului, care ocupă un loc important în carte, a fost și este familia, în care soția sa, doamna Ana, a avut întotdeauna și are un rol deosebit, dacă ne gândim la cei doi copii, Iosif și Ivan, de educația cărora s-a ocupat și la cei 5 nepoți de care se ocupă în prezent.

Nici activitatea pe care o desfășoară în Filiala Județeană Cluj a ANCMRR nu a fost ocolită în cuprinsul cărții.

În anexele cărții este prezentată o incursiune în istoria armelor de nimicire în masă.

Cartea se încheie cu un superb „Album sentimental”. Felicitări autorului !

CUMULUM – I.N.O. LA 87 DE ANI

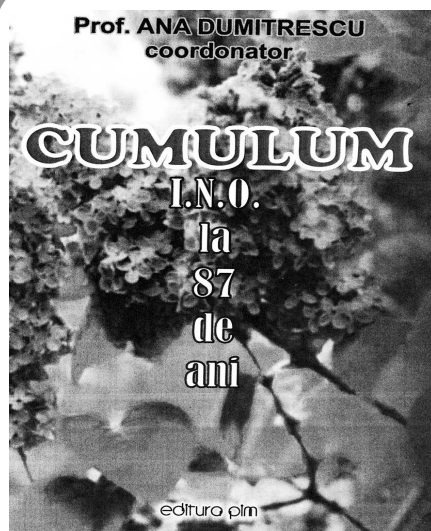
În coordonarea doamnei prof. Ana Dumitrescu a apărut în acest an, la Editura PIM-Iași, lucrarea cu titlul de mai sus, o adevărată „Carte de vizită” a ziaristului și scriitorului ieșean **Ion N. Oprea**, născut în urmă cu 87 de ani în Priponeștii-Tutovei, astăzi cu un CV impresionant, un adevărat rob al condeiului și al tastaturii computerului, atât ca ziarist cât și ca scriitor.

Ion N. Oprea și-a pus semnătura pe un număr de peste 80 de cărți (însemnând peste 40.000 de pagini),

printre care și două dicționare, apărute în colecția „Opera Omnia” a Editurii Tipo-Moldova, care aduc în prim-plan 400 personalități de ieri și de azi.

Un loc aparte în opera sa îl ocupă lucrările dedicate istoriei presei, care scot în evidență, pe de o parte locul acesteia în societate, iar pe de altă parte rolul deosebit al ziaristului. Ca ziarist a publicat mii de materiale, într-un număr însemnat de publicații.

Cartea de față cumulează (de unde provine și titlul acesteia), următoarele: gânduri la aniversare,

condensate sub titlul „Noi despre el”, în care sunt grupate elogiile și aprecierile care i-au fost aduse cu ocazia zilei sale de naștere, urmează apoi o incursiune în biografia ziaristului și scriitorului Ion N. Oprea, sub titlul „Cumulum biografic”, în care se fac referiri la viața și opera acestuia, inclusiv cea gazetărească. Se continuă cu menționarea unor aprecieri și distincții, dar și a unor aspecte care îl nemulțumesc, grupate în „Onorifice și triste”.

Lucrarea se încheie cu două interviuri ale domnului Ion N. Oprea, realizate de ziaristul Georgică Manole, redactorul șef al revistei „Luceafărul” – Botoșani și editorialistul Gheorghe A. Stroia, care conduce Editura „Armonii culturale” – Adjud.

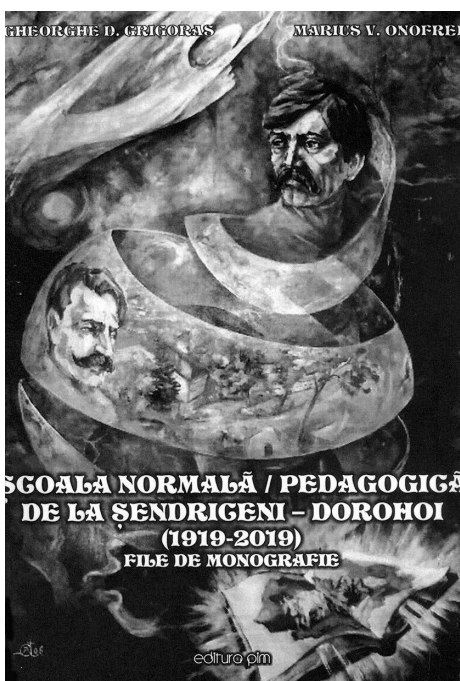
Lucrarea în întregul ei, precum și coordonarea acesteia merită sincere felicitări.

ȘCOALA NORMALĂ/ PEDAGOGICĂ DE LA ȘENDRICENI – DOROHOI (1919- 2019) - FILE DE MONOGRAFIE

O monografie a acestei școli a apărut în 1978 la Editura Litera, București. Monografia de față se deosebește de cea dintâi prin volumul sporit de informații, prin portretistică și pentru faptul că aduce în prim-plan unitățile de învățământ cu profil agricol care au funcționat în localul fostei Școli Normale și care, măcar în parte, au încercat să-și desfășoare activitatea în spiritul promovat de Școala Normală „Alexandru Vlahuță”, patronim pe care l-au păstrat unitățile de învățământ cu profil agricol și pe care îl păstrează în prezent Liceul Tehnologic de la Șendriceni.

La alcătuirea acestei ediții a Monografiei cu titlul de mai sus și-au unit eforturile profesorul Gheorghe D. Grigoraș, absolvent al Școlii Normale și preotul Marius V. Onofrei. Aceștia au fost ajutați în demersul lor de câțiva dintre foștii normaliști, printre care Academicienii Alexandru Zub și Ioan Caproșu, profesorii univ. Stelian Traian Dumistrăcel, Ioan H. Ciubotaru și Tudose Dumitru, profesorii Mihai Matei, Gheorghe Burac, Mihai Bejinaru, Vasile Bătă, Mihai Apetrei, Vasile Neamțu, Mihai Munteanu și încă mulți alții.

În realizarea Monografiei cei doi autori au fost sprijiniți de Marin Dohotariu, primarul Comunei Șendriceni și de prof. ing. Dumitru-Viorel Dohotariu, directorul Liceului Tehnologic „Alexandru Vlahuță”, Șendriceni.

O bună parte a Monografiei este consacrată înființării Școlii Normale de la Șendriceni și profesorilor acesteia, printre care și C.N. Iancu, director 25 de ani al acestei școli.

Cea mai mare parte din economia lucrării este consacrată celor care au fost elevi ai acestei școli de prestigiu și prezentării

realizărilor lor după absolvirea acesteia.

Cele aproape 1000 de pagini ale lucrării conțin foarte multe informații din diverse domenii, precum și o bogată bibliografie privind Școala Normală și nu numai.

Cartea a fost publicată la Editura PIM, Iași și a fost lansată cu ocazia sărbătoririi a 100 de ani de la începutul funcționării Școlii Normale „Alexandru Vlahuță”- Șendriceni, la 11 octombrie 2019.

ACUM LA APEL, SENIORII (vol. II)

Editată de Asociația Cadrelor Militare în Rezervă și în Retrageră din Armele Transmisiuni, Informatică și Război Electronic „General Leonard Panait” și coordonată de general-maior (r) ing. Ionel Dumitrescu, cel de-al doilea volum al proiectului „Acum la apel, seniorii” a apărut în toată splendoarea sa, dar și cu emoțiile celor care se vor aplica asupra *mărturisirilor de suflet* făcute de cele 24 de personaje principale ale cărții, generali și ofițeri din armele transmisiuni, informatică și război electronic. În primul volum, numărul celor care au făcut destăinuirii de suflet a fost de 58.

Aflați la vârsta senectuții, cei 24 de autori transmit din trecut spre viitor mărturii de o sensibilitate și de o importanță deosebite.

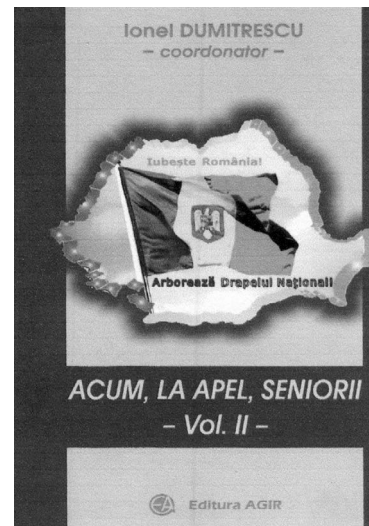
Sunt mărturii care vorbesc de dragostea de patrie și de necesitatea apărării permanente a acesteia. Sunt mărturii care aduc în prim-plan valorile autentice ale armelor pe care le-au slujit și drumul parcurs de acestea.

Fiecare din cele 24 de mărturisiri aduc în prim-plan și aspecte inedite din viața politică, socială, culturală și de altă natură a timpului pe care l-au parcurs.

Citind mărturiile descoperi că acestea pot fi de un real folos pentru cunoașterea istoriei armelor, înzestrarea acestora în ultimii 50 de ani ai secolului XX, modul în care se realizau relațiile dintre oameni și lupta lor neîncetată pentru perfecțiune.

Nu este mai puțin adevărat că fiecare autor poate deveni, prin parcursul său, model pentru generația tânără... și câte n-ar mai fi de spus!

Felicitări coordonatorului și autorilor!

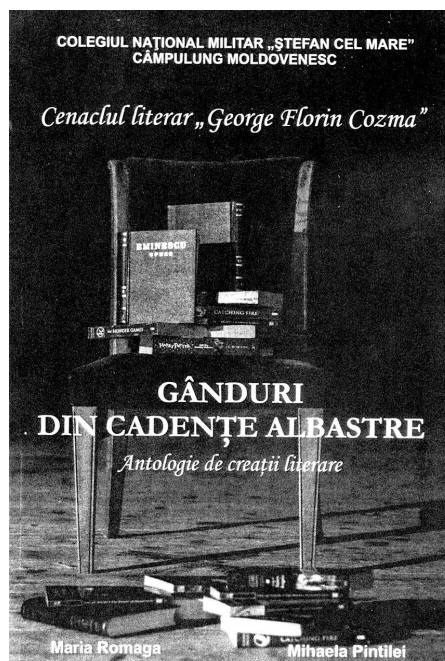

GÂNDURI DIN CADENȚE ALBASTRE - Antologie de creații literare -

După cum mărturisește profesoara Maria Romaga în „Cuvânt înainte”, prezenta antologie „Conține creații literare ale elevilor din Cenaclul Literar «George Florin Cozma». În versuri sau proză, scrierile lor au fost premiate la concursuri specifice, unii clasificându-se la fazele naționale...”.

Este vorba de Cenaclul literar al Colegiului Național Militar „Ștefan cel Mare”, prezenta culegere înglobând creații literare ale membrilor acestuia, pentru perioada 2010-2019. Cei 31 de creatori de poezie sau proză care și-au găsit locul în această antologie au abordat teme de o sensibilitate deosebită, fapt care transpare evident din cele 265 de poezii, ca și din cele 34 de proze scurte inserate în antologie.

Aplecându-ne asupra lor descoperim varietatea subiectelor pe care autorii le-au abordat și mai ales, percepem trăirile și visurile ce-i copleșesc în această perioadă a adolescenței și tinereții.

Multe dintre creații exprimă puternice stări de spirit în urma unor întâmplări din viață, care dau glas fie unor sentimente de bucurie, fie de ajutor, fie...

Nu am încercat o analiză literară, spațiul acordat acestei rubrici este redus, dar suntem convinși că au făcut acest lucru doamnele profesoare Maria Romaga și Mihaela Pintilei, coordonatoarele antologiei.

Noi vom evidenția în această scurtă prezentare doar pe cei mai talentați autori. **În domeniul creației lirice:** Alexandra Comisarschi, Diana Ecaterina Dașchevici, Andreea Bianca Ionică, Petru Cornel Macovei și Cristina Paraschiva Popovici;

În domeniul prozei scurte: Adrian Vorobshevici, Irina Nistor și Karina Teodora Cristian.

Antologia a apărut în 2019 la Editura PIM, Iași.

Felicitări Catedrei de limba română de la Colegiul Național Militar „Ștefan cel Mare”!

MONUMENTE ȘI ÎNSEMNE MEMORIALE DEDICATE EROILOR ROMÂNI DIN MARELE RĂZBOI DE ÎNTREGIRE NAȚIONALĂ. DICȚIONAR

Apărută la Editura Oamenilor de Știință din România, lucrarea de față, semnată de general de brigadă (r) Florian TUCĂ, colonel (r) dr. Cristache GHEORGHE și colonel (r) dr. Eugen SITEANU, prezintă, în prima parte, momente semnificative ale luptei poporului român pentru libertate și întregire. În partea a doua sunt prezentate monumentele și însemnele memoriale dedicate eroilor români din Războiul de Întregire, răspândite pe tot teritoriul țării. Autorii ne fac astfel cunoștință cu 2095 de monumente și însemne memoriale, a căror prezentare este făcută în ordinea alfabetică a județelor, iar în cadrul acestora, în ordinea alfabetică a localităților în care acestea se găsesc. Pentru fiecare monument sau însemn memorial se menționează o serie de date privind amplasarea acestora, din inițiativa cui a fost ridicat și este prezentat pe scurt ce reprezintă.

Partea a III-a a lucrării este dedicată monumentelor și însemnelor memoriale dedicate eroilor români din Primul Război Mondial, aflate pe teritoriul altor țări - Republica Moldova, Ucraina, Bulgaria, Belgia, Franța, Germania, Italia, Ungaria. Felicitări autorilor!

...ȘI REVISTE

MUȘATINII

Ediție omagială nr. 2(104)/2019

Am primit la redacție, cu deosebită bucurie, revista „MUȘATINII”, publicație de suflet a Colegiului Național Militar „Ștefan cel Mare”, ediție închinată împlinirii a 95 de ani de existență a acestei școli, devenită în timp o valoare pentru învățământul preuniversitar românesc. O spun aceasta și cei care au înnobilit paginile prezentei reviste.

Revista este prefațată cu „Un pios omagiu tuturor colegilor mei”, al domnului colonel (r) prof. Constantin Zavati, promoția 1942 – Cernăuți (locul de naștere a Colegiului Național Militar „Ștefan cel Mare”), veteran de război.

Comandantul Colegiului Național Militar „Ștefan cel Mare”, domnul colonel dr. Romeo-Aurelian Popovici, după ce face un popas printre amintiri, încearcă să dea răspuns, în materialul pe care își pune semnătura, la întrebarea: „Ce înseamnă a fi elev într-un liceu militar”. Următoarele pagini ale revistei aduc în prim-plan gândurile unor foști elevi ai Colegiului din diferite promoții, astăzi generali activi și în rezervă (retragere), dar și ale unora dintre profesori.

Aprecierile unora dintre șefii de promoții și nu numai, din ultimii 12-13 ani, aduc în lumină trăirile lor din vremea când erau elevi, dar și îndemnuri pentru elevii de azi ai acestei școli.

Un loc aparte îl ocupă în conținutul revistei „Istoria Colegiului în 95 de curiozități”, pe care o semnează elev fruntaș Daria Balahura, miniinterviurile realizate de elev fruntaș Ana Gherasim, cu profesorii, comandanții și personalul din alte posturi ale Colegiului, și

opiniile, care dau posibilitatea unor serioase analize sociologice și care vor conduce, cu siguranță, la unele dintre cele mai inedite concluzii. Ultima parte a revistei aduce în prim-plan, prin scurtele creații adolescente, în proză și în versuri, sensibilitatea multora dintre elevii acestei școli, pentru a căror dezvoltare multilaterală școala manifestă preocupări permanente.

Revista a fost tipărită la Centrul Tehnic-Editorial al Armatei. Felicitări domnului profesor coordonator Radu Ciumașu, colectivului de redacție, tehnoredactorilor și fotografului revistei!

Gl. bg. (r) dr. GHEORGHE CREȚU

Mușatinii

Revista Colegiului Național Militar „Ștefan cel Mare”

FILE DE ISTORIE

AVRAM IANCU
ȘI TEMPLUL MUNȚILOR APUSENI

Colonel (r) dr. CRISTACHE GHEORGHE

Membru titular al Academiei Oamenilor de Știință din România

Datina străbună a Târgului de fete de pe Muntele Găina, sentimentul profund și complex al istoriei naționale, cultul eroilor și al martirilor ne duc, an de an, în luna iulie, în Munții Apuseni, în acea inexpugnabilă cetate spirituală a românilor, ne obligă la sfinte aduceri aminte.

Oricât ne-ar reține atenția grijile cotidiene din tranziția care de trei decenii nu se mai termină, suntem datori să ne sfințim trecutul, să oficiem acele nobile aduceri aminte, de cinstire a precursorilor. A-i ignora înseamnă să ne ignorăm pe noi înșine, să ne tăiem rădăcinile și să ne ofilim ca neam, în bătaia vânturilor istoriei.

În fiecare an, în luna iulie, suntem datori să călătorim, cel puțin cu sufletul și gândul în Apuseni, la o străveche tradiție populară românească, manifestată de Sfântul Ilie, pe muntele legendar și să pășim pe urmele Craiului Munților, Avram Iancu (1824-1872), de la a cărui naștere se împlinesc 195 de ani.

În Munții Apuseni, cu aur în pânțele, acoperit cu aurul verde al pădurilor de brad, moșii și-au vărsat sudorile trudei nerăsplătite, lacrimile suferinței și sângele luptelor pentru demnitate națională și dreptate socială. În leagănul lor au crescut eroii martiri Horia, Cloșca, Crișan și Avram Iancu, de la a cărui trecere în eternitatea gloriei românești se împlinesc anul acesta 147 de ani.

Îvit din popor, în satul Vidra de Sus, ca un sol al unui zbuciumat și dureros trecut istoric, Avram Iancu – urmașul lui Horia – a rămas în conștiința națională ca un erou de mit și de legendă, legat însă prin mii de fibre de destinul neamului său, un erou între eroi, predestinat să lupte și să se jertfească pentru el, cum atât de frumos și de sincer glăsuiește un cântec popular: *Că mi-i viața juruită./ L-al meu neam făgăduită./ Ca*

să-l scot din iobăgie/ Și să-l pui în bucurie.

Pentru îndeplinirea unui ideal atât de generos, Avram Iancu a înțeles că a trecut vremea vorbelor și a plângerilor și a venit timpul faptelor, cum afirma el răsplat în iarna anului 1847, când la doar 23 de ani neîmpliniți, în împrejurările în care în Dieta nobiliară întrunită la Cluj se dezbătea problema secolului – reglementarea raporturilor dintre iobăgie și stăpânii de pământ – „*Nu cu argumente filosofice și umanitare veți putea învinge acei tirani, ci cu lancea, ca Horia*”. Prin aceste cuvinte el exprima un întreg program, adică

eliberarea din iobăgie și împrumutarea țăranilor pe cale revoluționară.

Derularea spre configurare a stării revoluționare transilvane, concomitent cu cea ungară și europeană, în general, au dat câștig de cauză previziunii sale, astfel că la distanță de un an de zile, în primăvara anului 1848, în împrejurările în care canceliștii români din Tg. Mureș cer desființarea robotelor fără despăgubiri, Avram Iancu să puncteze iarăși fără echivoc: „*Desființarea robotelor fără despăgubire sau moarte*”.

Când Avram Iancu afirma răsplat în Comitetul din Sibiu: „*Domnilor, vorbiți înainte, eu plec în munți și fac revoluție*”. La chemarea lui, românii au pus mâna pe arme pentru că, așa cum declara Craiul Munților: „*Pretențiunile noastre sunt sfinte, precum sfântă e dreptatea și noi românii vom fi gata a le apăra cu orice preț*”.

Amenințați în însăși existența lor istorică, în identitatea lor națională, ardelenii au luptat, sub conducerea lui Iancu, pentru eliberarea lor din închisoarea popoarelor. La ivirea lui Iancu, românii din Transilvania erau socotiți națiune tolerată, ajunseseră iobagi pe moșii străine și sufereau o triplă

exploatare și împilare: națională, socială și religioasă. Nădejțile românilor într-o viață mai omenească, dacă nu erau stinse de vânturile unei istorii potrivnice, abia mai pălpăiau.

La chemarea lui Iancu și a cântecului „Deșteaptă-te române”, pe versurile lui Andrei Mureșanu (1816-1863), s-a resuscitat spiritul de luptă și împotrivirea energică la anexarea Transilvaniei la Ungaria, față de care reacționează, la 3 mai 1848, zeci de mii de români pe câmpia Libertății de la Blaj. Sub conducerea tânărului avocat de 25 de ani, Avram Iancu „românii se adună cu sutele de mii” și formează o armată de voluntari, compusă din țărani, studenți, preoți ortodocși și greco-catolici, funcționari.

Ridicarea la luptă a avut loc după ce autoritățile revoluționare maghiare n-au luat în seamă strigătul de libertate care se înălțase de pe Câmpia de la Blaj, din zecile de mii de inimi și din antologicul discurs al lui Simion Bărnuțiu (1808-1864).

În numele salvării ființei naționale grav amenințată, al dreptății și libertății, Craiul Munților și oștenii săi, conduși de vestiți centurioni, prefecți și tribuni, au luptat cu un eroism exemplar. Rezistența lor în cetatea naturală a Apusenilor, a avut un amplu ecou în conștiința populară, care reverberază până în zilele noastre, aducându-i conducătorului ei aura legendei, admirația creatorilor și recunoștința întregului neam românesc.

În „Craiul Munților” se investise încrederea nemărginită nu numai a românilor transilvăneni, dar și a celor din Țara Românească și Moldova - „*A onora cu triumfuri pe bravii noștri apărători, onorându-ne noi înșine când onorăm bravura și eroismul lui Iancu*” – după

cum scria Alexandru Golescu – Albu, la începutul anului 1849.

Faptul că trupele maghiare, care controlau sub aspect militar în primăvara lui 1849 revoluția transilvană, n-au putut ocupa Munții Apuseni – cetatea de rezistență a moșilor (corpul maghiar al maiorului Hatvani fiind zdrobit în mai 1849, se datorează lui Avram Iancu, personal, în oastea căruia au luptat și preoți, învățători, femei, atrași de puterea de seducție a eroului.

Încă din 1849, când rezistența în Apuseni continua, Gheorghe Barițiu publica în „Gazeta de Transilvania” Marșul lui Iancu, un cântec revoluționar care va deveni, alături de Răsunetu, respectiv „**Deșteaptă-te române**”, unul din cântecele revoluționare cu valoare de simbol, devenit după evenimentele din decembrie 1989, **Imnul nostru național**.

Om politic luminat, Iancu a înțeles mersul istoriei și a încercat să rezolve conflictul și pe cale diplomatică, să poarte tratative cu maghiarii, în aprilie 1849, care din nefericire au eșuat. La îndemnul lui N. Bălcescu, venit special în Apuseni, Craiul Munților a acceptat noi tratative, în vara anului 1849, finalizate printr-un acord care a fost încheiat însă prea târziu, când Transilvania era de-acum atacată de trupele țariste.

E o lecție dureroasă a istoriei, din care unii contemporani ar trebui să învețe foarte mult. E o lecție care îndeamnă la luciditate, înțelegere, respect reciproc, loialitate și colaborare. Dar, de sub durerea de tragedie antică a marelui Iancu, de sub cenușa idealurilor arse, a pălpăit neîncetat flacăra speranței, până când visul atâta vreme neîmplinit al tuturor românilor, s-a înfăptuit la **1 Decembrie 1918**.

Și dacă Tratatul de la Trianon, din 4 iunie 1920, a izbutit să spulbere o ficțiune multiseculară, pentru ca să scoată din întuneric la lumină realitățile etnice ale Europei Centrale, înseamnă că a săvârșit, înainte și mai presus de toate, opera de dreptate istorică.

Peste acest măreț act istoric a plutit și umbra de dincolo de moarte a lui Avram Iancu, cel care a rămas în conștiința neamului ca una dintre cele mai luminoase figuri ale istoriei noastre.

AVRAM IANCU ȘI ARTA MILITARĂ LA ROMÂNI

Col.(r) dr.ing. AVĂDANEI CONSTANTIN
Vicepreședinte al Filialei Județene Alba a ANCMRR

În 1848 se aprinsese vâlvătaia revoluțiilor progresiste, care a cuprins și Țările Române, acestea găsimdu-se în plin proces de modernizare a societății, iar la orizont se întrezăreau elementele coagulante pentru realizarea visului milenar al românilor – crearea României Mari.

În Transilvania, mersul revoluției de la 1848 a fost extrem de complicat, datorită stăpânirii de veacuri a Imperiului Austro-Ungar, fapt care a determinat populația românească să se unească și să lupte contra ambițiilor revoluționarilor maghiari de a alipi Transilvania de Ungaria.

Respingerea hotărârilor de la Blaj din 3/15 mai 1848, proclamarea de către Dieta de la Cluj a anexării Transilvaniei la Ungaria și mai ales măcelul de la Mihalț din 21 mai/2 iunie, când au fost omorâți 12 țărani români, l-au convins pe Avram Iancu, dar și pe alți conducători transilvăneni ai revoluției (Simion Bărnuțiu și George Barițiu), că doar lupta armată a rămas singura soluție pentru ca românii să li se recunoască drepturile lor legitime. În acest scop, Avram Iancu a chemat poporul la arme, organizând direct mobilizarea acestuia în mai multe localități. La 28 mai/9 iunie 1848, vorbind la târgul de la Câmpeni, în fața unei numeroase asistențe, acesta a spus: „*Toată Europa se înarmează pentru a izbândi libertatea. Românii să se pregătească, de asemenea, fiindcă a sosit timpul să fie și ei liberi... Să vă faceți lănci și să vă îndreptați coasăle*”. Îndemnul său a fost primit cu multă însuflețire de către cei de față și mulți alții, care au pornit să se înarmeze, în condiții extrem de dificile, întrucât „*românului în patria sa nu-i era iertat să se înarmeze*”.

Și totuși românii transilvăneni și mai cu seamă cei din Munții Apuseni, moșii din Mogoș, Ponor și Râmeț, din orașul Câmpeni și din comunele Sohodol, Certeje, Albac, Scărișoara, Neagra, Ponorel, Vidra de Jos și Vidra de Sus ș.a. și-au prefăcut coasele în lănci, și-au ascuțit topoarele și furcile de fier, și-au construit tunuri din lemn, așteptând semnalul declanșării luptei.

Concomitent cu înarmarea febrilă a maselor, Avram Iancu a desemnat comandanții zonelor probabile de apărare.

El trebuia să adune și să conducă locuitorii din ținutul Câmpenilor, Simion Balint pe cei din Roșia Montană și ținutul Abrudului, Petru Dobra urma să se ocupe de mobilizarea locuitorilor Zlatnei și a celor din perimetrul înconjurător, Ion Ciurileanu răspundea de ridicarea la arme a zonei Clujului și a Turdei.

După organizarea militară a acestor zone de apărare, Avram Iancu a luat unele măsuri pentru o rapidă instruire a celor înrolați și a organizat un exercițiu de alarmă la 29 mai/10 iunie 1848. La apelul lui, prin străjile trimise pe toate dealurile și prin semnalul clopotelor care-i vesteau să se strângă pentru luptă într-un timp foarte scurt s-au adunat - gata de acțiune - mii de lăncieri.

Cu ocazia alarmei a fost experimentată și organizarea celor prezenți pe grupe de luptă, cete, fiecare dintre ele comandată de un căpitan.

Avram Iancu devenea Prefectul Legiunii Auraria Gemina, de numele căruia se leagă atât apărarea munților, cât și izbânda ideii de libertate națională a tuturor locuitorilor din Transilvania, adevăratul comandant al rezistenței armate în Munții Apuseni, care a întocmit un plan de rezistență clar și ingenios.

Planul se întemeia pe utilizarea condițiilor naturale ale terenului muntos, bine cunoscut moșilor, și pe împrejurarea că adversarul nu s-ar fi putut folosi pentru transportul trupelor sale și al armamentului greu din înzestrare decât de trei șosele mai importante de pătrundere în cetatea Apusenilor. Avram Iancu a stabilit ca fiecare dintre acestea să fie apărate de către un prefect: apărarea văii Arieșului a fost încredințată lui Simion Balint, drumul de la Zlatna lui Axente Sever, iar controlul drumului Zarandului a revenit lui Ioan Budeanu.

Toate căile de comunicații au fost asigurate contra oricărei tentative de pătrundere a inamicului, prin diferite procedee: folosind cete țărănești, blocarea unor drumuri prin baricade din copaci tăiați și bolovani, instalarea serviciilor de cercetare și alarmare la punctele obligatorii de trecere.

Aprovizionarea oastei cu alimente era asigurată de comandamentele de centurii, tribunate și legiuni, apelându-se la sprijinul locuitorilor, la rechiziție din zonele unde se găseau concentrate forțele revoluționare și, în ultimă instanță, la capturi de la inamic.

Măsurile de apărare întreprinse de Avram Iancu și colaboratorii săi apropiați s-au dovedit judicioase și oportune. La 29 septembrie/10 octombrie 1848 Kossuth Lajos a lansat un ultimatum către românii transilvăneni prin care le cerea ca în termen de 8 zile să depună armele și să dea ascultare guvernului de la Pesta.

Ultimatumul nu a fost acceptat de români și, în consecință, Consiliul Național Român de la Sibiu a

Scenă de luptă la poalele Apusenilor

aprobat, la 9/21 octombrie 1848, ca forțele revoluționare române să riposteze cu armele.

Oastea populară a vitejilor lăncieri-moți, condusă de „Craiu Munților” și eroicii lui prefecți, tribuni, centurioni etc. au înscris, pe timpul celor aproape zece luni de lupte grele, una dintre cele mai dramatice și mai eroice pagini din întreaga noastră istorie a luptei pentru eliberare socială și națională.

În prima jumătate a anului 1849, guvernul ungar și-a intensificat agresiunea militară, transferând în Transilvania o puternică armată permanentă, condusă de generalul Iosif Bem.

Încercările inamicului din iarna, primăvara și vara anului 1849 de a pătrunde în cetatea naturală a Munților Apuseni, organizată de jur împrejur pentru apărare, au fost concentrate îndeosebi pe văile Someșului, Calatei, Arieșului, Crișului Alb și Crișului Negru.

Toate acțiunile de a pătrunde în munți au fost sortite eșecului.

În acțiunile militare purtate de oastea revoluționară, comandanții legiunilor au dovedit iscusință și au aplicat cu măiestrie principiile tactice ale luptei armate: și-au proporționat just forțele avute la dispoziție în raport cu obiectivul urmărit, ilustrative în acest sens fiind luptele din împrejurimile Blajului și Aiudului; și-au concentrat forțele și mijloacele în sectoarele principale ale luptelor, cum au fost cele de pe văile Arieșului, Ampoiului, la Ponor, Baia de Criș ș.a. unde, de altfel, s-au obținut succesele cele mai însemnate; și-au conceput dispozitivul de așa manieră încât apărarea a fost organizată circular și eșalonat, ceea ce a permis lovirea inamicului succesiv și permanent, pe măsura înaintării forțelor acestuia; au recurs la cele mai ingenioase metode, forme și procedee de luptă - apărarea pe direcții, bararea trecătorilor, ambuscade,

lovirea inamicului pe căile de apropiere, hărțuirea, învăluirea flancurilor adversarului etc.

Elementele strategiei militare utilizată de Avram Iancu au fost sesizate și de adversari. Ofițerul Pataky-Pieringer din armata de represiune arăta următoarele despre felul de luptă al moților: „*Peste tot românii au făcut cu foarte multă iscusință acest război de guerilă. Un asemenea popor este aproape de neînving, când se apără disperat în munții săi, profitând din plin de avantajele terenului.....În afară de aceasta, ei aveau și avantajul că erau deprinși cu urcușul dealurilor de acasă și, îmbrăcați ușor, cunoșteau fiecare copac, fiecare tufă*”.

Numai prin efortul conjugat al tuturor, Avram Iancu instaurează o adevărată „republică românească” în Apuseni, acel „ținut al minelor” care a devenit „centrul adevăratului război național”.

Avram Iancu, în calitate de comandant al forțelor revoluționare din Apuseni a utilizat în mod judicios și exact forme superioare de pregătire tactică și de luptă, variate forme și procedee de ducere a luptei, importante principii ale artei militare, cum ar fi concentrarea eforturilor pe direcțiile cele mai probabile de atac din partea inamicului, repartizarea proporțională a forțelor și mijloacelor în funcție de situațiile create în momentele decisive ale luptei, realizarea surprinderii în acțiuni ș.a.

Este meritul lui Avram Iancu de a fi știut să adapteze împrejurărilor excepționale create de revoluția de la 1848, modalitatea tradițională de luptă a poporului român în fața invadatorului puternic - războiul popular. Acesta a realizat o serioasă și solidă sinteză între experiența luptei multiseclare de apărare a independenței și principiile noi de organizare și acțiune a armatei în epoca modernă, sinteză care va sta la baza creării sistemului militar național modern.

SFÂNTU GHEORGHE, PRIMUL ORAȘ ROMÂNESC ELIBERAT DUPĂ PATRU ANI DE LA OCUPAREA ACESTUIA ÎN URMA DICTATULUI DE LA VIENA

Colonel (r) IOACHIM GRIGORESCU
Președintele Filialei Județene Covasna a ANCMRR

Acțiunile de luptă desfășurate de trupele române, în cooperare cu cele sovietice, pentru lichidarea intrândului din partea de sud-est a Transilvaniei se încadrează în operația de apărare a Armatei 4 Române pentru oprirea ofensivei forțelor inamice din centrul podișului Transilvaniei, între 5 și 8 septembrie 1944.

În timp ce forțele principale ale Armatei 4 Române, comandată de generalul Gheorghe Avramescu, duceau lupte grele pentru oprirea ofensivei germane-horthyste, aripa dreaptă a armatei (corpul de munte, comandat de generalul de divizie Ion Dumitrache), ducea cu succes ofensiva pentru lichidarea intrândului inamic.

Pentru nimicirea forțelor adverse din această zonă au acționat în cooperare forțele române și cele sovietice ajunse în zonă, astfel:

- Corpul de munte român (cu Diviziile 1 munte și 3 infanterie-instrucție) și corpul 33 sovietic (cu Diviziile 202 infanterie sovietică și „Tudor Vladimirescu”) au trecut la ofensivă cu efortul principal pe direcția: orașul Sfântu Gheorghe, Odorhei, Târgu Mureș;

- Corpul 24 armată sovietic (în cadrul căruia luptau și Divizia 103 munte, Detașamentul blindat și regimental 7 artilerie grea – toate române), pe direcția Mihăileni, Praid, Reghin. Cele două direcții converg în final către aceeași zonă geografică, asigurând astfel o învăluire a dispozitivului inamic.

La 7 septembrie, forțele de pe prima direcție au trecut la ofensivă, lovitura principală fiind executată cu flancurile interioare ale celor două corpuri, unde acționau, de fapt, forțe române (Divizia 1 munte și Divizia „Tudor Vladimirescu”). Lupte deosebit de grele s-au dat în zona localității Ilieni, unde trupele ungare din Grupul 67 vânători-frontieră au opus o rezistență deosebit de dărză. Cu toate eforturile inamicului, poziția acestuia a fost ruptă, trupele române respingând numeroase contraatacuri, au pătruns adânc în dispozitivul de apărare, până în seara zilei producând pierderi importante apărătorului, cifrate la 22 militari morți și 234 răniți.

Grele au fost și pierderile Regimentelor 3 și 2 infanterie, între cei căzuți în luptă amintim pe maiorul **Ioan Cranta**, din Regimental 3, sfărțec de schijele unui proiectil. O faptă de arme cu totul deosebită a săvârșit sublocotenentul **Gheorghe Turturică**, comandant de pluton în compania de puști antitanc a Regimentului 2 infanterie. În jurnalul de luptă al regimentului fapta sa este consemnată laconic: „În ziua de 7 septembrie 1944, în apropierea satului Ilieni, unitatea sa a fost contraatacată de tancuri germane”. În momentul când în dispozitivul companiei au pătruns mai multe tancuri, creând o situație critică pentru întregul dispozitiv al unității, bravul ofițer a aruncat câteva grenade. Văzând că nu poate opri înaintarea coloșilor de oțel, s-a urcat pe unul dintre tancurile grele, a deschis capacul turelei și a aruncat o grenadă. Explozia a scos din luptă tancul inamic, dar a curmat și viața viteazului ofițer.

În ziua următoare, **8 septembrie**, atacul a fost reluat cu și mai mare înverșunare, inamicul fiind alungat pas cu pas, suferind pierderi însemnate. Batalioanele 2 și 3 vânători de munte din Divizia 1 munte (comandată de generalul de brigadă **Grigore Bălan**, iar după căderea acestuia la datorie, de generalul de brigadă **Ion Beldiceanu**), care înaintau dinspre frumoasa localitate Vâlcele, precum și ostașii Regimentului 2 infanterie din Divizia „Tudor Vladimirescu” (comandant colonel **Nicolae Cambrea**), au pătruns în orașul Sfântu Gheorghe. **Era primul oraș românesc eliberat, după patru ani de cruntă și nedreaptă stăpânire horthystă.**

Înaintând viguros, vânătorii de munte au depășit orașul, iar până în seara aceleiași zile au ajuns în zona localității Arcuș. Eliberarea orașului Sfântu Gheorghe a creat premisele necesare continuării ofensivei și realizării joncțiunii pe cursul râului Mureș, cu forțele principale ale Armatei 4 Române. Începând cu data de 9 septembrie corpul de munte și-a continuat ofensiva spre Odorhei (Corpul 33 armată sovietic fiind regrupat și trimis pe o altă direcție). La nord de

orașul Sfântu Gheorghe forțele adverse au opus noi și noi rezistențe pentru menținerea înălțimilor care dominau întreaga zonă.

În cursul aceleiași zile, după amiază, în zona localității Arcuș, trupele germane-horthyste opuneau o nouă rezistență. Generalul Grigore Bălan, care se îndepta spre punctul de comandă al Batalionului 2 vânători de munte, pentru organizarea unui nou atac, a fost rănit grav de schijele unui proiectil. Deși a fost spitalizat urgent, generalul Bălan s-a stins din viață la 13 septembrie 1944. În semn de prețuire față de curajul și abnegația în luptă, militarii Diviziei 1 munte au înălțat pe locul unde a fost rănit comandantul lor o cruce care să amintească peste veacuri faptele sale de arme.

În dârza confruntare cu inamicul, vânătorii de munte au plătit noi și noi tributuri de sânge. Astfel, plutonul sublocotenentului **David Păiuș**, din Batalionul 3 vânători de munte, a apărat cu mult curaj înălțimile cu cota 623, aflată imediat la sud de orașul Sfântu Gheorghe. Prin rezistența lor și priceperea comandantului, militarii plutonului au reușit să oprească contraatacul inamic executat în scopul recuceririi orașului, însă în luptă, bravul lor comandant a fost secerat de rafala unei mitraliere

vrăjmașe. Fapta sa de arme nu a rămas necunoscută. Acolo, pe acele înălțimi, s-a ridicat un mic monument pe al cărui soclu se înalță o cruce de marmură, pe care sunt înscrise numele ofițerului erou și faptele sale, iar înălțimea cu cota 623 poartă de atunci, numele de „**Dealul Sublocotenent Păiuș**”.

Continuând înaintarea, corpul de munte a eliberat localitățile Micfalău, Bățani, Biborțeni, Racoșul de Sus și altele, situate în valea Oltului superior, silind inamicul să se retragă spre Târgu Mureș.

* * *

Faptele de arme ale ostașilor români care au luat parte, cu 75 de ani în urmă, la eliberarea orașului Sfântu Gheorghe au fost evocate cu ocazia manifestărilor pregătite și desfășurate în ziua de 8 septembrie 2019, la care au vorbit despre importanța evenimentului Prefectul Județului Covasna, comandantul garnizoanei Sfântu Gheorghe, președintele Filialei Județene Covasna a Asociației Cultul Eroilor „Regina Maria” și reprezentantul Brigăzii 81 Mecanizate Bistrița.

Au prezentat onorul eroilor căzuți în înclăștarea cu inamicul la începutul lunii septembrie 1944 în orașul Sfântu Gheorghe și împrejurimi militarii din Brigada 81 Mecanizate Bistrița și din Jandarmeria călare București și au fost depuse coroane de flori.

30 DE ANI DE LA REVOLUȚIA DIN DECEMBRIE 1989 LA SIBIU

Interviu cu scriitorul col. (r) prof dr. CONSTANTIN MONAC

Col.(r) VICTOR NEGHINĂ

Cu ani în urmă ați lansat, la Cercul Militar Sibiu, cartea **ADEVĂR DESPRE DECEMBRIE 1989 - conspirație - diversiune - revoluție**, moment la care au participat cadre militare active și în rezervă, membri ai cenaclurilor literare „George Topârceanu” și „Cenaclul de Păltiniș”, mulți cetățeni sibieni care participă la manifestările organizate de instituția de cultură a armatei din Sibiu. Pentru că ne aflăm la 30 de ani de la Revoluția din decembrie 1989, am considerat deosebit de important să realizăm acest interviu, prin care să le reamintim sibienilor de acele zile sângeroase, când peste 100 de sibieni, între care zeci de militari, și-au pierdut viața pentru victoria revoluției.

1. *În debutul interviului vă rog să ne spuneți ce amintiri vă leagă de orașul de pe Cibin?*

M-ați introdus pe tărâmul nostalgiei. De minunatul oraș Sibiu mă leagă multe și plăcute amintiri. Este orașul tinereții mele și spunând tinerețe consider că spun totul. Din punctul meu de vedere, în această etapă a vieții, frumosul, binele, împlinirea, satisfacțiile, se înrădăcinează în adâncul memoriei, estompând tot ce am trăit la alt nivel valoric.

În Sibiu s-a realizat în mare măsură modelarea personalității mele din punct de vedere intelectual, psihic, fizic... Aici am urmat și absolvit cursurile Școlii Militare de Ofițeri Activi de Transmisiuni, o școală, ca și celelalte din domeniu, a responsabilității, maturității, curajului, privațiunilor. Aici am urmat și absolvit cursurile Facultății de Drept, perioadă care îmi amintește de profunda emulație intelectuală din Institutul de Învățământ Superior Sibiu al acelor vremuri, emulație întreținută de un corp profesional în majoritate tânăr, temeinic pregătit, deosebit de ambițios și exigent în a te face să pătrunzi în tainele adânci ale științei dreptului.

Sibiul este și Garnizoana militară a tânărului locotenent, locotenent major, căpitan Constantin Monac.

La absolvirea școlii militare, după o perioadă de un an desfășurată într-o unitate operativă dintr-o altă garnizoană, am fost mutat, *la ordin*, în Sibiu, unde mi-am desfășurat activitatea, la început la comanda unor subunități, apoi ca lector la catedrele de științe

socio-umane. Este perioada care îmi amintește cu deosebită satisfacție de eforturile făcute pentru noi acumulări intelectuale, de puternica dorință de afirmare profesională, de spiritul de competiție și profundele relații camaraderești din colectivele în care activam. Reușita cu brio la concursul de admitere și perioada celor doi ani de detașare pentru a urma cursurile Academiei Militare au încununat pe deplin acea perioadă.

Nu în ultimul rând, menționez cu plăcere faptul că Sibiul este orașul împlinirii mele în plan familial. Aici mi-am cunoscut soția, Natalia și ca ofițer de carieră, aici mi-am întemeiat o familie frumoasă, din care au rezultat doi copii, Cosmin-Mihai și Raluca-Gabriela, ambii sibieni prin naștere și prin absolvirea cursurilor grădiniței de limba germană, astăzi oameni realizați, Cosmin dăruindu-mi și un nepoțel – Damian-Nicolai.

2. *Vă propun să prezentați cititorilor cartea dvs. de vizită, precum și un bilanț al activității pe plan editorial.*

Cartea mea de vizită, ca ofițer al Armatei României, continuă cu îndeplinirea a diverse funcții în structurile centrale ale Ministerului Apărării Naționale și ulterior într-un prestigios institut de studii și cercetări. În această ultimă perioadă am găsit locul și cadrul prielnic punerii în valoare a acumulărilor intelectuale anterioare, implicarea fiind totală asupra noilor obiective și cerințe de cercetare generate de perioada de preaderare și aderare a României la NATO, când împreună cu colegii mei am elaborat zeci de studii, analize și documentare care s-au constituit în fundamentele documentelor programatice și ale noii legislații care definesc statutul României de membru NATO, statut dobândit predominant prin marile eforturi și sacrificii ale militarilor Armate, astăzi din păcate aproape uitate.

După trecerea în rezervă și părăsirea mediului militar, activitatea mea profesională a continuat într-un alt domeniu, timp de 17 ani am lucrat ca funcționar și înalt funcționar public parlamentar, cu responsabilități și aplicare pe domeniul dreptului și procedurilor parlamentare și al administrației parlamentare, timp în care m-am străduiut mereu și în perioadele bune am reușit să susțin și să promovez în plan legislativ unele drepturi și interese ale militarilor.

Perioadele în care am activat ca cercetător științific și apoi în structurile parlamentare au fost cele mai prolifiche în plan editorial. Pe lângă publicarea a diverse studii și articole de doctrină și teorie militară, securitate națională, drept administrativ, drept parlamentar, drepturile omului, mi-am pus semnătura, în calitate de autor sau coautor, pe un număr de 9 lucrări apărute în diverse edituri, lucrări dintre care o parte este dedicată momentului de istorie recentă a României - Decembrie 1989.

3. *Despre conținutul cărții dedicată Revoluției din 1989 din Sibiu, ce ne puteți spune?*

Nu am scris o carte dedicată special Revoluției din Decembrie 1989 de la Sibiu, deși complexitatea evenimentelor petrecute în această garnizoană oferă material pentru multe volume, unele scrise de către alți autori, în special din cei localnici, autori care au privit din diverse ipostaze evenimentele deosebit de ample, controversate și sângeroase petrecute în orașul de pe Cibin în acele zile și nopți. Aplecarea mea asupra evenimentelor de la Sibiu a fost în cadrul mai larg pe cuprinsul a trei lucrări editoriale dedicate în ansamblu Revoluției Române din Decembrie 1989, lucrări dintre care una - **ADEVĂR DESPRE DECEMBRIE 1989 – conspirație-diversiune-revoluție** a fost lansată și la Sibiu. Evenimentele din decembrie 1989 de la Sibiu prin localizare, modul de desfășurare și greul tribut de sânge plătit, au particularități distincte, iar în prezentarea lor pe cuprinsul celor 3 lucrări le-am acordat importanța cuvenită, având în vedere în mod deosebit aceste particularități, în conexiunea lor cu evenimentele de pe întreg teritoriul României, toate analizate în contextul intern și internațional al perioadei respective.

Privind din punctul de vedere al situației interne, în decembrie 1989 Sibiul se înscria pe aceleași coordonate ale unor privațiuni, constrângeri și nemulțumiri ale populației, toate acestea generate de opacitatea, lipsa de flexibilitate a regimului, de imposibilitatea oricăror acțiuni reformatoare, de neluarea în considerare și găsirea unor soluții la semnalele venite din exterior.

Caracteristic pentru Sibiu era faptul că atunci ca și acum, acesta constituia un important centru politic, economic, administrativ și cultural al României, era una dintre garnizoanele militare mari ale țării - cel mai puternic centru al învățământului militar, în școlile de profil aflate aici formându-se majoritatea cadrelor armatei. Numirea ca prim-secretar al Comitetului Județean al PCR Sibiu a lui Nicu Ceaușescu, fiul preferat al familiei, considerat de către cei apropiați un eventual succesor al tatălui său, a creat aici o situație specială, atât în ceea ce privește statutul și răspunderea

forțelor aparținând Ministerului de Interne, cât și în raporturile acestora cu unitățile militare subordonate Ministerului Apărării Naționale.

Pe de altă parte, evenimentele de la Sibiu din decembrie 1989 nu puteau fi prezentate decât în tabloul realităților și mișcărilor transformatoare din acea vreme din Europa Centrală și de Est, mișcări de a căror tăvălug România nu putea fi ocolită. Pentru cancelariile vestice precum și pentru Moscova, ceea ce se petrecea în România condusă de către „neascultătorul” Ceaușescu era de neadmis, fapt pentru care, începând cu a doua jumătate a anului 1989, asistăm la o acțiune concertată a forțelor – atât din Est cât și din Vest – care se dovedeau tot mai decise să obțină îndepărtarea lui Ceaușescu și a regimului său de la conducerea țării. În cartea lansată la Sibiu, dar și în celelalte, pe baza documentelor din arhivele Ministerului Afacerilor Externe, Departamentului Securității Statului, Direcției de Informații Militare, multe dintre acestea prezentate în integralitatea lor, am evidențiat ferm, convingător, faptul că în evenimentele din decembrie 1989, în România, au fost implicate forțe potrivnice aspirațiilor generale ale poporului de diferite culori și calibre. Întâlnirile Gorbaciov-Bush, Gorbaciov-Mitterand, Kohl-Mitterand, declarațiile lui Gyula Horn, pozițiile țărilor membre ale Pieței Comune și statelor membre NATO, implicarea serviciilor de informații și propaganda iredentistă maghiară, a altor servicii de informații, dislocările și mișcările de trupe maghiare în imediata vecinătate a granițelor noastre, fiind deosebit de relevante.

Agitația mediilor politice și jurnalistice maghiare în acel sfârșit de an 1989 evidențiază clar faptul că Ungaria, cu tenacitate și printr-un excelent lobby, acționa pentru „internaționalizarea” problemei Transilvaniei, fapt pentru care alături de Capitala țării-București orașe din Ardeal și Banat, precum: Timișoara, Cluj, Sibiu, Arad, Brașov, Târgu Mureș reprezentau marea miză a destabilizării.

Împrejurările acestea, situația specială deosebită a Sibiului, dar și dispunerea principalelor obiective ale Ministerului Apărării Naționale și Ministerului de Interne una vis-a-vis de alta, au determinat punerea în aplicare a unor acțiuni diversioniste destabilizatoare, cu urmările cele mai sângeroase. În cartea la care m-am referit mai sus, capitolul dedicat Sibiului l-am intitulat: **SIBIU- Un plan diversionist „adaptat la teren”.**

4. *Care au fost cele mai semnificative momente în desfășurarea Revoluției din 1989 în orașul Sibiu?*

Ca în întreaga țară, ca în toate zonele și orașele fierbinți și la Sibiu se disting clar două etape ale

evenimentelor – până în 22 decembrie la plecarea soților Ceaușescu din clădirea fostului CC al PCR și după momentul fugii cuplului dictatorial.

Din păcate, momentele semnificative sunt tragice.

În prima etapă, momentele semnificative pentru Sibiu sunt cele de o violență ieșită din comun, provocate de indivizi înarmați cu sticle incendiare și obiecte contondente. Astfel, în dimineața zilei de 21 decembrie la Întreprinderea Balanța apar manifestări pașnice de solidaritate cu Timișoara și de revoltă împotriva dictaturii ceaușiste, dar în paralel în câteva puncte din oraș, alături de manifestări pașnice, asistăm la acțiuni violente: în Piața Republicii, actuala Piața Mare, este devastată librăria, este răsturnat și incendiat un autoturism al miliției, militarii scoși în apărarea obiectivelor sunt loviți cu pietre, sticle, borcane, se încearcă dezarmarea lor, fapt pentru care căpitanul Cristian Teodorescu, ordonă subunității pe care o comanda să execute foc de avertisment în plan vertical. În după-amiaza zilei de 21 și dimineața lui 22 decembrie asistăm la manifestări deosebit de violente îndreptate împotriva sediului și lucrătorilor Ministerului de Interne și a militarilor din cordoanele de protecție.

Este clar că „*dirijorii*” doreau sânge, victime, măcel, represiune sângeroasă, compromiterea forțelor de ordine, ceea ce nu a întârziat să apară, ajungându-se la situația în care două categorii de forțe înarmate aflate până atunci în relații cordiale, de bună amiciție și vecinătate, devin forțe ostile, beligerante, urmările fiind tragice. Iată cât de bine a reușit la Sibiu planul diversionist „*adaptat la teren*”.

Din nefericire, plecarea soților Ceaușescu din sediul Comitetului Central nu a dus la oprirea ostilităților. Scenariul și regia acțiunilor cereau în continuare victime omenesti, distrugeri materiale, haos generalizat, decimarea unor instituții de forță și tot din nefericire, Sibiu a deținut recordul la acest capitol, prin anihilarea în totalitate a miliției și securității.

Planul diversionist a fost extrem de bine pus la punct la Sibiu. Elemente și acțiuni complexe, ce țin de ceea ce astăzi numim „*război hibrid*”, au fost utilizate cu „*rezultate remarcabile*”, reușind, printre altele să se ridice la cote paroxistice starea psihică a deținătorilor de arme și în general a sibienilor.

5. *Ați făcut mai multe referiri la „diversiune”, la „plan diversionist”, dacă puteți să detaliați mai mult aceste aspecte în cazul evenimentelor de la Sibiu?*

Este limpede faptul că pe tot parcursul evenimentelor din decembrie 1989 diversiunea a fost inamicul surpriză, feroce, de cele mai multe ori invizibil, căruia

societatea românească și, în mod deosebit armata, a trebuit să-i facă față.

Astăzi este fără dubii faptul că laboratoare specializate creează și testează tehnici deosebite de manipulare din ce în ce mai sofisticate care sunt pregătite pentru a fi folosite la locul și momentul potrivit.

Testarea acestor arme în Romania, o țară cu populația puțin sau aproape deloc informată și pregătită în a le face față, este rezultatul înțelegerilor de la Malta din 2-3 decembrie 1989, a iredentismului și revizionismului emigrației maghiare în străinătate și desigur peste ani, când arhivele CIA, Mossad-ului, KGB-ului vor fi accesibile cercetătorilor, enigmele vor fi dezvăluite.

Sibiul a fost supus în acele zile multora dintre tehnicile și metodele diversioniste. Cercetările ulterioare efectuate de către Comisia Senatorială „Decembrie 1989”, Parchetul General, declarațiile martorilor în procesele derulate, au evidențiat un plan diversionist foarte bine pus la punct. Din acest plan au făcut parte momentele de incitare și provocare a armatei din ziua de 21 decembrie, cu exemple concrete: rănirea prin împușcare a doi tineri pașnici cu gloanțe trase din podul unei clădiri din Piața Mare în același moment în care subunitatea militară executa foc de avertisment în plan vertical sau împușcarea mortală a elevului Mititi Dan aflat în cordonul de protecție a UM nr. 01512 cu glonț tras din clădirea Policlinicii cu Plată, aflată vis-a-vis de unitate, lipită de clădirea Inspectoratului Județean al Ministerului de Interne, creându-se astfel momentul declanșator al confruntărilor tragice Armată-MI. De asemenea, s-a dovedit că indivizii deosebit de violenți care au acționat în zilele de 21 și 22 decembrie consumaseră substanțe halucinogene.

Diversiunea psihologică, dezinformarea permanentă a armatei și a populației, răspândirea neconținută în mod profesionist, a psihozei zvonului și informației false au făcut parte din arsenalul tehnicilor de diversiune utilizate din plin la Sibiu, acestea având un scop precis: *reacția emoțională și scăderea capacității de gândire critică*. Mai mult ca oriunde, la Sibiu ținta precisă a dezinformării a fost securitatea, pornind de la percepția populației că aceasta reprezintă instrumentul folosit de Ceaușescu pentru a-și exercita dominația, cât și de la rivalitatea presupusă a exista între Armată și aceasta. Securitatea a fost mereu prezentată ca dușmanul nr. 1, asupra căreia se urmărea a fi canalizată ura populației dezorientate și îndreptată intervenția în forță a Armatei. Aceasta, ca deținătoare a multor

informații și ca protectoare contrainformativă trebuia anihilată, lucru care la Sibiu s-a realizat perfect.

Parte componentă a scenariului diversionist au fost teroriștii care la Sibiu au fost prezenți și foarte activi, au acționat cu profesionalism, provocând mereu deschiderea focului de către armată. Sunt date certe despre prezența în Sibiu în acele zile a unor „*turiști sovietici*” și a unor agenți ai structurilor informative din Ungaria.

În același timp, prezența lui Nicu Ceaușescu în fruntea Județului Sibiu nu exclude măsuri cu totul speciale luate în baza Ordinului strict secret al Ministerului de Interne nr. 002600 din 1988, măsuri care prevedeau modul în care se va acționa, în strictă conspirativitate, în situațiile excepționale provocate de încercarea de înlăturare de la putere a lui Ceaușescu, de atentat la securitatea persoanei și a familiei sale. Acțiunile în acest sens s-au declanșat, fie în baza unui ordin superior, fie din proprie inițiativă, uzitându-se de pregătirea adecvată a unor indivizi special recrutați, de logistica de care dispuneau, logistică ce presupunea armament, muniție, echipamente, apartamente, locuri de supraveghere.

Pe acest fond diversionist, cauzele tragediilor de la Sibiu, pot fi în același timp găsite, în numărul mare de arme deținute de către persoanele dubioase care au vandalizat sediile miliției și securității, în scăparea de sub control a armamentului de la gărzile patriotice, dar și în modul în care au acționat uneori militarii care, sub presiunea diversiunii psihologice a unor ordine contradictorii primite de la diferite persoane care reprezentau eșaloanele superioare, a pierderii echilibrului emoțional, au dat replici de multe ori disproportionale la incitățile exercitate asupra lor.

6. Vă propun să formulați câteva concluzii privind desfășurarea și urmările Revoluției din Decembrie 1989 la Sibiu.

Despre Revoluția din Decembrie 1989 s-au tras multe concluzii, dar odată cu detașarea în timp putem fi mai lucizi în a emite noi și temerare concluzii. Deficitari am fost și suntem în a sintetiza învățăminte, nu atât la nivel individual cât la nivel societal, dar mai ales, în a considera acest moment de cotitură din istoria noastră, cu bunele și relele lui, ca pe o mare șansă, ca un factor al renașterii conștiinței naționale, al canalizării resurselor și energiilor poporului nostru pe un drum care să asigure ajungerea și situarea la același nivel cu națiunile civilizate și prospere.

În decembrie 1989 istoria și-a făcut loc prin labirintul complex al hazardului. România, supusă

unei puternice conspirații externe, **prin care i se croise soarta de mai târziu a Iugoslaviei**, a plătit greul tribut de sânge, tribut la care sibienii au contribuit substanțial și, din fericire, pe acest fond al răului, românii au stăpânit actul final, iar poporul și-a câștigat bine-meritata libertate. Dar grav este faptul că românii nu au înțeles că libertatea oferă multe drepturi dar corelativ incubă și multe obligații, a căror nerespectare duce spre haos și anarhie, spre lipsă de orgoliu și demnitate.

Acum la 30 de ani din entuziasmul pornirii pe noul drum **se pare că n-a mai rămas mare lucru**, imediat șacali înfometate, hiene apărute din toate părțile **s-au repezit asupra „muribundeii avuții naționale comuniste” prădând-o, sfârtecând-o; pungașii, descurcăreții s-au năpustit asupra resurselor de diferite feluri și a finanțelor**; manipulatorii și diletanții asupra cuvintelor; asistăm neputincioși la avantajele în timp a autorilor conspirației și diversiunii asupra României și la dorința continuă, acerbă a altora de sfârtecarea a acesteia.

Cu mari sacrificii, condiționări și renunțări am ajuns în NATO și UE, gândind, în naivitatea noastră că automat suntem egali în drepturi cu ceilalți membri, ceea ce nu este posibil din cauza lipsei de demnitate, de caracter, dezbinării, **incompetenței în rândurile celor care ne reprezintă**, cât și a incoerenței în a avea un drum al nostru, **un proiect de țară**, care să ne individualizeze, să ne reprezinte și să fim credibili, fermi și competitivi în fața partenerilor.

În entuziasmul libertății prost înțelese, nu vrem să realizăm faptul că **diversiunea psihologică, manipularea, spălarea creierelor, demarată profesionist în decembrie 1989, ni se servește astăzi ca meniu zilnic**, conspiratorii de atunci își actualizează mereu planurile, își perfecționează tehnicile.

Am ajuns astfel să **trăim azi într-o Românie mozaicată, debusolată, puternic stratificată social, care a renunțat la marile valori naționale, înlocuite cu surogate și nonvalori. Ne aflăm permanent într-un război român contra român. Am întâmpinat Centenarul Marii Uniri într-o dezbinare Națională, situată la cote alarmante**, îndepărtați mult de idealurile din decembrie 1989 și mai îndepărtați de idealurile, dăruirea și demnitatea unioniștilor din 1918, de a căror spirit era puternic pătruns.

Sibiul acelor vremuri. **E momentul mi se pare că este chiar foarte târziu, să înțelegem că s-a ajuns mult prea departe**, că trebuie să resetăm totul, **să punem mai presus de toate unitatea și coeziunea națională**, că numai uniți vom învinge, dezbinați vom fi învinși ca și până acum!

ANIVERSĂRI

CONDUCEREA ANCMRR „ALEXANDRU IOAN CUZA” A SĂRBĂTORIT ZIUA ARMATEI ROMÂNIEI

Gl. mr. av. (r) ing. VASILE DOMNU
Vicepreședinte al ANCMRR

25 octombrie este ziua în care sărbătorim Armata României, cea care la 25 octombrie 1944 a eliberat de sub ocupația hitleristo - horthystă partea de nord-vest a Transilvaniei, ocupată de Ungaria horthystă prin Dictatul de la Viena, din 30 august 1940, în urma bătăliilor de la Carei și Satu Mare, desăvârșindu-se astfel eliberarea întregului teritoriu al țării. La aceste acțiuni au participat divizii constituite din ostași aparținând tuturor provinciilor românești, ceea ce reprezintă un strălucit simbol al unității naționale.

În semn de recunoștință față de Armata României, care și-a consacrat toate eforturile pentru apărarea țării și a libertății poporului român, prin Decretul Nr. 381 din 1 octombrie 1959, Guvernul României a stabilit data de **25 octombrie** ca zi de sărbătoare pentru Armata României și pentru poporul român.

În vederea sărbătoririi Zilei Armatei României din acest an, pe baza Planului de Activități al Asociației și al programului elaborat de Domeniul strategie și probleme militare, la care a participat tot aparatul central, s-a stabilit o serie de măsuri aprobate apoi de Biroul Permanent Central.

Activitățile care s-au desfășurat cu prilejul sărbătoririi Zilei Armatei României în acest an, au fost organizate și desfășurate la nivel central și la filiale astfel:

I. La nivel central s-a organizat și desfășurat la **22 octombrie 2019** o reuniune omagială care a cuprins următoarele activități: Ședința Biroului Permanent Central: Simpozion organizat cu prilejul aniversării a 75 de ani (25 octombrie 1944-25 octombrie 2019), de la eliberarea de către Armata României a teritoriului național de sub ocupația hitleristo-horthistă; participare la un concert prezentat de o formație artistică a Ansamblului Militar „Doina” al Armatei.

Cu sprijinul Statului Major al Apărării și al structurilor de specialitate din Ministerul Apărării Naționale, în special Direcția Calitatea Vieții Personalului, Comandamentul Logistic Întrunit, Cercul Militar Național, Ansamblul Artistic al Armatei, Asociația Națională a Cadrelor Militare în Rezervă și în Retragere „Alexandru Ioan Cuza” a organizat și desfășurat, în ziua de 22 octombrie 2019 un **Simpozion** cu dublă semnificație: **Aniversarea a 75 de ani de la eliberarea ultimei palme de pământ din România de sub ocupația hitleristo-horthistă, în ziua de 25 Octombrie 1944, prilej de omagiere solemnă a Armatei României și Sărbătorirea Zilei Internaționale a Persoanelor Vârstnice.**

La Simpozionul dedicat Zilei Armatei României, care s-a desfășurat în Sala de Spectacole a Cercului Militar Național, au participat membrii Biroului Permanent Central, ai Aparatului de lucru, ai Comisiilor statutare, ai Grupului Consilierilor Seniori, membrii ANCMRR din Filialele de sector din Municipiul București, ale Județelor Ilfov și Giurgiu precum și invitați, reprezentanți ai categoriilor de forțe ale Armatei, Uniunii Naționale a Veteranilor de Război, ai structurilor asociative din Sistemul de Apărare, Ordine Publică și Securitate Națională, inclusiv cele din „FORUMUL” rezerviștilor militari și ai Consiliului Național al Persoanelor Vârstnice.

Activitatea a fost moderată de domnul gl.lt. (r) Neculai BĂHNĂREANU, președintele ANCMRR „Alexandru Ioan Cuza” care, după intonarea Imnului Național și a Marșului Rezerviștilor, a rostit o alocuțiune în care a evidențiat importanța momentelor aniversate și a declarat deschise lucrările Simpozionului.

La Simpozion au fost prezentate comunicările: **„Rolul și însemnătatea Zilei Armatei Române, Armata Română și unitatea națională”,** susținută de

domnul prof. univ. dr. Dumitru PREDA, ambasador, profesor universitar de istorie și științe politice; **„Participarea Bisericii Ortodoxe Române și implicarea clerului militar la eliberarea întregului teritoriu al patriei noastre de sub ocupația hitleristohorthistă de către Armata Română, în cel de-Al Doilea Război Mondial”**, susținută de preotul dr. Cristian NICULESCU, de la Bg. 30 Gardă „Mihai Viteazul”; **„Ziua internațională a persoanelor vârstnice** – programe de acțiuni desfășurate de Consiliul Național al Persoanelor Vârstnice din România”, susținută de domnul Preda NEDELICU, președintele Federației Naționale a Pensionarilor din România și vicepreședinte al Consiliului Național al Persoanelor Vârstnice din România.

A urmat prezentarea de către domnul colonel (r) dr. Cristache GHEORGHE a cărții **„Monumente și însemne memoriale dedicate eroilor români din marele război de întregire națională”**, carte tipărită în Editura Academiei Omenilor de Știință.

La Simpozion au prezentat mesaje de felicitare, cu prilejul sărbătoririi Zilei Armatei României și Zilei Internaționale a Persoanelor Vârstnice, domni: general (r) Ion Hurdubae, președintele ANCMRR - MAI și colonel Vasile Constantin, președintele ACMCF.

În continuarea activității, domnul colonel (r) Nicolae BELGIU a prezentat Ordinele ministrului apărării naționale de înaintare la gradul următor, până la gradul de colonel, a unor cadre în retragere, iar domnul general-locotenent (r) Neculai BĂHNĂREANU a conferit distincții onorifice ale ANCMRR unor membri ai Asociației.

Activitatea s-a încheiat cu un **concert de muzică populară și cântece patriotice, prezentat de Ansamblul artistic „Doina” al Armatei.**

Cu prilejul sărbătoririi Zilei Armatei României cadre militare în rezervă/retragere din Garnizoana București **membri ai filialelor au participat și la activitățile organizate de Ministerul Apărării Naționale.**

O activitate inedită privind sărbătorirea Zilei Armatei României a fost organizată de peședintele Filialei Sectorului 5, domnul colonel (r) ing. **Oancă Neculai**, în colaborare cu **Primăria Sectorului 5 din Municipiul București**, la Palatul Cercului Militar Național, în ziua de 25 octombrie a.c., la care au participat reprezentanți din toate structurile asociative ale cadrelor militare în rezervă/retragere din Municipiul București. Cu această ocazie au fost prezentate comunicări privind semnificația Zilei Armatei, iar primarul Sectorului 5, domnul **Daniel Florea** a înmănat unor participanți **„Atestat de Recunoaștere a Excelenței”**, două **„Embleme de aniversare a 75 de ani de la eliberarea României de sub dominație străină”** și a angajat o formație muzicală care a creat o atmosferă plăcută la activitatea de socializare care a urmat.

II. La nivelul filialelor județene de pe teritoriu și ale Municipiului București au fost organizate activități festive, în propriu sau împreună cu MU, U și formațiunile militare din zonă, dedicate Zilei Armatei României.

Se poate afirma, fără teama de a greși, că Zilei Armatei, în acest an, i s-a dat o importanță deosebită avându-se în vedere omagierea eroilor care, cu 75 de ani în urmă, eliberau complet teritoriul României ocupat samavolnic în urma Dictatului de la Viena din 1940, dar și ca urmare a faptului că Armata României de azi are un loc bine stabilit în Sistemul de apărare, ordine publică și securitate națională.

COLEGIUL NAȚIONAL MILITAR „ȘTEFAN CEL MARE” - 95

La 15 noiembrie a.c., Colegiul Național Militar „Ștefan cel Mare” – Câmpulung Moldovenesc a celebrat împlinirea a 95 de ani de la înființare. La manifestările prilejuite de această aniversare a participat și ministrul apărării naționale, domnul Nicolae-Ionel Ciucă, care a decorat drapelul Colegiului cu „**Emblema de Onoare**” a M.Ap.N. Din partea ANCMRR a participat general de brigadă (r) dr. Gheorghe Crețu, care a fost mandatat să acorde școlii **Medalia Rezervistul Militar**. Mulți dintre comandanții, profesorii și elevii școlii au fost decorați de către reprezentanții unor structuri din M.Ap.N. Sărbătoarea s-a desfășurat sub semnul „**exceleței în educație**”.

Publicăm mai jos cuvântul de Bun Venit rostit la această sărbătoare de comandantul Colegiului, domnul colonel dr. **Romeo-Aurelian Popovici**.

„În primul rând, vă rog să îmi permiteți să vă adresez tuturor un respectuos și călduros Bun Venit în dulcea Bucovină și în Colegiul Național Militar „Ștefan cel Mare” și să îmi exprim recunoștința pentru participarea în număr atât de mare la aniversarea celor 95 de ani de la înființarea acestei școli cu un prestigiu deosebit, care a luat ființă în Cernăuții Bucovinei.

Totodată, sunt convins că sunt alături de noi, fie cu sufletul fie că ne veghează din ceruri, toți cei peste 12.000 de absolvenți ștefăniști, dintre care 15 au avut cinstea de a fi cavaleri ai Ordinului Mihai Viteazul, iar peste 200 au ajuns la gradul de general, precum și cadre didactice sau personalul militar de ieri și de azi, care au contribuit hotărâtor la devenirea atâtor generații, în frunte cu primul comandant, locotenent-colonelul Traian Eremia Grigorescu, fiul bravului erou de la Mărășești, Generalul Eremia Grigorescu.

Participăm azi la o sărbătoare a excelenței în educație, bilanțul acestei perioade de istorie fiind copleșitor. La ceas aniversar se cuvine să subliniem că în Colegiul Național Militar „Ștefan cel Mare” excelența a avut și are nume proprii. Dacă avem în

vedere dascălii de ieri sau de azi, excelența poartă numele Ana Bejenaru, Mihai Bejenaru, Radu Ciumașu și a încă mulți alții. Dacă ne gândim la elevii care au performat de-a lungul timpului pe băncile acestei școli, excelența se poate numi Gabriel Drochioiu, Ioan Libet, sau Sabina Calisevici. Iar dacă îi avem în vedere pe absolvenții care s-au remarcat printr-o carieră militară de excepție, excelența poartă numele generalilor Mircea Chelaru, Eugen Bădălan, Marcel Opreș, Ștefan Dănilă și a încă multor alora.

Totodată trebuie subliniat că în această cetate a învățământului militar românesc s-au format numeroase personalități ale vieții științifice, culturale, economice sau sociale din țara noastră. În acest sens ne mândrim cu faptul că doi dintre cei 84 de membri titulari ai Academiei Române, academicienii Victor Voicu și Ionel Sinescu sunt absolvenți ai Colegiului nostru.

Dragi elevi,

Aveți privilegiul să îi aveți în fața voastră pe mulți dintre cei care au contribuit la construirea renumelui școlii noastre. Fiți demni de înaintașii voștri, identificați modelele de urmat în domeniile lor

și angajați-vă total în construirea unor cariere care să vă ofere satisfacții depline și care să contribuie la afirmarea spiritului și prestigiului ștefănist!

Domnule ministru și onorată asistență,

Performanțele celor 95 de ani de istorie ne fac mândri și ne obligă, în egală măsură. Suntem hotărâți să depunem toate eforturile pentru ca la sărbătorirea centenarului, care va avea loc peste 5 ani, să ne regăsim în topul instituțiilor de învățământ preuniversitar din țară. Sau, ca să îl parafrazez pe domnitorul Petru Rareș, fiul ilustrului patron al colegiului nostru, Vom fi iarăși ce-am fost și mai mult decât atât. Mă bazez în acest sens pe corpul profesoral, și militar de elită, caracterizat

prin dăruire până la sacrificiu în îndeplinirea nobilei misiuni pe care și-au asumat-o. Dispunem, totodată, de un campus școlar monumental, care prin eforturi susținute, va trebui adaptat și modernizat la standardele secolului XXI. Știu că putem conta, în acest sens, pe sprijinul necondiționat al eșaloanelor superioare.

În final vă rog să îmi permiteți să urez Colegiului Național Militar „Ștefan cel Mare” dăinuire îndelungată și La multe promoții de absolvenți, excelent pregătite și educate în spiritul iubirii de țară și al atașamentului față de instituția militară și față de valorile ștefănistice”.

Colegiul Național Militar „Ștefan cel Mare”

REVEDEREA DE AUR A PROMOȚIEI „GENERAL CRISTACHE ȘTEFĂNESCU”

Col. (r) DUMITRU ROMAN

Ni se întâmplă uneori să ne fi despărțit demult de un loc care ne-a fost drag sau care ne-a marcat drumul în viață. Fără să știm de ce, o sală de clasă în care am învățat, o bibliotecă în care ne-am cufundat în lumea cărților, o alee străjuită de brazi, o sală de mese cu tacâmurile gata pregătite, drumul spre orașul din apropiere, toate acestea și încă multe altele ne-au rămas în memorie și ne îndeamnă să le revedem.

Dar cât de străini ne simțim când, peste ani, găsim aproape la fel locurile pe unde ne-au purtat pașii și totuși atât de schimbate și atât de îndepărtate de noi: băncile din clase ni se par prea mici, holurile, care altădată erau neîncăpătoare pentru visurile noastre, sunt pustii, sala de sport pare un hangar părăsit, fără viață și fără trecut.

Nu mică e întristarea mea, poate și alți colegi trăiesc același sentiment, când întâlnesc, după 50 de ani, un liceu militar neașteptat și care poate, fără să-mi dau seama, a fost și a rămas cetatea cenușie, cu ziduri sumbre și reci, de totdeauna. Poate că vârsta aduce cu sine o altă percepție a realității, contrară fondului nostru sufletesc din adolescență, sau cine știe ce acumulări ori întâmplări ne fac să privim cu alți ochi locurile și oamenii întâlniți în anii tinereții.

Mi-aș dori să pot spune că mi-a fost dor de Liceul Militar, dar nu pot, și sufletul mi-e greu pentru asta. Încă mai caut răspunsul la întrebarea: de ce nu mi-e dor? Mi-aș dori să-mi fie îngrozitor de dor și să mă întorc cu dragul încrederii din nou în anii adolescenței, dar știu că nu se mai poate. Mi-o spune, cu geniul lui, Eminescu: „Trecut-au anii ca nori lungi pe șesuri/ Și niciodată n-or să vie iar...”

Nu știu ce minune ar trebui să se petreacă în

interiorul meu ca să fiu altfel și îmi pare rău că, poate, rândurile acestea îi vor dezamăgi pe foștii mei colegi de liceu militar. Dar dacă nu aș recunoaște că am simțit perioada aceea ca pe o frustrare (poate nu la proporțiile bacoviene: „Liceu, - cimitir/ Cu lungi coridoare -/ Azi nu mai sunt eu/ Și mintea mă doare... /Nimic nu mai vreau -/ Liceu, - cimitir/ Cu lungi coridoare...”), dacă nu aș recunoaște cât de mult mi-au lipsit pădurea copilăriei, casa părintească, cerul înstelat și nopțile de vară de la Tanacu, satul meu natal, aș deveni un ipocrit ca și cei pe care i-am criticat în cariera mea de gazetărie.

Acum cincizeci de ani n-aș fi bănuț că o să scriu eu cronică întâlnirii promoției noastre în momentul ei de apogeu, un fel de „nuntă de aur”, cum se sărbătorește în orice familie care ajunge la această vârstă de conviețuire. Știind că am fost o viață gazetar, colegul de liceu militar și bunul meu prieten, generalul Neculai Băhnăreanu, mi-a procurat plăcerea să mă cheme să adun eu câteva cuvinte despre ceea ce s-a întâmplat la întâlnirea colegilor noștri, în această vară, la 24 august 2019, la Câmpulung-Moldovenesc. Rânduri care să apară în revista „Rezerva Oștirii Române”.

N-am să descriu programul revederii, căci ar însemna să repet ceea ce toți cei 118 colegi sosiți la „Muntele adolescenților”, cum i-am zis eu locului, știu mai bine decât mine, ci am să încerc să redau câteva din lecțiile de viață primite în această zi unică și nerepetabilă.

Mai înainte de asta, aș vrea să aduc, în numele colegilor, mulțumiri comitetului de organizare a aniversării, format din: generalul locotenent Neculai Băhnăreanu, președinte; coloneii Nicolae Timofie (A), Eugen Lazăr (B), Ioan Scutaru (C), Silviu Bădărău (D), Gheorghe Păuleț (E), Constantin Chelaru (G), Ioan Blăjuț (H), Ioan Ardelean (I) și generalul de brigadă Viorel Hexan (F). Trebuie remarcată, cu deosebite elogii, prestația organizatorică a lui Eugen Lazăr, sufletul acestei revederi, singurul din promoție, cred, care a ajuns să-i cunoască îndeaproape pe toți absolvenții, să discute cu ei, fie la telefon, fie față în față, să le explice ce să facă, cum să facă etc., etc. Cinste lui!

Cred că toți colegii noștri sunt de acord că prima lecție de viață ne-au dat-o organizatorii, prin acea diplomă sau hrisov aniversar, care ne-a amintit, dacă mai era nevoie, că viața înseamnă luptă și că e bine să

ne bucurăm în fiecare zi de darurile ei și să nu uităm că „timpul poate îmbătrâni chipul, dar niciodată sufletul!” (Trimit textul Hrisovului).

Dar cele mai emoționante lecții ni le-au dat foștii noștri profesori.

Dintre cei care mai sunt în viață, ajunși la vârste venerabile, au ținut să fie alături de noi, la marea revedere de aur, doamnele profesoare Ana Bejinaru, Virginia Nițulescu, Rodica Căpitan, Maria Zaharia-Mezinu, doamna bibliotecară Victoria Bărboi, domnii profesori Mihai Bejinaru, George Andrieș, George Istrate, Dan Rădășanu, coloneii în retragere Marian Berleanu și Constantin Coban.

L-am ascultat cu luare-aminte pe distinsul profesor George Andrieș, dirigintele clasei a XII-a A. „Suntem fericiți, ne-a spus domnul profesor, să vă reîntâlnim la matca școlară a adolescenței, în locul și pe treptele evoluției voastre premergătoare carierei militare. Ne aducem și noi aminte de acel timp, cu nostalgie și reverberații emoționale, când societatea și școala ne-au încredințat nouă, diriginților și profesorilor, misiunea grea și de nobilă responsabilitate de a vă orienta pe drumul cel bun și drept, spre afirmare și succes, dar și cel cu obstacole și meandre înșelătoare, pentru a fi depășit sau evitat. Vă rugăm să ne credeți că am încercat să ne facem datoria, fiecare educator în stilul său unic. Suntem însă conștienți de faptul că numai voi, discipolii noștri, ne puteți da aprecierea cea mai justă și realistă despre cum am fost și ce-am făcut...”.

În discursul domniei sale, domnul profesor Mihai Bejinaru, decanul de vârstă al magiștrilor noștri, ajuns la venerabila vârstă de 90 de ani, ne-a spus, între altele: „Promoția dumneavoastră a fost o promoție

numeroasă, nouă clase, fiecare clasă cu 30 de elevi, aproape dublu de cât au clasele de acum. Această revedere dovedește, prin prezența dumneavoastră, că ați rămas la fel de numeroși. Eu vă felicit c-ați putut să vă adunați atâția dintre dumneavoastră, 120 de absolvenți, și că acum, la aceasă aniversare semicentenară, constat că dumneavoastră nu sunteți prea departe, ca aspect, de noi, care v-am fost educatori...”.

Nu pot să nu amintesc aici discursurile colonelului Marian Berleanu, diriginte și comandant de companie, dar și ale colegilor noștri, colonelul ing. Ovidiu Toderuț, șeful promoției, generalul-locotenent Neculai Băhnăreanu, președintele comitetului de organizare, colonelul Eugen Lazăr, care au însuflețit atmosfera și au rememorat momente uneori hazlii din viața de licean militar.

Ajunși în pragul vârstei de 70 de ani, constatăm cu durere în suflet, că mulți colegi nu mai sunt printre noi. Promoția noastră și-a rărit dureros de mult rândurile. Din cei 328 de absolvenți au decedat 102, adică o treime. Colegul Eugen Lazăr, care a ținut legătura cu toți absolvenții, îmi spunea că 29 de colegi, deși nu au putut să participe la întâlnire, au dorit să primească acasă tot ceea ce comitetul de organizare a pregătit pentru această aniversare (cocarde, diplome, plachete, medalie, fotografii). Optimismul nu ne-a părăsit încă. Ne menținem în axul busolei, plutim în derivă și privim cu o încredere tot mai incertă la Steaua Bunei Speranțe, încercând să înțelegem ceea ce nu-i de înțeles: **ticăloșia politicianilor care au adus țara asta în pragul sărăciei și al disoluției**. Oare unde ne vor duce valurile? Numai Dumnezeu știe!

*Revedere 50 de ani
Câmpulung Moldovenesc
24 august 2019*

LA 60 DE ANI DE LA ABSOLVIRE

Promoția 1959 a Liceului Militar „Ștefan cel Mare” (azi Colegiul Național Militar) s-a întâlnit la împlinirea a 60 de ani de la absolvire, un moment care nu putea trece neobservat măcar de către o parte din componenții acestei promoții.

Dacă întâlnirile aniversare de 50 și 55 de ani le-am desfășurat în localul Colegiului Național Militar „Ștefan cel Mare” din Câmpulung Moldovenesc, un loc de poveste, pe care îl vom păstra mereu în sufletele noastre, de data aceasta însă, având în vedere și numărul redus de participanți, a fost ales ca loc de întâlnire Bucureștiul. Aceasta a avut loc în zilele de 18 și 19 octombrie a.c. la Cercul Militar Național și la Restaurantul Militar București.

La strigarea catalogului am constatat că mulți dintre colegi, peste 40, au plecat la Domnul, iar pentru o bună parte neparticiparea a fost motivată de suferințe de ordin medical.

Prima zi a întâlnirii a avut loc în Rotunda Cercului Militar Național, unde am avut onoarea, ca organizator al acesteia, să rostesc cuvântul de BINE AȚI VENIT.

Am păstrat apoi un moment de reculegere pentru foștii colegii plecați la Domnul.

Domnul prof. univ. dr. Dumitru Tudose, prezent la întâlnire, ne-a mulțumit pentru invitație, ne-a felicitat și ne-a rugat, având în vedere acumulările noastre de ordin intelectual, să folosim benefic și util timpul, chiar și la această vârstă.

Am adus la cunoștință celor prezenți felicitările și urările de sănătate transmise de profesorii Ana Bejinaru, Mihai Bejinaru și Ana Dumitrescu.

În cadrul „Mărturisirilor” care au urmat, parte dintre cei prezenți au subliniat locul și rolul pe care l-a avut în viața lor Liceul Militar.

Tuturor celor prezenți, inclusiv soțiilor, care au fost sprijinul de nădejde în devenirea noastră, le-au fost conferite **Medalii** dedicate special acestei întâlniri și **Diplome de Excelență**.

Masa festivă a fost pregătită și organizată de Restaurantul Militar București, într-unul din rotondele acestuia. Mâncarea foarte bine pregătită, ambianța creată, buna dispoziție, destăinuirile, cântecele, glumele și voioșia au fost la ele acasă. Cei prezenți au cântat „La mulți ani” la sosirea tortului aniversar, cu multă bucurie, dar și cu lacrimi în ochi.

În cea de a doua zi au fost programate vizite la Palatul Parlamentului și Catedrala Mântuirii Neamului.

La finalul activităților, după ce ne-am urat sănătate, am hotărât, înainte de a ne despărți, ca întâlnirea de 65 de ani de la absolvire să o facem, dacă va fi posibil, la Câmpulung

Moldovenesc, în anul în care Colegiul Național Militar „Ștefan cel Mare” își va sărbători centenarul.

Colonel (r) ing. AUREL POPESCU

Absolvent al Liceului Militar

„Ștefan cel Mare”, Promoția 1959

Organizatorul întâlnirii

PROBLEME DE INTERES

ROMÂNIA ÎN CĂUTAREA DESTINULUI SĂU ISTORIC: DE LA MAREA UNIRE LA INTEGRAREA EUROATLANTICĂ

Repere principale ale procesului de transformare a armatei și societății românești în vederea aderării la NATO și UE

General-maior (r) dr. ADRIAN LEONARD BANTAȘ
Vicepreședinte al ANCMRR

De-a lungul istoriei energiile sociale și elanul constructiv ale poporului român au fost mobilizate în scopul realizării anumitor deziderate și a unor „proiecte de țară” majore, care atrăgeau și convingeau elitele și masele prin mizele lor de referință, dar pentru atingerea cărora se cereau depășite importante obstacole interne sau externe. În mod simbolic, primul dintre aceste deziderate, **realizarea unității tuturor teritoriilor locuite majoritar de români**, marchează începutul a ceea ce ar putea fi numit „secolul românesc”, iar integrarea în structurile europene (în special UE) și euroatlantice îl încheie într-o formă plenară.

Având în vedere realizarea concomitentă a eforturilor destinate aderării la cele două structuri menționate, abordarea noastră din acest demers va urma, la rândul ei, în mod alternativ principalele repere ale procesului transformator urmat de țara noastră în vederea conformării cu standardele organizațiilor în cauză, prin efectuarea unor multiple și anevoioase reforme politice, sociale și juridice.

În acest context, nu este lipsită de interes menționarea faptului că legăturile oficiale ale României cu Comunitățile Europene datează din anul 1967, când țara noastră a stabilit relații diplomatice cu acestea, în scopul încheierii de acorduri privind scutirea de taxe suplimentare a unor produse agro-alimentare românești, cum ar fi brânza, ouăle, carnea de porc și nu numai. Negocierile purtate în acel moment pot fi considerate benefice, întreprinderile românești reușind să plaseze o serie de produse pe piața comunitară, în condiții preferențiale de taxare. De asemenea, un alt element notabil este faptul că România a fost prima dintre țările conduse de regimuri comuniste, din Europa Centrală și de Est, care a stabilit relații diplomatice cu Comunitățile Europene.

Primele demersuri efectuate de România în direcțiile menționate, după schimbarea de regim din decembrie 1989, au vizat inițierea unor contacte diplomatice cu Organizația Tratatului Atlanticului de Nord. Unul dintre primele astfel de contacte a avut loc în luna iulie a anului 1990, când Primul Ministru de atunci, domnul Petre Roman, a trimis Secretarului General al NATO din acele momente, Manfred Worner, o invitație scrisă

privind efectuarea unei vizite oficiale în România iar câteva luni mai târziu, în octombrie același an, Ministerul de Externe l-a autorizat pe ambasadorul României din Belgia să inițieze relațiile diplomatice dintre țara noastră și Organizația Tratatului Atlanticului de Nord. Mai mult, în data de 23 octombrie, Primul Ministru a efectuat o vizită la Cartierul General al NATO, fiind primit chiar de către Secretarul General, Manfred Worner.

Secretarul General al NATO a răspuns în mod favorabil invitației la care am făcut referire, vizitând România în zilele de 4-5 iulie ale anului 1991. În luna august a aceluiași an, ministrul de externe al României, Adrian Năstase, a întors, la rândul său, această vizită.

Relațiile dintre țara noastră și NATO au devenit din ce în ce mai strânse, în condițiile în care Președintele României a confirmat, printr-un mesaj adresat Secretarului General, dorința României de a adânci colaborarea, cu convingerea că doar aceasta era capabilă să întărească securitatea statelor din Estul Europei.

NATO a efectuat, la rândul său, pași în direcția strângerii acestor relații, înființând, pe 20 decembrie 1991, **Consiliul de Cooperare Nord-Atlantică**, care reunea reprezentanții țărilor membre NATO și ai statelor central și est-europene, pentru ca, la începutul lui 1992, Secretarul General al NATO să viziteze din nou România, inaugurând, cu această ocazie, **Centrul Euro-Atlantic din București**.

În ceea ce privește cealaltă direcție principală de acțiune, aderarea României la Uniunea Europeană, țara noastră a stabilit relații diplomatice cu CEE încă din anul 1990, iar din 1991 a beneficiat de statutul de invitat special pe lângă aceasta și de fondurile puse la dispoziție prin programul PHARE (Poland Hungary Aid for Reconstruction of the Economy), extins astfel dincolo de beneficiarele inițiale. În continuare, între România și Comunități au demarat, la 1 februarie 1993, negocierile pentru semnarea Acordului European instituind o asociere între România, pe de o parte și Comunitățile Europene și statele membre ale acestora, de cealaltă parte sau, pentru ușurința exprimării, **Acordul European de Asociere**, însă, având în vedere dificultatea procesului de negociere, încheiere și ratificare a acestuia, a trebuit semnat, în

primă fază, un Acord interimar privind comerțul dintre România, CEE și CECO. Acordul European de Asociere a intrat, însă, în vigoare, la 1 februarie 1995, marcând o importantă reușită politică pentru țara noastră.

Revenind la procesul de aderare la NATO, Parlamentul României a adoptat Legea nr.18/1992, de ratificare a Tratatului privind forțele armate convenționale în Europa, a Declarației României în cadrul Conferinței extraordinare de la Viena din 14 iunie 1991 și a Convenției cu privire la nivelurile maxime pentru cantitățile de armamente convenționale și tehnică, semnată la Budapesta la 3 noiembrie 1990, care au consacrat, în sarcina României, o serie de obligații privind reducerea nivelului armamentului din dotare, pe care țara noastră și le-a îndeplinit cu bună credință și promptitudine, în ciuda costurilor și a eforturilor semnificative pe care acest proces le-a implicat.

În februarie 1993, Președintele României s-a întâlnit cu Secretarul General al NATO și în același an a fost inaugurat și programul Mil-to-Mil, destinat întăririi cooperării în materia apărării dintre Statele Unite ale Americii și România, înființându-se și o echipă de legătură între Comandamentul Forțelor Armate Americane în Europa (EUCOM) și armata română.

Un eveniment de importanță deosebită a fost lansarea, pe 10-11 ianuarie 1994, cu ocazia Summitului de la Bruxelles, a **Parteneriatului pentru Pace**, împreună cu lansarea invitației de participare la acesta, adresată membrilor Consiliului de Cooperare Nord-Atlantică și OSCE. Cu mare promptitudine, România, prin intermediul reprezentantului său, Ministrul de Externe, Teodor Meleșcanu, a devenit primul stat semnatar al Documentului-cadru al acestui Parteneriat și, în septembrie același an, țara noastră a transmis către NATO un Program Individual de Parteneriat, cuprinzând propunerile de activități de cooperare programate pentru anul următor. În plus, România a participat, cu efective de dimensiunea unui pluton, la exercițiul „Cooperative Bridge 94”, desfășurat în Polonia. O lună mai târziu, Președintele României a efectuat o nouă vizită la Cartierul general al NATO, acest moment încheind un an de succes, pentru România, în domeniul politicii externe și mai cu seamă, în cel al relațiilor cu ansamblul comunității euroatlantice.

În ceea ce privește componența militară a reformelor, la baza acesteia stătea un ansamblu de considerente, între care doctrina de specialitate enumeră: nivelul forțelor convenționale restricționat de Tratatul CFE, imperativul încadrării în resursele bugetare alocate și pe care starea economiei le menținea la un nivel scăzut, cerința modernizării instituției militare potrivit tendințelor existente pe plan mondial, necesitatea asigurării interoperabilității, compatibilității și standardizării structurilor militare proprii în raport cu cele ale armatelor statelor membre NATO, noua tipologie și tendințele actuale în materia desfășurării conflictelor militare, realizarea unei delimitări clare între conducerea administrativă și conducerea operațională, adaptarea la câmpul de luptă al viitorului, sub forma organizării modulare, dimensionării

și realizării unor noi genuri de trupe, în concordanță cu spectrul armamentelor cu care vor fi înzestrate etc. Pentru atingerea acestor deziderate, marile unități și unitățile trebuie să devină „suple, manevriere, ușor de condus, în măsură să acționeze întrunit”. Așadar, ceea ce se dorea prin procesul restructurării era edificarea unei armate de mici dimensiuni, flexibilă, mobilă, profesionalizată, înzestrată cu echipamente moderne, capabilă să-și îndeplinească rolul constituțional și să participe la eforturile generale de întărire și de menținere a securității și păcii în Europa și în lume. În acest sens, se impunea elaborarea unui sistem conceptual și doctrinar privind organizarea, înzestrarea, dezvoltarea, instruirea și întrebuințarea forțelor la pace, în situații de criză și la război, însoțită de creșterea nivelului de profesionalizare, concomitent cu reducerea treptată a efectivelor, simplificarea procedurilor de comandă și control, perfecționarea sistemului de trecere a armatei de la starea de pace la cea de război, restructurarea și modernizarea învățământului militar și a sistemului de instruire, asigurarea transparenței organismului militar, alături de alocarea și gestionarea eficientă a resurselor.

În cursul anului 1994 România a semnat Memorandumul privind cooperarea în domeniul apărării și relațiile militare dintre Ministerul Apărării Naționale și Departamentul Apărării al SUA și „Protocolul de cooperare între Ministerul Apărării Naționale al României și Ministerul Apărării al Regatului Spaniei”, aprobat prin HG nr. 230 din 19.05.1994, urmat de înființarea Comisiei mixte româno-spaniole în luna martie 1994, prin care au fost create premisele și cadrul juridic necesare dezvoltării relațiilor între cele două părți. Grație acestor înțelegeri și în special a celei cu Statele Unite ale Americii, România a beneficiat de expertiza și, în parte, de capacitățile viitorilor aliați pentru a continua și desăvârși procesul de reformare a sectorului său de securitate.

Cu ocazia Summitului CSCE de la Budapesta care, cu această ocazie, s-a transformat într-o veritabilă organizație internațională, sub denumirea de OSCE, Președintele României a reafirmat voința României de integrare în NATO, alături de asumarea tuturor obligațiilor ce decurg din acest statut.

Anul 1995 a continuat în aceeași notă, România reușind să organizeze, pe teritoriul său (la Sibiu) un prim exercițiu NATO/PFP, intitulat „Cooperative Determination 95” și să semneze Acordul SOFA dintre statele membre NATO și cele PFP. Mai mult, Parlamentul României a aprobat, conform HG. 23 și 43/1995, participarea României la misiunea IFOR, desfășurată în Bosnia și Herțegovina.

În vederea aducerii la îndeplinire a obligațiilor asumate prin Tratatul privind Forțele Convenționale în Europa, România a finalizat, tot în 1995, un proces de reducere a armamentelor care a cuprins 1591 de tancuri, 973 de vehicule blindate de luptă, 2423 de piese de artilerie și 78 de avioane de luptă.

De asemenea, în materia relațiilor externe, a fost semnat Acordul între Guvernul României și Guvernul SUA referitor la măsuri de protecție a informațiilor militare secrete de stat, iar programul Mil-to-Mil a progresat prin începerea unei noi faze, centrate pe

aprofundarea aspectelor de interoperabilitate operațională și tehnică, îmbunătățirea sistemului de instruire a trupelor și perfecționarea pregătirii unităților capabile să participe la misiuni comune de menținere a păcii și umanitare.

După această analiză dedicată exclusiv eforturilor României de îndeplinire a condițiilor specifice dezideratului aderării la NATO, este momentul să revenim la parcursul țării noastre pentru aderarea la UE.

În vederea demarării și desfășurării procesului la care face referire Acordul European de Asociere, în perioada de după intrarea acestuia în vigoare au fost emise mai multe acte normative având acest scop, cum ar fi HG nr. 111/95 prin care s-a constituit o Comisie destinată elaborării unei Strategii naționale de pregătire a aderării României la Uniunea Europeană, HG nr. 140/1995 prin care s-a constituit Comitetul Interministerial pentru Integrare Europeană, tot atunci elaborându-se și Strategia Națională de Pregătire a Aderării României la Uniunea Europeană, toate aceste demersuri având ca scop organizarea practică a procesului intern și extern de pregătire a acestui deziderat.

Ca urmare a acestor evoluții, România a fost în măsură ca, în luna iunie a anului 1995, să adreseze cererea sa de aderare la Comunitățile Europene. Tot atunci, liderii partidelor parlamentare din România au semnat Declarația de la Snagov, un document care exprima consensul reprezentanților acestora față de exigențele pregătirii aderării la UE.

Cererea României nu a primit, însă, un răspuns pozitiv imediat. La Consiliile Europene de la Cannes (1995), Madrid (1996), Florența (1996), Dublin (1996), Amsterdam (1997), Luxemburg (1997) analizându-se atât criteriile pe care statele care doreau să adere trebuie să le îndeplinească, cât și situația fiecărei țări est-europene în parte, dezvoltându-se criteriile inițiale de la Haga, s-a optat în final pentru demararea, începând cu anul 1998, a negocierilor de aderare cu Polonia, Ungaria, Estonia, Republica Cehă, Slovenia și Cipru. Abia în 1999, cu ocazia Consiliului European de la Helsinki, s-a hotărât demararea negocierilor cu România, Bulgaria, Lituania, Letonia, Slovacia și Malta.

Revenind la NATO, relațiile dintre această organizație și România s-au dezvoltat și în anul 1996, când, prin HG 63/1996, Guvernul României a aprobat participarea Batalionului 96 Geniu la Misiunea IFOR. În cadrul acesteia, geniștii români au îndeplinit 124 misiuni, în sprijinul îndeplinirii obiectivelor operației. Mai târziu, în luna aprilie, Fundația Asociației Euro-Atlantice Manfred Woerner și-a inaugurat prezența în țara noastră, iar în mai, noul Secretar General al Organizației, Javier Solana, vizitează România. De asemenea, în luna decembrie, Parlamentul a aprobat participarea României la operația SFOR, succesoarea IFOR, România participând la aceasta cu același Batalion 9 Geniu.

Țara noastră a continuat și eforturile de îmbunătățire a dotării armatei române, încheind un contract cu firma Lockheed Martin, vizând achiziționarea unei rețele de cinci radare de control al traficului aerian cu dublă utilizare (civilă și militară). De asemenea, a fost

încheiat un acord între Guvernul României și cel al SUA vizând transferul de armamente și tehnologii aferente, în baza căruia partea americană a furnizat țării noastre echipamente militare, programe de instrucție și alte servicii din domeniul apărării. Acesta a fost completat de înțelegerea privind schimbul de informații în domeniul cercetării și dezvoltării, semnată la 26 februarie 1996.

Anul 1997 a debutat cu vizita Președintelui României la Cartierul General NATO, unde este primit de către Secretarul General, Javier Solana, iar în aprilie același an, Parlamentul a aprobat participarea României la Misiunea ALBA (Forță Multinațională de Protecție din Albania). Conform art.1(1) al Hotărârii Parlamentului nr. 3.1997, a fost aprobată participarea României la Forța Multinațională de Protecție în Albania, *cu un contingent de 400 de militari, format dintr-un detașament cu valoare de batalion de infanterie, încadrat pe bază de voluntariat, având 392 de militari și o grupă de stat major compusă din 8 ofițeri, destinat misiunilor specifice stabilite de ONU*. De altfel, este util de amintit că România a fost singurul stat non-NATO care a participat la această operație, printre misiunile îndeplinite de militarii români numărându-se asigurarea securității aeroportului Gjirokaster.

Cu toate aceste eforturi, cererea de aderare a României nu a fost acceptată cu ocazia Summitului de la Madrid, din anul 1997, insuficiența reformelor și a pregătirii aderării necesitând efectuarea acestora la o dată ulterioară. România a continuat, însă, procesul început în anul 1990, de apropiere de structurile nord-atlantice, prin inaugurarea, la București, a Centrului Regional de Pregătire NATO/PFP și prin organizarea celei de-a 43-a sesiuni a Adunării Parlamentare NATO.

Reformele au atins și sectorul resurselor umane. În această idee, Concepția privind managementul resurselor umane în Armata României, adoptată la sfârșitul anului 1997, se referea la modernizarea sistemului de management al resurselor umane ale apărării, în consens cu teoria și practicile din armatele moderne, ale statelor membre NATO și la restructurarea personalului pe categorii și grade militare, pentru asigurarea interoperabilității cu armatele NATO în domeniul resurselor umane. Obiectivele acestei modernizări erau reabilitarea carierei militare, ca model și sistem de gestiune a personalului, definirea posturilor pe grade militare, în sistem piramidal, și restructurarea acestora pe categorii de personal, astfel încât raportul dintre ofițeri și subofițeri să tindă către valoarea 1/3, accentuarea profesionalizării personalului militar, reabilitarea statutului subofițerului și adaptarea sistemului de pregătire și utilizare profesională a acestuia, utilizarea unui sistem de recrutare și selecție care să rețină candidații cu potențial adecvat pentru cariera militară, reconversia profesională a personalului cu contract limitat și a celui disponibilizat ca urmare a reducerii efectivelor armatei; raportul ofițeri/subofițeri către valoarea 1/3, atingerea unei ponderi a ofițerilor cu grade de sublocotenent – căpitan de aproximativ 68% și a subofițerilor cu grade de sergent – plutonier de peste 50% etc.

În domeniul relațiilor externe, s-au făcut progrese și spre îmbunătățirea relațiilor cu Ungaria, în 1997

MAPN organizând lucrările „Comitetului de specialitate pentru colaborare în probleme de securitate europeană și întărirea încrederii”, din cadrul Comisiei mixte interguvernamentale româno-ungare de colaborare și parteneriat activ.

Anul 1998 a marcat o nouă vizită a Secretarului General al NATO la București, dar și aprobarea, de către Parlament, a utilizării spațiului aerian românesc, de către avioanele statelor NATO, pentru eventuale acțiuni împotriva Iugoslaviei, decizie care, împreună cu cea din anul 1999, au întărit credibilitatea angajamentului atlantic al României, dar vor antrena și numeroase costuri politice interne. Pe plan intern, un moment important a fost cel al adoptării OUG nr. 7/26.01.1998 privind unele măsuri de protecție socială a personalului militar și civil, care s-au aplicat în perioada restructurării marilor unități, unităților și formațiunilor din compunerea Ministerului Apărării Naționale și crearea sistemului de reconversie profesională care să asigure punerea în aplicare a acestor măsuri.

Secretarul General, Javier Solana, a vizitat România și în 1999, an în care țara noastră a reușit să transmită către NATO primul Program Național anual de Pregătire pentru integrarea în structurile Organizației. În același an s-a aprobat de către Parlament și participarea la misiunea KFOR.

Eforturile în direcția restructurării armatei române au continuat cu adoptarea, de către CSAT, a hotărârii conform căreia disponibilizările din armata romană trebuie să se realizeze până la atingerea unor efective de 112.000 de militari și 28.000 de civili.

Tot anul 1999 a adus după sine și un nou sistem de promovare a profesiei militare, recrutare și selecție a candidaților pentru instituțiile militare de învățământ, care își propunea creșterea calității și cantității candidaților pentru profesia militară și selecția celor având potențialul adecvat pentru exercitarea profesiei militare, precum și conștientizarea opiniei publice asupra locului și rolului armatei, respectiv a profesiei militare în societate.

Un alt obiectiv important al reformei armatei române a fost constituit de învățarea limbilor străine utilizate în NATO, în baza reglementărilor Ordinul ministrului apărării nr. M 61 din 05.06.1999 pentru aprobarea „Concepției privind învățarea limbilor străine în Ministerul Apărării Naționale” și „Precizărilor șefului Direcției Management Resurse Umane privind eliberarea certificatelor de competență lingvistică” care stabilesc modalitățile de evaluare a cunoștințelor de limba engleză ale personalului, conform STANAG 6001. În baza acestuia au fost elaborate „Planul de implementare a obiectivului de interoperabilitate PGG 0355 I” și „Nomenclatorul funcțiilor care necesită cunoștințe de limba engleză conform PGG 0355 I.”

Anii 2000 și 2001 au fost la fel de bogați din punct de vedere al relațiilor internaționale, ne referim la vizita noului Secretar General al NATO, lordul George Robertson și a noului SACEUR, generalul Joseph Ralston, vizita primului ministru al României la sediul NATO și participarea sa la Reuniunea prim-miniștrilor țărilor candidate la aderare, desfășurată la Bratislava și la

reuniunea Consiliului Nord Atlantic dedicată verificării îndeplinirii angajamentelor în vederea aderării, precum și întâlnirea președintelui României și ministrului de externe cu lordul Robertson.

După atentatele teroriste de la 11 septembrie, Parlamentul a aprobat susținerea partenerilor euro-atlantici în lupta împotriva terorismului și participarea la aceasta cu toate mijloacele necesare. De asemenea, România a transmis, în cadrul Ciclului III din MAP, un nou Plan Național de Aderare și a organizat, la București, Conferința Donatorilor din cadrul Pactului de Stabilitate. Spre sfârșitul anului Secretarul General al NATO, lordul Robertson, a efectuat o nouă vizită la București, iar Parlamentul a aprobat participarea României în cadrul ISAF (prin Hotărârea Parlamentului României nr. 38/2001, care aproba o participare inițială constând în 15 medici militari, o companie NBC, un pluton de poliție militară și o companie de vânători de munte, participare ce a fost extinsă printr-o serie de acte ulterioare).

Revenind la parcursul spre aderarea la Uniunea Europeană, negocierile propriu-zise, începute oficial pe 15 februarie 2000, s-au purtat între Comisia Europeană, ca reprezentant al Comunităților, și Guvernul României, prin Ministerul Integrării Europene și Delegația de Negociere a Aderării României la Uniunea Europeană, condusă de un Ministru Delegat și negociator-șef din partea României. De asemenea, un Minister al Integrării Europene era responsabil de coordonarea tuturor aspectelor ce țin de acest obiectiv.

„Din partea Comunității, raportorul însărcinat cu monitorizarea progreselor României a fost, pe întreg parcursul negocierilor, doamna Emma Harriet Nicholson, Baronesa de Winterbourne, iar din partea României, profesorul Vasile Pușcaș a îndeplinit funcția de negociator-șef, iar doamna Hildegard-Carola Puwak a îndeplinit, pentru o perioadă de trei ani, funcția de Ministru al Integrării Europene. În ceea ce privește negocierile propriu-zise, acestea s-au purtat pornind de la o schemă care cuprindea 31 capitole, corespunzătoare tot atâtor domenii, în care România trebuia, în viziunea reprezentanților CE, să îndeplinească o serie de condiții necesare aderării”.

„Pentru fiecare capitol, România trebuia să întocmească, periodic, documente de poziție, în care să detalieze progresele efectuate, situația curentă a domeniului respectiv și, eventual, să solicite prelungiri de termene sau perioade de tranziție, iar în urma analizei acestora, Uniunea adopta poziții comune, în care își exprima propriul punct de vedere cu privire la susținerile României”.

În cursul negocierilor propriu-zise, România a reușit să încheie, chiar în cursul anului 2000, capitolele legate de IMM-uri, Știință și Cercetare, Educație, formare profesională și tineret, Relații Externe, Politică externă și de securitate comună, pentru a începe apoi, negocierile pentru patru noi capitole, anume Concurență, Statistică, Telecomunicații și tehnologia informației și Cultură și politica în domeniul audio-vizualului.

Întorcându-ne acum la NATO, perioada 2000-2007 prevedea realizarea „Structurii de Forțe” în două faze: Faza întâi (2000-2003) viza restructurarea și operaționalizarea

structurii de forțe la nivelul cerințelor minime, impuse de necesitatea asigurării unei capacități defensive credibile și a nivelului de interoperabilitate planificat și asumat de România prin programul PARP, iar faza a doua (2004-2007) se referea la modernizarea înzestrării și continuarea realizării capacității operaționale a structurilor armatei.

„Obiectivele acestei etape constau în: realizarea unei forțe de securitate mai compacte, modulare, suplă și flexibile, cu posibilități de desfășurare (dislocare) și susținere în teatru, care să asigure îndeplinirea cerințelor Strategiei Militare a României și să răspundă noului mediu de securitate; eficientizarea structurilor de comandă și control, dotate cu sisteme moderne de comandă, control, comunicații, computere și informații (CAI) și capabile să treacă rapid de la starea de pace la cea război și să sincronizeze toate acțiunile militare necesare pentru diminuarea riscurilor sau amenințărilor la adresa securității naționale; realizarea unui sistem de mobilizare flexibil; realizarea capacităților și stării de pregătire de luptă ale forței pe baza resurselor financiare la dispoziție”.

„Misiunile noii structuri de forțe constau în: apărarea națională a României; apărarea colectivă conform Art. 5 din Tratatul de la Washington; contribuția la securitatea regională și europeană; participarea la acțiuni de tip non-Articol 5 – operații de răspuns la crize (CRO); generarea de economii care să permită creșterea nivelului de instruire, modernizarea echipamentelor, îmbunătățirea calității Vieții pentru o forță profesionistă”.

În materia relațiilor externe, anul 2000 a adus lansarea procesului de elaborare a SEECAP la București, la care au luat parte toate țările din regiune, acestea exprimându-și, totodată, interesul de a construi un mediu stabil, bazat pe cooperare. Perioada care a debutat odată cu semnarea Documentului cadru al Parteneriatului pentru Pace și s-a încheiat în anul 2001 s-a dovedit extrem de fructuoasă pentru România, în materia colaborării cu NATO, armata romană participând la un număr de 2675 de activități și 169 de exerciții, acoperind întreaga gamă de exerciții NATO/PFP și incluzând toate categoriile de forțe, în România și în afara ei.

În anul 2001 s-a adoptat un nou sistem de management al carierei militare, ca urmare a modificării Legii statutului cadrelor militare și adoptării, prin Hotărâre a Guvernului României, a Ghidului carierei militare, instrument destinat transparentizării și clarificării procesului de selecție și promovare a cadrelor din armata romană.

Tot în scopul integrării în structurile euroatlantice, la 27 septembrie același an, Guvernul a adoptat Planul Național de Aderare la NATO, document care își propunea să enunțe obiectivele politice, economice, militare, legislative și ale securității informaționale pe care România trebuia să le îndeplinească în vederea aderării.

În ceea ce privește aderarea la Uniunea Europeană, România a dovedit, în cursul negocierilor de aderare, că deținea capacitatea de a se mobiliza în vederea soluționării deficiențelor semnate, iar acest lucru a fost dovedit de mutarea, în cursul anului 2001, a accentului de la capitolele relativ facile, soluționate în cursul anului 2000, la cele mai dificile dintre acestea. În această idee, în anul 2001 au fost deschise negocierile pentru capitolele Libera circulație a capitalurilor, Dreptul societăților comerciale, Pescuitul,

Politica în domeniul transporturilor, Impozitarea, Politica regională și ocuparea forței de muncă, Protecția consumatorului și a sănătății, Uniunea vamală, reușindu-se inclusiv închiderea provizorie, a capitolelor Pescuit, Protecția consumatorului și a sănătății, Dreptul societăților comerciale.

Referitor la procesul de aderare la NATO, la începutul lui 2002, România a semnat, la Londra, Memorandumul de înțelegere pentru constituirea ISAF, iar generalul Joseph Ralston, SACEUR, a vizitat România și a apreciat reforma efectuată în domeniul sistemului militar. În continuare, în ianuarie același an, a fost dislocat primul contingent românesc din cadrul acestei forțe, transportat în teatru cu ajutorul propriilor mijloace de transport. România a găzduit întâlnirea ambasadurilor statelor membre NATO, la București și întâlnirea intitulată „Primăvara noilor aliați”, între prim-miniștrii țărilor angajate în parcursul spre aderare. În plus, Consiliul Nord Atlantic a analizat și apreciat progresele României în implementarea ciclului III al Planului Național de Aderare. În același an, Președintele României a fost primit de Secretarul General al NATO, la Bruxelles, ceea ce a consolidat percepția asupra progreselor României. În acest context, după ce Parlamentul a aprobat participarea României la Operația Enduring Freedom, România a fost gata să demareze Ciclul IV al Planului Național de Aderare, ceea ce, alături de progresele obținute, a determinat acceptarea, cu ocazia Summitului de la Praga, a candidaturii acesteia la statutul de membru NATO.

Tot în 2002 a fost lansat Grupul Director pentru Cooperare în Domeniul Securității în Europa de Sud-Est, inițiat și gestionat de către state din regiune, având drept scop promovarea de proiecte comune în domeniul securității și coordonarea cu alte inițiative de acest gen. România a deținut, începând cu ianuarie 2002, președinția anuală a acestui Grup.

Ținem să amintim faptul că la sfârșitul anului 2002, se încheia turneul efectuat de Maiestatea Sa Regele Mihai I, pentru câștigarea sprijinului necesar aderării României la NATO, turneu care a durat opt luni și a cuprins state precum Spania, Danemarca, Norvegia, Olanda, Belgia, Marea Britanie, Suedia.

Anul următor, 2003, a început cu o serie de contacte între reprezentanții României și NATO, în cadrul cărora țara noastră și-a asumat îndeplinirea, în viitor, a deplinătății obligațiilor rezultate din aderarea la Alianță, iar experții acesteia și, ulterior, Secretarul General au vizitat România, pentru monitorizarea progreselor efectuate în vederea aderării. De asemenea, țara noastră a înaintat Secretarului General un Calendar Național pentru Reformă, urmat de semnarea, la 26 martie 2003, a Protocoalelor de Aderare a statelor care au primit această invitație la Summitul de la Praga. Tot România a găzduit, de asemenea, o reuniune a miniștrilor de externe ai țărilor invitate să adere la Praga.

Pentru finalizarea procesului de restructurare a armatei române s-a stabilit faptul că aceasta trebuia să ajungă, din punct de vedere al efectivelor, la un total de 75.000 de militari și 15.000 de civili, considerat adecvat îndeplinirii obiectivelor sale interne și externe.

La rândul său, Parlamentul României a aprobat participarea la eforturile de stabilizare și reconstrucție a Irakului. Ulterior, România a primit vizita generalului James Jones, SACEUR, urmată la scurt timp de primele discuții efective în vederea stabilirii Propunerilor de Forțe ale României, cu reprezentanții NATO, urmată de trimiterea documentelor aferente Ciclului V al Planului Național de Aderare.

Cât despre eforturile de aderare la Uniunea Europeană, ele au continuat și în anul 2003, când România a deschis negocierile pentru capitolele rămase (Libera circulație a mărfurilor, Libera Circulație a persoanelor, Libera circulație a serviciilor, Agricultură, Uniunea economică și monetară, Energia, Politică industrială, Justiție și afaceri interne, Control financiar, Prevederi financiar-bugetare și Instituții), reușind să încheie negocierile pentru capitolele legate de Uniunea Economică și Monetară, Politici sociale și ocuparea forței de muncă, Politică industrială, Telecomunicații și tehnologia informației, Cultură și politica în domeniul audiovizualului.

2004 a marcat, la rândul lui, încununarea anilor de eforturi efectuate în vederea obținerii statutului de membru NATO, atunci când, la 26 februarie, Parlamentul a ratificat, prin lege, **Tratatul de Aderare a României la Organizația Tratatului Atlanticului de Nord**, lege promulgată de Președintele României la 1 martie, instrument care a fost depus, la 2 aprilie 2004, depozitarului Tratatului, în speță Guvernul Statelor Unite ale Americii, fapt care a transformat **România în stat membru al Alianței**.

În privința celui alt proces paralel, aderarea la UE, capitolele încheiate în anul 2004 au fost cele legate de Agricultură, Prevederi financiare și bugetare, Energia, Libera Circulație a serviciilor, Politică regională, Protecția mediului, Diverse, iar ultimele două capitole încheiate au fost cele legate de Concurență și Justiție și afaceri interne.

Mai departe, în data de 8 decembrie 2004, cu ocazia **Conferinței de aderare Romania-UE**, de la Bruxelles, au fost încheiate ultimele capitole de negociere și, la 17 decembrie același an, în cadrul Consiliului European de la Bruxelles, România a primit confirmarea politică a încheierii negocierilor de aderare la Uniunea Europeană, pentru ca, în data de 13 aprilie 2005, Parlamentul European să acorde aderării României avizul său conform iar, la data de 25 aprilie, în cadrul unei ceremonii oficiale, desfășurate la Așația Neumunster din Luxemburg, să se semneze **Tratatul de Aderare a României** (și Bulgariei) **la Uniunea Europeană**.

În concluzie, am rezumat, în rândurile de mai sus, un proces anevoios, desfășurat pe parcursul multor ani, și încheiat prin dobândirea, de către România, a calității de stat membru al celor mai importante structuri politico-militare, respectiv politico-economice existente la ora actuală în lume, NATO și Uniunea Europeană. Desigur, aderarea propriu-zisă nu a adus și sfârșitul procesului de reformă. În realitate, acesta este unul continuu, însă acum nu mai vizează recunoașterea juridică a unei calități, ci realizarea faptică a convergenței cu standardele celor mai reprezentative societăți din cadrul acestor alianțe. Atunci când și acest deziderat va fi atins, România va fi parte a

centrului politic, economic și militar al lumii, format din alianța celor două mari poli de putere și influență, SUA și statele Uniunii Europene.

Acest moment este, însă, unul cu siguranță foarte îndepărtat. Rămâne o datorie sacră a următoarelor generații să contribuie la îndeplinirea următorului mare proiect de țară, atingerea convergenței cu centrele mondiale de putere și prosperitate!

BIBLIOGRAFIE:

1. Dan Vătăman, Ion David, *România și Uniunea Europeană – Istorie și actualitate*, Editura Pro Universitaria, București, 2008, p.132, 133-135, 136,137-139, 140, 142, 143, 144
2. Dragoș-Adrian Bantaș, *România înainte și după aderarea la Comunitățile Europene/Uniunea Europeană*, LEX – Revista consilierilor juridici din Armată, nr. 1/2017, pp. 69-80
3. Ministerul Afacerilor Externe, *Cronologia relațiilor România – NATO*, www.mae.ro
4. Adrian Bantaș, Teză de doctorat cu titlul „Contribuții ale bunei guvernări la nivel național pentru consolidarea securității în spațiul euroatlantic”, susținută în cadrul Universității Naționale de Apărare „Carol I”, 12.10.2018, pp. 338-257
5. Ion-Eftimie Sandu, *Îndeplinirea obligațiilor de reducere a armamentului*, în Constantin Moștoflei (coord.), *România-NATO: 1990 – 2002*, Editura Academiei de Înalte Studii Militare, București, 2002, p. 54, 58
6. Vasile Paul, *Conflictul secolului XXI*, Editura Militară, București, 1999, p. 29, 44
7. Gheorghe Badea, *Obiectivele și stadiul restructurării și modernizării armatei*, în Constantin Moștoflei (coord.), *România-NATO: 1990-2002*, Editura Academiei de Înalte Studii Militare, București, 2002, p. 28
8. Alexandru Leordean, *Relații militare bilaterale*, în Constantin Moștoflei (coord.), *România-NATO: 1990 – 2002*, Editura Academiei de Înalte Studii Militare, București, 2002, p. 106, 108, 111, 112
9. Stan Stoica, *România după 1989*, Editura Meronia, București, 2010, p. 71, 129, 136
10. Gheorghe Badea, *Obiectivele și stadiul modernizării Armatei*, în Constantin Moștoflei (coord.), *România-NATO: 1990-2002*, Editura Academiei de Înalte Studii Militare, București, 2002, p. 30, 32
11. <http://www.summitbucharest.ro>, *Sub steagul NATO*
12. Victor Barbu, *Modernizarea și restructurarea în domeniul resurselor umane*, în Constantin Moștoflei (coord.), *România-NATO: 1990-2002*, Editura Academiei de Înalte Studii Militare, București, 2002, p. 81, 82, 86
13. Mihail Popescu, *Armata României tot mai aproape de NATO*, în Constantin Moștoflei (coord.), *România-NATO: 1990-2002*, Editura Academiei de Înalte Studii Militare, București, 2002, p. 10,
14. Livia Costea, *România și Inițiativa NATO pentru Europa de Sud-Est*, în Constantin Moștoflei (coord.), *România-15*
15. <https://ec.europa.eu/romania/about-us/eu-romania-ro>, UE și România, accesat 05.11.2017, apud Dragoș – Adrian Bantaș, *România ...*

SECURITATEA NAȚIONALĂ ȘI DIMENSIUNILE ACESTEIA

General de brigadă (r) dr. GHEORGHE CREȚU
Vicepreședinte al ANCMRR

1. Aspecte generale privind securitatea națională

Starea de securitate este într-o continuă schimbare deoarece aceasta este determinată de **interesul național**, în primul rând de componentele active ale acestuia, care cunosc o evoluție dinamică în timp, ca urmare a schimbărilor produse în domeniile de activitate umană cu care acestea au tangență. Securitatea este sinonimă cu capacitatea statului exprimată în capacități credibile și în vectori de angajare a acestora, cu scopul de a-și proteja valorile naționale vitale, fundamentale și de a le angaja eficient și productiv în perimetrul geopolitic regional, continental sau internațional.

Securitatea națională a României este circumscrisă permanent existenței națiunii și statului român. De aici și necesitatea perpetuării statului național, suveran și independent, unitar, indivizibil, de drept, democratic și social, așa cum este caracterizat de Constituția României.

Perpetuarea securității naționale în toată complexitatea afirmării ei organice este determinată de luarea în considerare a riscurilor, pericolelor și amenințărilor care o provoacă și care, în ultimă instanță, îi dovedesc valabilitatea. În acest caz, când vorbim de securitate avem în vedere **realizarea unei anumite stări de echilibru al sistemului social în care cetățeanul, instituțiile și organizațiile guvernamentale și neguvernamentale, grupurile mari sau mai mici de persoane, organizate pe diferite criterii, aglomerările urbane și rurale etc. pot să se dezvolte liber și își pot promova propriile interese**, în condițiile respectării unui sistem de norme, aflat într-o anumită dinamică.

Există însă și alte abordări ale securității naționale, prin care se subliniază faptul că aceasta reprezintă **o stare conceptuală generală a statului român, în temeiul căreia sunt definite, proiectate, promovate și apărate interesele naționale, prin intermediul instituțiilor abilitate constituțional acestui scop, angajând în modalități specifice fiecărui dintre ele integritatea resurselor disponibile la un moment dat, spre a asigura prezervarea intereselor naționale, în condițiile înfruntării oricărui tip de agresiune, pericol, amenințare, risc sau provocare.**

Securitatea, în general, poate fi abordată dintr-o multitudine de perspective. Aceasta are o devenire proprie, o legislație specifică, un obiectiv precis, **stabilitate** și un suport adecvat. Securitatea este un drept fundamental al ființei umane. Ea reprezintă o stare în care pericolele și condițiile care ar putea provoca daune fizice, psihice sau materiale sunt controlate într-o manieră care permite apărarea sănătății oamenilor și a bunurilor comunității umane. Securitatea este rezultanta unui echilibru dinamic între diferite componente ale mediului de viață dat.

Definirea fără echivoc a elementelor care constituie condiția de securitate națională determină reducerea marjei de utilizare a acesteia în alte scopuri. Marile mutații produse pe plan internațional la sfârșitul mileniului doi și începutul mileniului trei, prin conținutul și amploarea proceselor cu relevanță în domeniul securității, au generat și generează eforturi susținute pentru elaborarea unor strategii de securitate corespunzătoare.

Noua arhitectură de securitate la baza căreia au fost puse standardele democrației, libertăților și drepturilor omului, ale statului de drept și ale economiei de piață, pentru asigurarea stabilității globale, regionale și zonale, are efecte benefice pentru România, care și-a înscris eforturile sale în întărirea securității naționale, aflată azi într-o strânsă interdependență cu securitatea regională, continentală și internațională.

Politica de securitate a României se bazează pe conceptele prevenirii, descurajării și rezolvării pe cale pașnică a crizelor și conflictelor care ar putea afecta interesele și valorile statului.

Ca membră NATO și UE, România beneficiază de sprijinul acestora în asigurarea securității dar, în același timp, prin asigurarea securității naționale, România contribuie la securitatea Alianței și a UE și implicit la securitatea regională și globală.

2. Dimensiunile securității naționale

Securitatea națională este determinată de cadrul adecvat devenirii istorice durabile. Vorbind de dimensiunile securității naționale avem în vedere multilateralitatea acesteia în sens modern. Securitatea națională integrează domeniile politic, militar,

economic, social, cultural, ecologic, dar și domeniile moral și umanitar, fiecare, dintre ele reprezentând și o dimensiune a securității.

a) **Dimensiunea politică** este dată de activarea factorului politic în afirmarea securității naționale. Dimensiunea politică a securității poate fi privită pe două niveluri: **intern** și **extern**. Nivelul intern este strâns legat de raportul: **bună guvernare/proastă guvernare**. Acestea din urmă definesc nivelul securității naționale la un moment dat, prin faptul că buna guvernare potențează nivelul de manifestare eficientă a acesteia, indiferent de provocările cărora trebuie să le răspundă reactiv sau proactiv. Proasta guvernare este ea însăși o vulnerabilitate majoră a securității naționale, care nu face altceva decât să alimenteze pericolele și amenințările sau chiar să le genereze.

b) **Dimensiunea militară** este dată de implicarea factorului militar în afirmarea securității. Abordând acest domeniu, în ultima vreme vorbim de **securitatea colectivă, securitate comună, securitate prin cooperare** sau **securitate indivizibilă**. Pe fondul acestora, conceptul de securitate conferă dimensiunii militare rolul de element integrator. Totodată, astăzi avem în vedere faptul că dimensiunea militară iese din formatele sale clasice de manifestare, eminentamente violente, fiind tot mai frecvent și eficient implicată în operațiuni altele decât războiul și toate acestea având ca țintă întărirea securității.

c) **Dimensiunea economică**. Atașamentul ferm al României față de valorile democratice europene se asociază cu nivelul de dezvoltare economică a statului român. Premisele favorabile pentru realizarea obiectivelor dezvoltării au o influență deosebită asupra securității naționale. Am putea chiar afirma că **securitatea economică este cheia securității interne a statului român**. O economie puternică, performantă și competitivă, dinamică sub raportul ritmului de creștere și adaptabilă funcțional, reprezintă un pilon important al securității. Dimensiunea economică a securității naționale conferă eficiență și ocupă un loc bine definit în spectrul strategic al acestuia.

Forța economică a securității naționale poate pierde semnificativ din capacitatea sa în cazul unor pericole sau amenințări.

d) **Dimensiunea socială** a securității naționale rezidă esențial în natura intrinsecă a populației ca valoare națională distinctă și în mișcare a acesteia, la baza căreia se află o serie de indicatori specifici. Evidențierea structurală, funcțională a dimensiunii sociale a securității naționale relevă importanța nemijlocită a acesteia de complementaritate și în

exprimarea strategică a opțiunilor de securitate ale statului român. În condiții de criză economică este necesară nu numai o reconsiderare factuală a dimensiunii sociale a securității naționale ci se impune o evaluare analitică și sistematizată a factorului social în organica securității naționale și vom constata că în astfel de împrejurări concluziile sunt de fiecare dată alarmante.

e) **Dimensiunea culturală**. Reevaluarea aspectelor care fundamentează și întrețin dimensiunea culturală a securității configurează aprecierea că în ansamblul doctrinar și filozofic al strategiei de securitate, cultura specifică, cu toate interconectările sale, reprezintă fluidul generator de teze, idei și concepte care o valorizează și o pun în aplicare.

f) **Dimensiunea ecologică**. Transformările de mediu produc introducerea în sfera strategică a securității schimbări semnificative, în unele cazuri cu consecințe nefaste. Dimensiunea ecologică trebuie însă tratată și ca securitate a mediului. În acest sens este necesar să se aibă în vedere: **distrugerea ecosistemelor** (schimbarea climei, pierderile majore în domeniul biodiversității, distrugerea pădurilor, deșertificarea, distrugerea structurii de ozon, poluarea de orice fel; **amenințările demografice** (creșterea populației, cu efectele acestui fenomen, urbanizarea irațională, sărăcia, foametea, consumul în exces, degradarea pământului și apei ș.a.; **amenințările eco-economice** (menținerea unor modele de producție nesustenabile, instabilitatea socială, distribuția inegală a resurselor etc.). Potențialitatea dimensiunilor securității naționale la care ne-am referit, precum și altele, pot fi oricând de bun augur în condițiile în care se va înțelege că aceasta trebuie privită și promovată în spiritul valorilor naționale, europene și universale care au răspuns și răspund probei timpului.

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ:

- *Strategia de Securitate Națională a României* – București, 2006;
- Dr. Gheorghe Crețu, *Risc și Securitate*, Editura PACO - București, 2002;
- Ezzatollah Ezati - *Geopolitica în secolul XXI* - Editura TOP FORM, 2010;
- Sandu Marin, Siteanu Eugen - *Securitatea națională prin securitatea colectivă*, Editura CTEA, București, 2007;
- Ramanet, Ignacio - *Geopolitica haosului*, Editura Doina, București, 1998;
- Marin Dumitru - *Componenta economică a securității*, Editura UNAP, București, 2004.

REMEMBER

General de brigadă dr. ENEA I. GHEORGHE

S-a născut la 25 septembrie 1927 în Drobeta Turnu Severin într-o familie de învățători, Ion și Victoria, părinți cu dragoste pentru cei doi copii ai lor și cu preocuparea de a-i educa în cultul muncii și al dragostei față de patrie.

Urmează cursurile școlii primare, apoi ale Liceului „Traian” din Drobeta Turnu Severin, un liceu cu tradiție, recunoscut pentru severitatea și disciplina care domnea deopotrivă în rândurile profesorilor dar și ale elevilor, precum și pentru calitatea învățământului din cadrul acestuia.

Elevul Enea Gheorghe s-a remarcat la învățătură încă din primii ani, fiind un elev inteligent și cu o memorie deosebită, dar și în activitatea sportivă, dat fiind faptul că pregătirea fizică ocupa un loc important în procesul de educație și învățământ, liceul beneficiind de eminenți profesori de educație fizică, printre care și profesorul Bendec Ionescu Grun, maestru emerit al sportului, multiplu campion național și balcanic, participant la Olimpiada de la Berlin din 1936.

După absolvirea liceului, cu rezultate foarte bune, în toamna anului 1937 a venit în București, cu gândul de a se înscrie la Politehnică. Hazardul a ales însă Facultatea de medicină. Fără o pregătire specială, bazat numai pe cunoștințele acumulate în anii de liceu, intră la Facultatea de Medicină cu media 8,26, fiind astfel al șaselea din cei 400 de candidați admiși, din 1600 înscriși.

În cadrul facultății se remarcă atât la învățătură cât și în activitatea sportivă, în cadrul căreia pune bazele mișcării sportive studențești.

Din anul trei de facultate activează în cadrul Institutului de Antropologie, sub conducerea Academicianului dr. Ștefan Milcu. Participă la numeroase expediții științifice pe șantierul de arheologie și antropologie, conduse de arheologul și antropologul prof. univ. Nicolaescu Ploșor.

Rezultatele acestor cercetări se materializează în două importante lucrări: „Cercetări asupra faunei

Peșterii Muierii de la Baia de Fier” și „Determinarea vârstei și sexului pe scheletele umane”, publicate în „Probleme de antropologie vol. I, 1954”, cu implicații practice în medicina legală.

A absolvit Facultatea de Medicină în anul 1953, cu calificativul „Foarte Bine”. Optând pentru o carieră militară, după efectuarea unei pregătiri speciale de trei luni, la Buzău și Târgu Mureș, este înaintat la gradul de **locotenent major**.

Este repartizat la Batalionul de Construcții militare nr. 3. În 1956 este numit **medic-șef** al al Brigăzii 35 Drumuri și Poduri, unitate militară detașată la Ministerul Transporturilor și este înaintat la gradul de **căpitan**.

Deși Marea Unitate de drumuri și poduri avea o zonă de activitate deosebit de întinsă și un număr mare de oameni, încadrarea medicală era foarte deficitară.

Fiind un bun organizator, căpitanul Enea Gheorghe reușește să încheie convenții de asigurare medicală cu Direcția Medicală raională, dar și cu cele ale Ministerului Transporturilor, asigurând astfel o asistență medicală de calitate a militarilor din subordine.

A reușit să inoveze sistemul de aprovizionare și de prescriere a medicamentelor, pe baza unui buget propriu de asigurare medicală, model care a fost preluat apoi și de Brigada 38 Căi Ferate și de celelalte unități militare care activau în economia națională.

În 1961 este numit medic-șef adjunct al Brigăzii 38 Căi Ferate, iar din 1967, medic-șef al Brigăzii.

Cea mai mare provocare a activității sale a fost aceea de medic-șef al Brigăzii 38 Căi Ferate, împărțită în șapte unități răspândite în toată țara, cu sute de șantiere, de la Carei la Mangalia, de la Timișoara la Iași, de la Suceava la malul Dunării. Efectivele Brigăzii depășeau uneori 25.000 de militari. Deși condițiile erau extrem de dificile, el nu s-a dat bătut. Bazându-se pe propriile forțe

și pe experiența acumulată anterior a rezolvat numeroase situații dificile care au apărut în cadrul Brigăzii.

Permanent s-a străduit și a reușit să ridice prestigiul medicilor din subordine, dar și nivelul salarizării acestora. ceea ce a făcut ca noi medici să fie atrași în sistemul medicilor militari, în locul celor civili.

A înființat școli proprii de sanitari, ale Brigăzii. S-a implicat în modificarea baremului medical, pentru a-l adapta cerințelor siguranței feroviare.

Printr-o muncă stăruitoare a reușit să depășească cifra de 30.000 de militari donatori de sânge, fiind evidențiat de două ori de Crucea Roșie pentru acest fapt.

Chiar și în condițiile deosebit de grele în care aceștia își desfășurau activitatea nu a încetat să se preocupe de activitatea sportivă a militarilor din marile unități în care a desfășurat activitatea ca medic militar.

Pe linie profesională, ca medic de unitate, a fost atestat medic de medicină generală în mediul urban în 1958, medic specialist în igienă și sănătate publică, în 1960, medic primar de medicină generală, în 1965.

În timpul activității sale a fost distins cu ordine și medalii naționale, printre care și Ordinul Meritul Sanitar. A fost onorat cu numeroase diplome de merit și de excelență, precum și cu numeroase premii.

A fost trecut în rezervă la 11.12.1990, la vârsta de 63 de ani.

Încă de la înființarea ANCMRR și AMFOR a devenit membru al acestora, implicându-se cu simț de răspundere în îndeplinirea îndatoririlor în

funcțiile pe care le-a îndeplinit în cadrul acestor structuri asociative.

În ultima vreme a condus, în calitate de membru al Consiliului Director, Departamentul Medical al ANCMRR, ocupându-se cu mult interes de sănătatea cadrelor militare în rezervă și în retragere dar și de asigurarea biletelor de odihnă și tratament pentru aceștia și familiile lor, fiind în permanență receptiv la solicitările acestora.

În rezolvarea sarcinilor care îi reveneau a acordat o atenție deosebită realizării cadrului legislativ necesar, prin care și cadrele militare active, în rezervă și în retragere să beneficieze de Bazele de tratament din subordinea Ministerului Muncii și Protecției Sociale.

Generalul de brigadă dr. GHEORGHE ENEA s-a stins din viață la 15 iunie 2019, după o îndelungată suferință. A fost înhumat cu onoruri militare în Cimitirul Militar Ghencea. L-au condus pe ultimul drum soția sa doamna Niculina, rudele, prietenii și colegii mai vechi și mai noi, care au adus cu acest prilej prinosul lor de recunoștință pentru omul, colegul, pietenul și bunul familist, pentru cel care nu a ezitat niciodată să dea o mână de ajutor atunci când cineva a avut nevoie de acesta și care a știut să-și păstreze calmul și stăpânirea de sine chiar atunci când nu era tratat cu bunăvoința pe care o merita cu prisosință.

La împlinirea a 6 luni de la trecerea la cele veșnice aducem omagiul nostru celui care a fost generalul de brigadă dr. GHEORGHE ENEA.

General de brigadă (r)
dr. GHEORGHE CREȚU
Comandor (r) ing. BĂLUȚĂ NICULAE

Colonel MIHAIL T. MIHAIL

S-a născut la 26 august 1926 în orașul dobrogean Tulcea, într-o familie de plugari și pescari, cu mulți copii, respectiv cinci băieți și două fete.

Aceștia au fost crescuți în cultul muncii și în spiritul bunei cuviințe, respectului față de oameni, credinței în Dumnezeu, dragostei față de patrie și păstrării cu sfințenie a bogatelor tradiții moștenite din moși-strămoși.

Chiar dacă condițiile erau deosebit de grele, dragostea de carte pe care a manifestat-o încă din clasele primare îl însoțește mereu, astfel încât termină liceul printre primii din promoția sa.

Atras de profesia militară, în anul 1948 intră la Școala Militară de Ofițeri Activi de Artilerie Terestră din Sibiu, pe care o termină, cu rezultate foarte bune, la 30 decembrie 1949, fiind clasat al 18-lea din cei 317 elevi ai promoției sale și este avansat la gradul de locotenent.

Îndeplinește rând pe rând funcțiile de comandant de baterie, divizion, șef cercetare Brigada de artilerie, șef de Stat Major al unității de artilerie reactivă din cadrul Diviziei 74 de Artilerie Rupere.

În perioada 1956-1959 urmează cursurile Academiei Militare Generale, cu rezultate foarte bune. După absolvirea acesteia este încadrat în Marele Stat Major, Secția Planificare, Înzestrare, Mobilizare, unde își desfășoară activitatea, cu rezultate foarte bune, aproape 10 ani.

În perioada 1969-1981 a îndeplinit succesiv funcțiile de Șef de birou și Șef Secție Organizare, Mobilizare, Înzestrare-Dotare în cadrul Direcției de Protecție și Siguranță Militară. Tot în aceeași perioadă a urmat și absolvit Facultatea de istorie, pedagogie și psihologie a Universității din București. Cunoștințele acumulate în cadrul acesteia l-au ajutat foarte mult după ce, în 1981, se pensionează medical.

Rezultatele obținute de-a lungul carierei sale militare au fost apreciate și recompensate moral și material. Stau mărturie cele două avansări la excepțional și cele 4 ordine și 11 medalii militare și de stat.

Colonelul (r) Mihail T. Mihail a fost **membru fondator al ANCMRR**. Acesta, împreună cu un grup de generali și ofițeri, constituie într-un **Comitet de Inițiativă**, au pus bazele acestei structuri asociative la nivel național, prin înființarea în toate județele țării, în urma unei neobosite munci a unor structuri asociative la nivelul acestora.

În perioada 1990-1991 a îndeplinit succesiv atribuțiile de secretar executiv, secretar general și a asigurat o perioadă interimatul la conducerea Consiliului Executiv. A participat nemijlocit la întocmirea documentelor de bază necesare noii structuri asociative, privind structura, modul de funcționare, conducerea centrală și cele teritoriale, Statutul etc., precum și a documentelor necesare legalizării juridice a structurii asociative nou înființate.

A contribuit efectiv la pregătirea și desfășurarea în bune condițiuni a primei Conferințe Naționale, din 1991, care a pus bazele edificiului care astăzi îl constituie ANCMRR.

Doi ani mai târziu, împreună cu un grup de generali și ofițeri, a pus bazele „Asociației pentru restaurarea și îngrijirea monumentelor și cimitirelor militare”, asociație care ulterior a devenit Asociația Națională Cultul Eroilor „Regina Maria”.

Un număr însemnat de ani, colonelul (r) Mihail T. Mihail a fost membru al Colegiului Director al ANCMRR și șef al Departamentului Organizare, funcții cu o pondere deosebită în structura Conducerii Asociației.

Ca o recunoaștere a activității sale și de apreciere a rezultatelor obținute, colonelului Mihail T. Mihail i-a fost conferit de către președintele României, Ordinul „VIRTUTEA MILITARĂ” în grad de MARE OFIȚER.

A încetat din viață în ziua de **1 noiembrie 2019**. A fost înhumat la Cimitirul Militar Ghencea, cu onoruri militare, alături de soția și fiul său, plecați la Domnul cu mulți ani în urmă, fiind condus pe ultimul drum de rude, prieteni și de camarazii săi.

Dumnezeu să-l odihnească în pace!

Gl. bg. (r) dr. GHEORGHE CREȚU

IN MEMORIAM

Generalul GHEORGHE D. MĂRDĂRESCU

S-au împlinit 100 de ani de când trupele române, în urma bătăliei de pe Tisa, înainteză victorios spre capitala Ungariei, Budapesta, pe care o ocupă la **4 august 1919**, eveniment care a marcat sfârșitul operațiunilor militare ale armatei române în Campania din 1918-1919.

Artizanul celor de mai sus a fost **Generalul Gheorghe Mărdărescu**, care, printr-o fericită coincidență, intră în Budapesta în chiar ziua sa de naștere.

Generalul Gheorghe Mărdărescu s-a născut la Iași, la 4 august 1866. După studiile liceale se înscrie la Școala de Ofițeri de Cavalerie și Infanterie, din București, pe care o absolvă în anul 1888, cu gradul de **sublocotenent**.

Ca tânăr ofițer își îndeplinește, cu rezultate meritorii, sarcinile ce-i reveneau.

Este înaintat la gradul de **locotenent** în 1891, iar un an mai târziu, în 1892, intră în Școala Superioară de Război, pe care o absolvă cu calificativul **foarte bine**, în anul 1894. Urmează apoi cursurile de comandant la Brueck și Berlin-Spandau.

În 1896 este înaintat la gradul de **căpitan**. În această perioadă se remarcă în activitatea de stat majorist, pe care o desfășoară cu tenacitate și meticulozitate. Aceste calități ale muncii sale l-au recomandat pentru funcția de director de studii militare la Școala Superioară de Război, funcție pe care o ocupă în perioada 1906-1901.

La 10 mai 1906 este înaintat la gradul de **maior** și, prin același decret, respectiv 1688/1906, este numit comandant al Școlii de Tragere, înființată la propunerea Marelui Stat Major, prin Decizia ministerială nr. 531 din 12 februarie 1906, care urma să funcționeze la Câmpul Regional de Instrucție al Corpului 2 Armată (Mihai Bravu).

În anul 1910 primește gradul de **locotenent-colonel**, iar după numai trei ani, la 1 aprilie 1913, prin Înaltul Decret nr. 2965 este avansat la gradul de **colonel** și numit Șef de stat major al Corpului 1 Armată. Munca depusă și priceperea de care dă

dovadă fac ca în 1915 să fie desemnat pentru funcția de comandant al Școlii Superioare de Război.

În luna mai 1916 este înălțat la gradul de **general de brigadă**, iar după trei luni de la acest eveniment, respectiv la 15 august 1916 primește comanda Brigăzii 18 Infanterie. În aceeași lună a fost desemnat și în funcția de comandant al Corpului 3 Armată.

În februarie 1918 generalul de brigadă Gheorghe Mărdărescu este avansat la gradul de **general de divizie** și devine inspector tehnic de infanterie, funcție în care a rămas până la 12 aprilie 1919, când este numit Comandant al trupelor din Transilvania, pe care, prin destoinicia sa, le conduce spre victorie în Campania din 1918-1919.

Calitățile sale de comandant, dar și de om, l-au ajutat să dea dovadă de mult tact și sânge rece, în tot ceea ce a întreprins pe teritoriul Ungariei și în mod deosebit pe timpul ocupației de către trupele române a Budapestei, față de întreaga problematică existentă în acele vremuri deosebit de tulburi pentru statul vecin, care a trebuit să fie rezolvată.

Pentru faptele sale de arme din această campanie a fost decorat cu **Ordinul Militar Mihai Viteazul Clasa a III-a**.

După război, între 25 martie 1922 și 30 martie 1926 generalul de divizie Gheorghe Mărdărescu a fost desemnat în funcția de ministru de război, funcție în care s-a remarcat prim măsurile pe care le-a luat pentru reorganizarea armatei, după război și aigurarea unei dislocări judicioase a unităților și marilor unități.

La vârsta de 61 de ani, în 1927, a fost avansat la gradul de **general de corp de armată**. Se stinge din viață 11 ani mai târziu, la 5 septembrie 1938, la 72 de ani, la Bad Nauheim, Germania.

Generalul Gheorghe Mărdărescu rămânea însă în istorie prin faptele sale.

**General de brigadă (r)
dr. GHEORGHE CREȚU**

TEMATICA REVISTEI „REZERVA OȘTIRII ROMÂNE” NR. 1(42)/2020

1. EDITORIAL: ANCMRR sub semnul a trei aniversări.

PARTEA ÎNTÂI

2. Din viața A.N.C.M.R.R.

Ședința Consiliului Director (Raport, Hotărârea, Probleme ridicate în plen etc. Sărbătorirea a 95 de ani de la înființarea Societății Ofițerilor în Rezervă Proveniți din Activitate, predecesora ANCMRR; Împlinirea a 39 de ani de la înființarea ANCMRR; Ziua ANCMRR; sărbătorirea Zilei Rezervistului Militar; Din viața Departamentelor ANCMRR; Camaraderia, valoare relațională specifică cadrelor militare.

3. Din viața filialelor și subfilialelor:

Adunările generale ale Filialelor și obiectivele pe termen scurt și mediu stabilite în cadrul acestora; Activitățile filialelor și subfilialelor cu tinerii din școli și din alte instituții; cum se implică filialele pentru promovarea carierei militare; Implicarea filialelor în identificarea oportunităților privind îmbătrânirea activă.

4. Din viața asociațiilor afiliate și a celor cu care se colaborează.

Însușirea Statutului ANCMRR și desfășurarea activităților în lumina prevederilor acestuia; Activitățile cultural-educative și de turism, un atu al acestor structuri asociative.

5. Din viața asociațiilor similare din Sistemul de Apărare, Ordine Publică și Siguranță Națională.

Implicarea asociațiilor din SAOPSN în realizarea protecției sociale a C.M.R.R.; Utilitatea schimburilor de experiență între asociațiile din SAOPSN.

6. Rubrici permanente.

Relații internaționale; Valori ale culturii, civilizației și spiritualității românești, Opinii, Sfatul medicului, Aniversări-Aniversări, Pagina lirică; Curier; Semnal; Remember; In Memoriam ș.a.

PARTEA A DOUA

File de istorie

Evenimente istorice sărbătorite în prima parte a anului 2020; se va continua aducerea în prim-plan a unor prefaceri care a urmat după Marea Unire.

Probleme de interes

Uniunea europeană actor geopolitic indispensabil deciziilor de anvergură planetară. Dimensiuni operaționale ale securității naționale; evoluții ale mediului internațional de securitate.

PRECIZĂRI

- Numărul 1 (42) al revistei „Rezerva Oștirii Române” va apărea în luna mai 2020;
- Articolele, eseurile, însemnările, știrile etc. se primesc la redacție până la 25 aprilie 2020. Acestea vor fi însoțite de material ilustrativ (unde este cazul), care să corespundă articolului, comunicatului respectiv;
- Știrile despre evenimente de după 25 aprilie 2020 se primesc până la încheierea ediției;
- Materialele pot fi trimise la redacție prin e-mail la adresa A.N.C.M.R.R.: ancmrrcentral@yahoo.com

Dacă astfel nu este posibil, înregistrate pe C.D. sau prin fax (0213130550), sau poștă;

- Abonamentele pentru Nr. 1(42)/2020 se fac centralizat până la 15.04.2020;
- Bani pentru abonamente sau pentru plata revistelor primite se virează în contul A.N.C.M.R.R.:

Cod IBAN RO68RNCB0082006738970001 BCR Sucursala Unirii CF4532353

• Plata revistelor pentru filialele din București și din zonele apropiate se poate face direct la Serviciul Financiar al A.N.C.M.R.R. pe bază de factură sau chitanță;

• Opiniile, observațiile și propunerile dumneavoastră, dragi cititori, pot fi trimise pe adresa revistei sau prin e-mail-ul A.N.C.M.R.R.;

NORME DE COLABORARE

- Materialele și materialul ilustrativ trimise redacției nu se înapoiază.
- Răspunderea juridică pentru conținutul materialelor aparține în exclusivitate autorilor, conform art. 206 CP.
- Copyright © Este autorizată orice reproducere cu condiția specificării sursei.

SUMMARY

PRESENTATION AND SUMMARY
 EDITORIAL: RESPONSIBILITY AND EMPLOYMENT
 ROMANIA CENTENARY. 100 YEARS SINCE THE ROMANIAN TROOPS ENTERED
 TIMISOARA 3 AUGUST 1919-3 AUGUST 2019
 ONE HUNDRED YEARS AFTER THE OCCUPATION OF BUDAPEST BY TO THE
 ROMANIAN ARMY
 EMERGENCY MILITARY HOSPITAL „, DR. CONSTANTIN PAPILIAN ” CLUJ NAPOCA
 IS 100 YEARS OLD OF EXISTENCE
 100 YEARS SINCE THE FOUNDATION OF THE UNIVERSITY
 OF UPPER DACIA FROM CLUJ
 ANCMRR IMAGE, A FUNCTION OF THE ORGANS OF LEADERSHIP AT ALL LEVELS
 CODE OF ETHICS AND INTEGRITY, MORAL CONTRACT BETWEEN MEMBERS
 AND MANAGEMENT STRUCTURES OF ANCMRR
 100 TRIPS, A SPECIAL ACHIEVEMENT OF THE BRANCH SIBIU COUNTY
 COLLABORATION OF THE GALAȚI COUNTY BRANCH OF ANCMRR
 WITH LOCAL PUBLIC ADMINISTRATION AUTHORITIES
 COMMEMORATION OF A CENTURY SINCE DEATH OF THE HERO
 GENERAL EREMIA GRIGORESCU
 THE HEROES OF THE JIU BRIDGE CELEBRATE THE HOLIDAY
 WITH GREAT HONOR AT TÂRGU JIU
 TRIBUTE TO THE HERO FROM THE JIU VALLEY AND TO THOSE FROM PASUL VÂLCAN
 ROMANIAN ARMY DAY IN ORADEA
 SCIENTIFIC EVENTS ORGANIZED BY THE SECTION MILITARY OF ASTRA IN SIBIU
 BEYOND AND ON THE OTHER SIDE OF PRUT
 GRATITUDE TO VETERANS.
 THE CULTURAL-SCIENTIFIC FOUNDATION „, PRO PATRIA”,IN BOOK YEAR
 A BEAUTIFUL FRIENDSHIP, ON A BEAUTIFUL DAY AUTUMN,
 AT A BEAUTIFUL VILLAGE IN HUNGARY
 COURIER
 THE SOLDIER’S HANDKERCHIEF IS AT MY HEART AND TODAY
 LYRYCAL PAGE. COLONEL (R) GEORGE DAVID THE GALANT AIR OF A TRUBADUR
 A MARTYR AT THE ROMANIAN NICOLAE BĂLCESCU
 AND THE HISTORY OF ROMANIANS
 200 YEARS SINCE THE BIRTH OF THE SCHOLAR DIMITRIE BOLINTINEANU
 SIGNAL
 AVRAM IANCU AND THE TEMPLE OF THE APUSENI MOUNTAINS
 AVRAM IANCU AND MILITARY ART TO ROMANIANS
 SAINT GEORGE, THE FIRST ROMANIAN CITY RELEASED FOUR YEARS
 AFTER ITS OCCUPATION.
 30 YEARS FROM RHE DECEMBER 1989 REVOLUTION TO SIBIU
 THE LEADERSHIP OF ANCMRR „ALEXANDRU IOAN CUZA” A CELEBRATED THE DAY
 OF THE ARMY OF ROMANIA.
 NATIONAL MILITARY COLLEGE “STEFAN CEL MARE” -95.
 THE GOLDEN REVIEW OF THE PROMOTION
 60 YEARS AFTER GRADUATION
 ROMANIA IN SEARCH OF ITS HISTORICAL DESTINY. FROM THE GREAT UNION TO
 EURO-ATLANTIC INTEGRATION
 NATIONAL SECURITY AND ITS DIMENSIONS
 REMEMBER:GENERAL DE BRIGADĂ DR. ENEA GHEORGHE;
 COLONEL MIHAIL T. MIHAIL
 INMEMORIAM. GENERALUL GHEORGHE MĂRDĂRESCU.
 THE THEME OF THE MAGAZINE “ROMANIAN ARMY RESERVE.” NO.1 (42) / 2020
 SUMMARY

Coperta: VICTOR ILIE
Dtp: TUDORA NECOARĂ
Culegere computerizată: Col. (r) ing. MIRCEA ALEXE
Corectură: ELEONORA DINCĂ
CONSTANȚA OPREA
DORINA LITRĂ

*Operațiile tehnice, editoriale și tiparul au fost executate
la Centrul tehnic-editorial al armatei,
sub comanda 2001/2020*

SIMPOZION DEDICAT ZILEI ARMATEI ROMÂNIEI

- 22 octombrie 2019 -

Foto: Gavrilă Marian

75 DE ANI DE LA ELIBERAREA PĂRȚII DE NORD-VEST A ȚĂRII

